

JOMALA KOMMUN

Bokslut och verksamhetsberättelse

01.01.2023 - 31.12.2023

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. VERKSAMHETSBERÄTTELSE.....	1
1.1 Väsentliga händelser i ekonomi och verksamhet	1
1.1.1 Kommundirektörens översikt	1
1.1.2 Kommunens förvaltning och förändringar i den.....	2
1.1.3 Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunens område	3
1.1.4 Väsentliga förändringar i kommunens verksamhet och ekonomi	4
1.1.5 Kommunens personal	5
1.1.5.1. Jomala kommuns organisation	5
1.1.5.2. Personalstatistik	6
1.1.5.3. Friskvård	10
1.1.5.4. Företagshälsovård	10
1.1.5.5. Övriga personaluppgifter.....	10
1.1.6 Miljöaspekter	10
1.1.6.1. Miljönyckeltal	10
1.1.7 Uppskattning av den sannolikt kommande utvecklingen.....	12
1.1.8 Bedömning av de viktigaste säkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens utveckling	12
1.2 Redogörelse för hur kommunens interna kontroll och riskhantering har ordnats	13
1.2.1 Ordnande av intern kontroll	13
1.2.2 Ordnande av riskhantering	14
1.2.3 Centrala slutledningar och utveckling av den interna kontrollen under ekonomiplaneringsperioden	15
1.3 Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten.....	16
1.3.1 Räkenskapsperiodens resultat	16
1.3.2 Finansiering av verksamheten	18
1.4 Den finansiella ställningen och förändringar i den	19
1.4.1 Balansräkning.....	19
1.5 Totala inkomster och utgifter.....	21
1.6 Koncernens verksamhet och ekonomi.....	22
1.6.1 Sammanställning av samfund som ingår i koncernbokslutet ...	22
1.6.2 Styrning av koncernens verksamhet	23
1.6.3 Väsentliga händelser inom koncernen	23
1.6.4 Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling 23	

1.6.5	Redogörelse för hur koncernövervakningen är ordnad	23
1.6.6	Koncernbokslutet med nyckeltal	24
1.7	Behandling av räkenskapsperiodens resultat och åtgärder för att balansera ekonomin.....	28
1.8	Budgetutfallet.....	29
1.8.1	Målen för verksamhet och ekonomi.....	29
1.8.2	Sammandrag av kommunens budgetutfall.....	29
1.8.3	Driftsekonomidelens utfall.....	30
	<i>Centralförvaltningen</i>	30
	<i>Socialvård – Kommunernas socialtjänst k.f.</i>	33
	<i>Äldreförvaltningen</i>	34
	<i>Skolförvaltningen</i>	37
	<i>Biblioteksförvaltningen</i>	46
	<i>Fritidsförvaltningen</i>	48
	<i>Räddningsförvaltningen</i>	51
	<i>Tekniska förvaltningen</i>	54
	<i>Affärsverksamheten</i>	56
	<i>Byggnämnden</i>	57
1.8.4	Investeringsdelens utfall	59
1.8.5	Resultaträkningsdelens utfall.....	71
1.8.6	Finansieringsdelens utfall.....	72
1.9	Sammandrag av noter	74
2.	RESULTATRÄKNING.....	75
3.	FINANSIERINGSANALYS	76
4.	BALANSRÄKNING	77
5.	NOTER	79
6.	KONCERNRESULTATRÄKNING.....	94
7.	FINANSIERINGSANALYS FÖR KONCERNEN	95
8.	KONCERNBALANSRÄKNING	96
9.	NOTER TILL KONCERNEN	98
10.	FÖRTECKNING ÖVER ANVÄNDA BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATSLAG	102
11.	UNDERSKRIFTER.....	103
12.	REVISORSANTECKNING.....	104

1. VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1.1. VÄSENTLIGA HÄNDELSE I EKONOMI OCH VERKSAMHET

1.1.1. Kommundirektörens översikt

Inflationen fortsatte under 2023 vilket förstärkt påverkat kommunens kostnader. Skatteintäkterna för 2023 överskred dock också budget ordentligt. Trots att några delar av kommunens verksamhet överskred sin ursprungliga budget överträffade kommunen som helhet sitt budgeterade utfall.

Jomala kommuns befolkning fortsätter att växa. Kommunen hade i december 2023 hela 5 698 invånare. Jomala lockar nya invånare med attraktiva bostadsområden, lågt skatteöre och en god kommunal service. Kommunens invånare blir också äldre, vilket leder till ett ökat behov av äldreomsorg. Kommunen fattade under 2023 de första besluten i riktning att få till stånd ett nytt äldreboende. Även behovet av barnomsorg är stort och här pågår arbete för att utöka antalet tillgängliga daghemsplatser. Skatteökningen från nya invånare motsvarar inte på kort eller medellång sikt den ökande kostnaden.

Renoveringen och ombyggnaden av Vikingaåsens skola avslutades under början på 2024. Kvar finns att bygga om uteområdet. Byggandet av ett nytt daghem i Möckelö har fortskridit.

Kommunen visar ett överskott om 452 872 euro för 2023, vilket är 1 551 755 euro bättre än budgeterat. Inför 2024 har kommunen en relativt god kassa och effektiv verksamhet, men utmaningarna med att upprätthålla god kvalitet och bygga ut service för en växande kommun fortsätter.

Christian Dreyer

1.1.2. Kommunens förvaltning och förändringar i den

Kommunens organisation består av förtroendevalda, tjänstemän och arbetstagare. De förtroendevalda fattar de kommunala besluten i kollegiala organ på basen av tjänstemannaberedning. Kommunens fullmäktige som under 2023 bestod av 17 ledamöter utgör det högsta beslutandeorganet. Kommunfullmäktige tillsätter en kommunstyrelse med minst fem ledamöter för att leda den kommunala verksamheten. Därtill tillsätter kommunfullmäktige lagstadgade, samt efter behov, nämnder för handhavande av sektorsvisa uppgifter i kommunen. Under 2023 tillsatte styrelsen ett antal kommittéer i syfte att utreda om och vilka förändringar som var lämpliga att vidtaga i kommunens förvaltningsorganisation. Arbetet ledde fram till att kommunstyrelsen föreslog ett antal förändringar och utökningar vilka sedermera godkändes av kommunfullmäktige och infördes i budget för 2024. I korthet kan kommunstyrelsens bedömning sammanfattas som att man ansåg att kommunen till vissa delar vuxit mer än förvaltningsorganisationen och att såväl lagstiftning som politiska mål också kräver ökade resurser på vissa områden.

Kommunstyrelsen utses för två år i sänder. Nämnderna tillsätts för fullmäktiges mandatperiod. Fullmäktiges mandatperiod utgörs av åren 2020 – 2023.

För kommande mandatperiod skall kommunfullmäktige bestå av 21 personer. Gällande kommunens tjänstemannaorganisation skedde under 2023 en översyn ledd av en av styrelsen utsedd kommitté.

Kommunfullmäktige 2023

Namn	Födelseår	Yrke	Grupp
Ordförande: Tage Eriksson	1959	Bonde	C
I vice ordf.: Gyrid Högman	1948	Fil. Mag.	C
<u>Ledamöter:</u>			
Carina Aaltonen	1964	Merkonom	S
Kristian Aller	1976	Automationsingenjör	MSÅ
Siv Ekström	1957	Rektor	S
Anders Eriksson	1960	Företagare	C
Roger Eriksson	1960	Vicehäradshövding	L
Annika Hambrudd	1972	Socialkurator	C
Sarah Holmberg	1986	Personalsamordnare	MSÅ
Annette Holmberg-Jansson	1969	Restaurangchef	MSÅ
René Janetzko	1971	Glasmästare	Ob
Harry Jansson	1959	Pol. Mag.	C
Dennis Jansson/	1972	Entreprenör	MSÅ
Jörgen Strand	1962	Fd anläggningschef	MSÅ
Fredrik Karlström	1973	Företagare	MSÅ
Tommy Nordberg	1968	Företagskonsult	C
Linda Valve	1979	Naturskollärare	L
Wille Valve	1980	Pol. Mag.	MSÅ

Kommunstyrelsen 2022-2023

Släkt- och förnamn	Födelseår	Yrke	Grupp
Ordförande: Jörgen Strand/	1962	f.d. anläggningschef	MSÅ
Dennis Jansson	1972	entreprenör	MSÅ
Vice ordf.: Sandra Listherby	1982	Upphandlingskonsult	L
Ledamöter:			
Susanne Blomqvist	1967	Processägare	S
Tomas Boedeker	1966	Head of Financial Accounting	MSÅ
Jonas Eriksson	1971	Högstadielärare	C
Linda Fagerlund	1982	Ekonomie magister	Ob
Patricia Lindén-Svanfelt	1981	Ekonom	C

- C = Centern i Jomala
 L = Liberalerna i Jomala
 MSÅ = Moderat Samling Åland
 S = Socialdemokraterna
 ÅF = Ålands Framtid i Jomala
 Ob = Obunden samling

Under 2023 beviljades Strand befrielse från styrelseuppdraget och Dennis Jansson ersatte. Strand återgick därmed till sin plats i kommunfullmäktige.

Nämnder 2020-2023

Kommunen har två nämnder		
	Ordförande	Föredragande tjänsteman
Gemensamma räddningsnämnden	Kristian Aller ¹	Räddningschef Lennart Johansson
Byggnämnden	Dennis Jansson	Byggnads- och miljöinspektör Guy Dannström

¹ Jomalas representant i den gemensamma räddningsnämnden.

1.1.3. Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom kommunens område

Många åländska kommuner har överträffat budgeterat resultat tack vare bättre skatteintäkter än prognosticerat. I Jomala kommun har invånarnas totala lönesumma ökat. Gällande den andra delen av kommunens finansiering, landskapsandelarna, så ser man fortsatt stora brister i fördelningsmekanismen och i kopplingen mellan nya lagstadgade krav och ökad finansiering. Gällande det senare finns även bristen att man inte använder lagen på rätt sätt, eftersom man ökar ersättningsgraden i stället för basbeloppet. För en kommun med stor skolsektor är landskapsandelsystemet dessutom förödande bl.a. genom sin obefintliga ersättning för varje elev utöver 150 stycken. Eftersom socialtjänsten numera är solidariskt fördelad mellan alla kommuner har Jomalas kostnader för detta ökat med nästan två miljoner samtidigt som skolkostnaden kompenseras negativt så att den som har störst kostnader får minst ersättningsgrad. Det här ger ett stort finansieringsunderskott för Jomala jämfört med de flesta andra kommuner och kommer i förlängningen att leda till ett behov att höja skatten väsentligt.

Utöver detta har det under 2023 skett nedgångar i världsekonomin, den europeiska ekonomin och den finska ekonomin. Inflation och räntor har stigit, och på vissa varor och tjänster är kostnadsökningarna mycket stora.

1.1.4. Väsentliga förändringar i kommunens verksamhet och ekonomi

Under 2023 har kommunen fått ökat inflöde av skatteinkomster p.g.a. en rytmstörning i skatteutdelningen. Effekten uppskattas till 1 600 000 euro mer i utdelad kommunalskatt. Rytmstörningen i skatteutdelningen förväntas regleras till större delen under 2024 och därför förväntas lägre skatteinkomstutdelning för 2024. I förhållande till investeringsverkställandet, bl.a. av Möckelö daghem, behöver kommunen vara vaksamma över tillgången av kassamedel på kort sikt. På lång sikt behöver kommunen övervaka balansen mellan verksamheten, investeringsåtagande och den finansiella strategin.

En förvaltningsöversikt resulterade bl.a. i en utökning av personella resurser inom central-, barnomsorgs- och tekniska förvaltningen. Centraförvaltningen utökades med en resurs för att dels stödja förvaltningarna och dels stödja hela kommunens digitaliseringsarbete. Barnomsorgsförvaltningen utökades med en biträdande chef och tjänsten som barnomsorgschef togs hem från SÅUD. Även tekniska förvaltningen utökades med en biträdande chef. Dessa förändringarna vidtogs framförallt för att trots att kommunens verksamhet växer kunna uppnå de politiskt satta målen för respektive verksamhet.

Kommunens verksamhetsbidrag har sedan 2022 ökat med 11,44 %. Under året har kollektivavtalsenliga lönejusteringar verkställts.

Kommunalskatteinkomsterna har jämfört med 2022 ökat med 14,55 % (uppskattningsvis 6 % om en bortser rytmstörningen) och samfundsskatterna har minskat med 24,41 %. Nämnas bör att en strukturell förändring av den kommunala finansieringen skett från och med 2023 i och med reformen kring välfärdsområdena i Finland. En tredjedel av kommunernas samfundsskatter flyttades till staten för att istället kompenseras genom landskapsandelar. Detta ses tydligt i ökningen om 26,66 % för kommunens landskapsandelar 2023.

Kommunen uppvisar ett positivt årsbidrag om 1 886 754 euro framförallt tack vare att skatteintäkterna blev betydligt bättre än budgeterat.

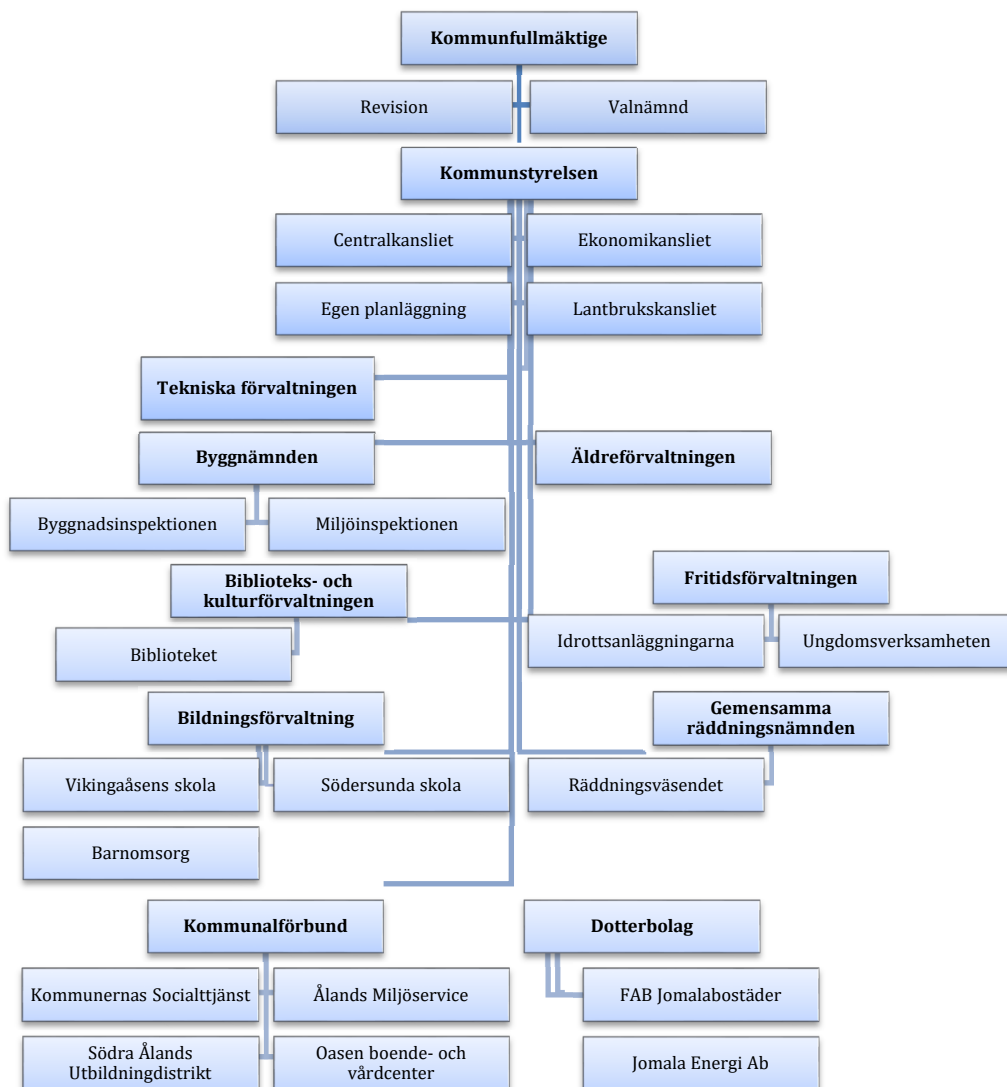
Kommunens kassa har minskat med 3 822 126 euro och flera betydande investeringsprojekt ligger i planperioden. Här behöver kommunen se över en prioriteringsordning för framtiden där utmaningen blir att bibehålla ett årsbidrag som balanserar investeringsbehovet. Om inte extern finansiering och kostnadsfördelning förändras kommer kommunen att behöva höja skatten. Framtiden ser utmanande ut.

Kommunens främsta fokuspunkter bör vara att finna en kommunikationsmodell för att styra det ökade kostnadsansvaret inom kommunalförbunden samt arbeta för en förändring av det nu, för växande kommuner, missgynnande landskapsandelssystemet.

1.1.5. Kommunens personal

1.1.5.1. Jomala kommuns organisation

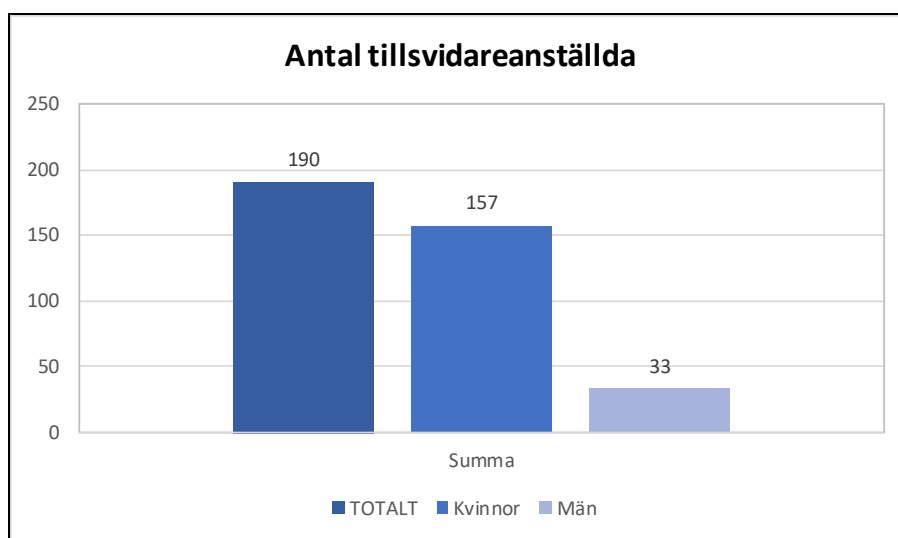

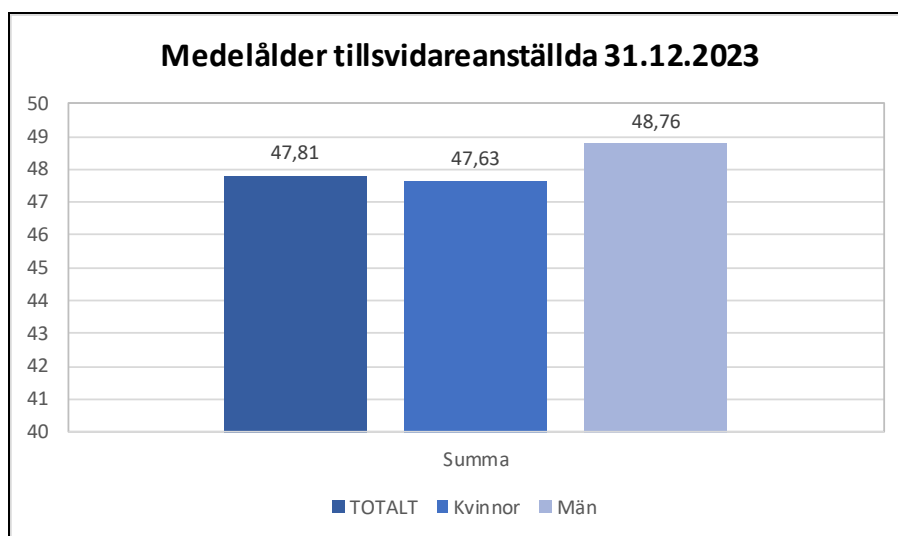
1.1.5.2. Personalstatistik

Avsikten med personalstatistiken är att ge en samlad beskrivning av Jomala kommuns personal och personalstruktur. Personalstatistik utgör ett underlag för framtida beslut genom åtföljande analyser och ger ökad kunskap om personalområdets utveckling inom kommunen. Uppgifterna i personalstatistiken är hämtade från Jomala kommuns lönesystem och återspeglar situationen per 31.12.2023. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Uppgifterna nedan angående antalet tillsvidareanställda inom Jomala kommun avser tillsatta tjänster och befattningar i arbetsavtalsförhållande och inkluderar även personal som per 31.12.2023 var moderskaps-, föräldra-, vård- eller tjänstlediga. Antalet tillsvidareanställda i tjänste- samt arbetsavtalsförhållande uppgick till 190 (196). Procentuellt utgjorde kvinnorna 82,63 (81,63) procent och männen 17,37 (18,37) procent av de tillsvidareanställda.

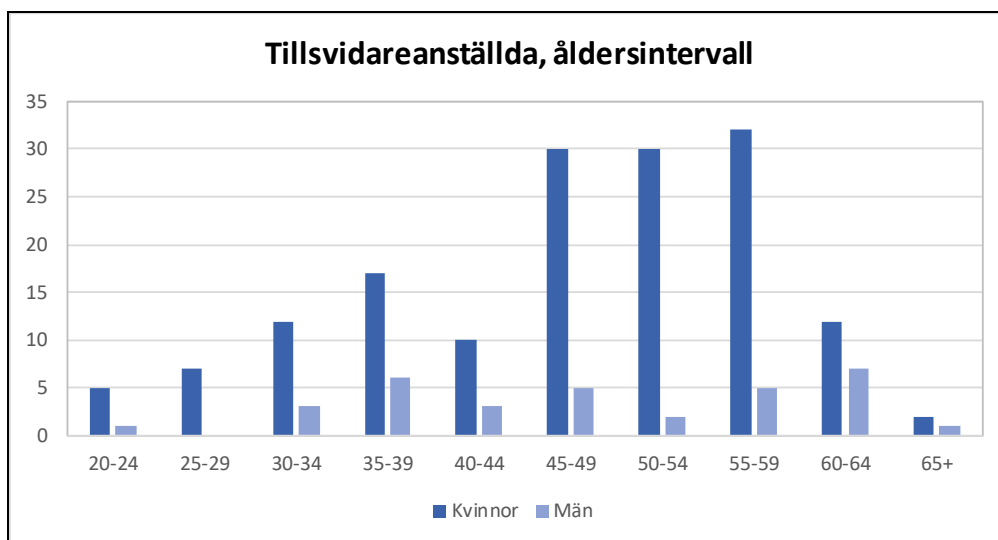
Tabell för medelålder bland de tillsvidareanställda är fördelad på kvinnor och män. Den genomsnittliga medelåldern ligger på 47,81 (46,78) år.

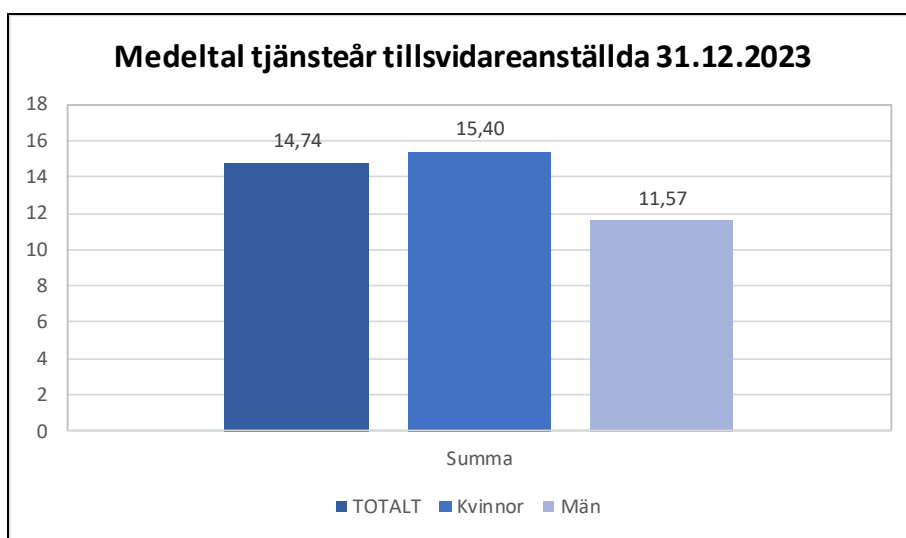
Nästkommande tabell visar antalet tillsvidareanställda fördelat i åldersintervall på kvinnor och män. Vid en grov indelning med åldersintervallen under 45 år och över 45

år finner vi att 32,48 (47,22) procent av de manliga anställda befinner sig i det lägre intervallet och 67,52 (52,78) procent i det högre intervallet. Bland de kvinnliga anställda befinner sig 39,39 (38,13) procent i det lägre intervallet och 60,61 (61,88) procent i det högre intervallet. Totalt sett ser vi en mindre förskjutning till att en mindre andel befinner sig i de lägre åldersintervallen 33,68 (39,80) procent och en större andel 66,32 (60,20) procent i det högre intervallet.

Jomala kommun har en trogen personal, vilket avspeglar sig i medeltal tjänsteår. Bland de kvinnliga anställda är medeltalet tjänsteår 15,40 (15,37) och bland de manliga anställda 11,57 (10,38). Totalt är medeltalet tjänsteår 14,74 (14,45) bland kommunens tillsvidareanställda personal.

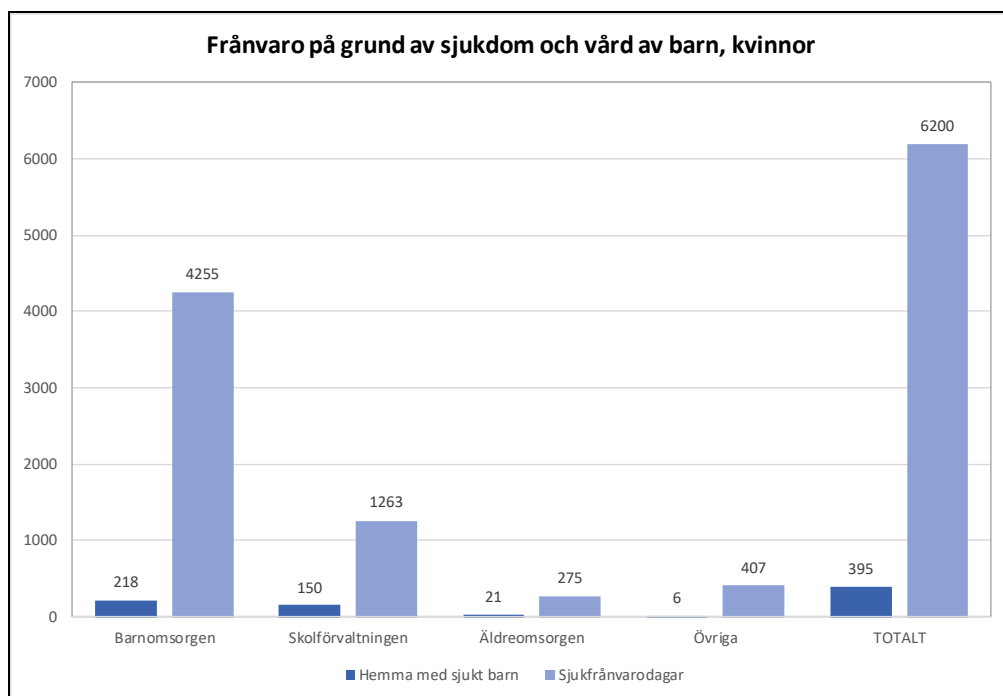

Statistiken för frånvaro inkluderar samtlig personal som varit anställd av Jomala kommun under året, det vill säga såväl tillsvidareanställda som visstidsanställda. I statistiken för frånvaro är all frånvaro inräknad (detta medför att eventuella långtidssjukskrivningar gör stor inverkan på resultatet). Verksamhetsområdet Övriga innefattar personalen vid kommunkansliet, biblioteket och Vikingahallen (vilka redovisas sammanslagna för att inte enskilda anställda ska kunna härledas från statistiken då det är få anställda vid enheterna). Sjukfrånvaro och frånvaro på grund av vård av barn redovisas i antal kalenderdagar. Sjukfrånvaron redovisas i skilda tabeller för män och kvinnor. Den totala sjukfrånvaron för samtlig personal var 6 710 (7 390) dagar.

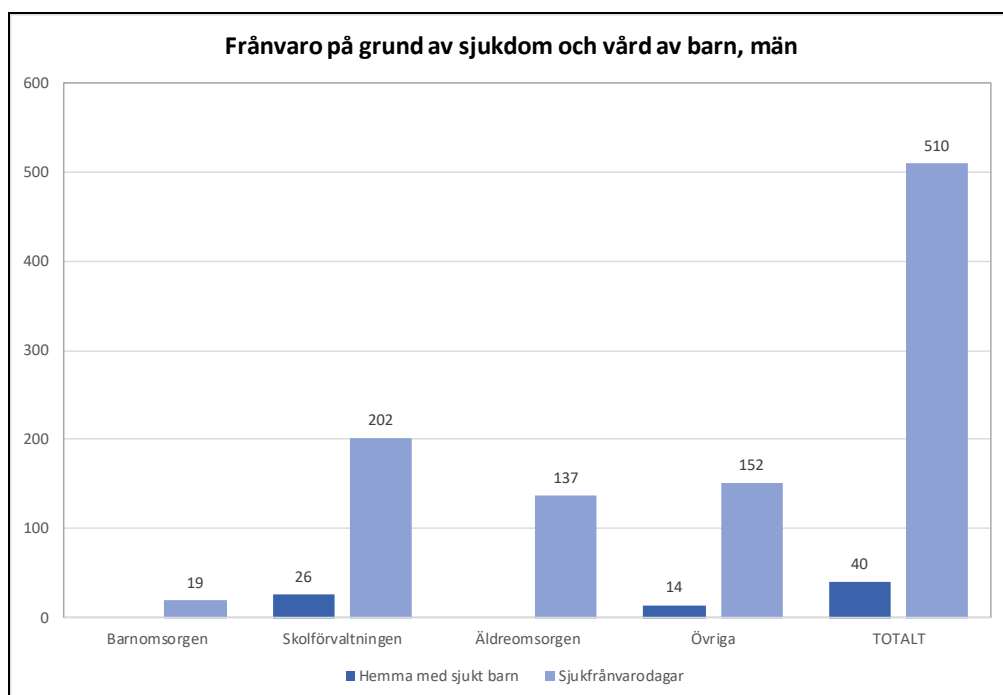

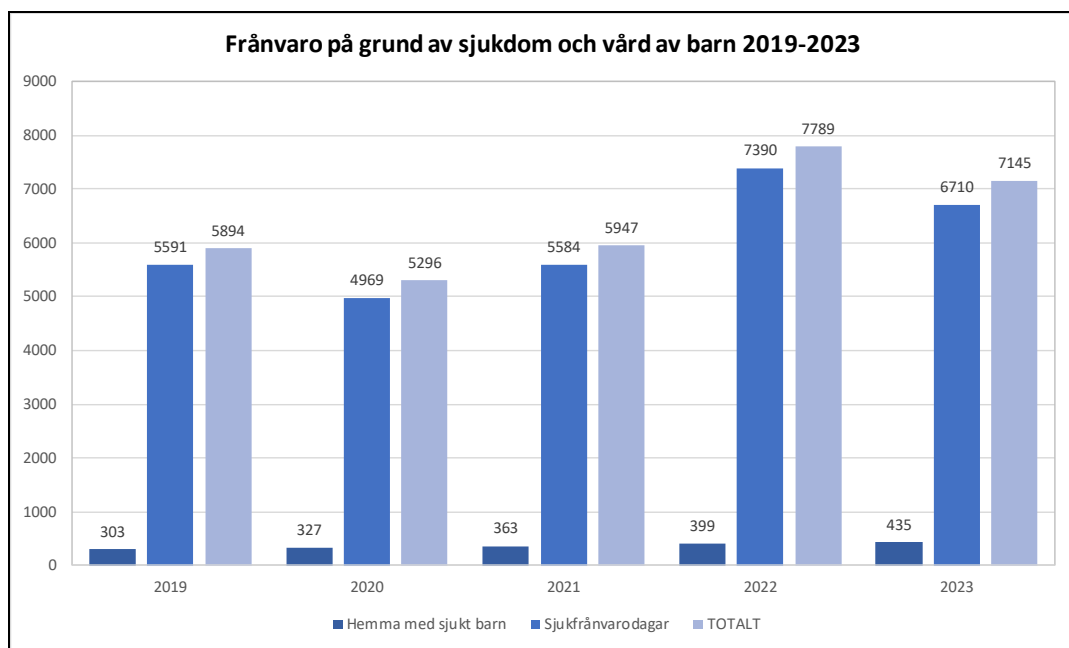
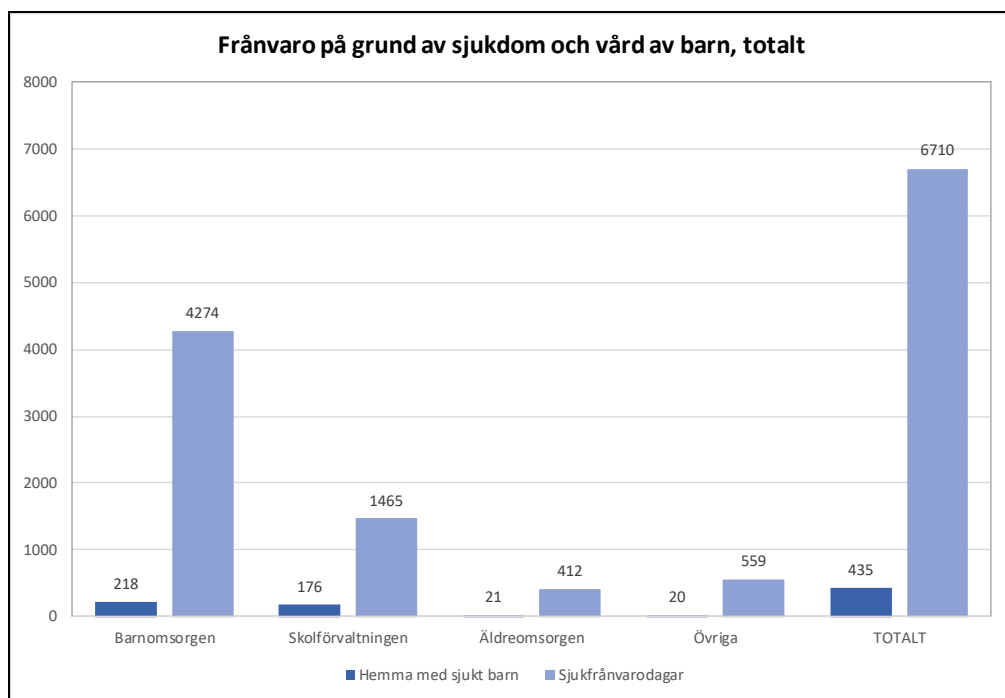
Den totala sjukfrånvaron bland de kvinnliga anställda var 6 200 (6 610) dagar. Inom barnomsorgen var antalet sjukdagar 4 255 (3 872) och inom kategorin övriga var antal sjukdagar 407 (504). Inom äldreomsorgen var antalet sjukdagar 275 (314) och inom skolan 1 263 (1 920).

Frånvaron på grund av vård av barn för kvinnorna uppgick under året totalt till 395 (376). Flest antal dagar för vård av barn finns inom barnomsorgen, vilket även är helt naturligt i och med att där även finns den största andelen anställda.

Den totala sjukfrånvaron hos de manliga anställda var 510 (780) dagar. Frånvaron på grund av vård av barn var totalt 40 (23) dagar.

Sammanfattningsvis konstateras att perioden 2019-2021 påvisade liknande siffror medan en kraftig ökning av sjukfrånvarodagar uppstod 2022. Den kraftiga ökningen som uppstod mellan 2021 och 2022 har inte upprepats under 2023. Eftersom enskilda fall av långtidssjukfrånvaro har betydande effekt på statiken bör man vara försiktig med att dra slutsatser utgående från dessa siffror. Men noterbart är att skillnader mellan 2021 och 2022 kan ha kopplingar till effekter i efterdyningarna av pandemin. Att man under 2023 återgick till ett mer normalt tillstånd såväl beträffande smittläget som i rutinerna på enheterna kopplade till frisknärvaro kan också bidragit till färre sjukfrånvarodagar.

1.1.5.3. Friskvård

Under året har Jomala kommun erbjudit sina anställda subventionerad friskvård i form av massage i förebyggande syfte, simning, gruppträning, styrketräning, med mera. Alla anställda har även rätt till gratis gym i Vikingahallen. Totalkostnaden för den subventionerade friskvården uppgick till 14 736 euro netto (14 443 euro).

1.1.5.4. Företagshälsovård

Jomala kommuns företagshälsovård sköttes av Medimar Scandinavia Ab. Totalkostnaden för företagshälsovården uppgick till 31 642 euro netto (30 316 euro). Företagshälsovårdsläkarna gjorde under året 8 (1) hälsoundersökning. Antalet sjukvårdsbesök hos läkare var 317 (281) samt distanstjänster av läkare 217 (316). Företagshälsovårdarna utförde under året 68 (81) hälsoundersökningar. Antalet sjukvårdsbesök hos hälsovårdare var 273 (199) samt 129 (165) distanstjänster. Under året genomfördes 393 (414) laboratorieundersökningar som hänförs sig till företagshälsovård och 506 (328) som hänförs sig till sjukvård och annan hälsovård.

1.1.5.5. Övriga personaluppgifter

I personalpolitiskt program för Jomala kommun fastställs ramarna för:

- Ledarskap och medarbetarskap
- Mångfald, jämställdhet och likabehandling
- Arbetsmiljö
- Personal och kompetensförsörjning
- Arbetstid
- Löner

Jämställdhetsfrågor behandlas också i Jomala kommuns plan för likabehandling och jämställdhet på arbetsplatsen. I Jomala kommuns arbetarskyddskommission representeras personalen i form av två arbetarskyddsfullmäktige samt fyra arbetstagarrepresentanter.

1.1.6 Miljöaspekter

Kommunfullmäktige har i budget 2023 gett kommunstyrelsen i uppdrag att tillsätta en kommitté som ska framta en klimatstrategi för kommunen. Jomala kommun har tidigare jobbat utefter en färdplan för ett hållbart Jomala som har fokuserat på hållbarhetsåtgärder inom både miljöområdet och sociala området. Det har också tillkommit lagstiftning om fossilfria fordon och fler liknande lagar väntas komma framöver. Kommunen räknar sedan tidigare på miljönyckeltal.

1.1.6.1. Miljönyckeltal

Målsättning

Målsättningen för 2022 var att fortsätta att försöka hålla ner CO2 utsläppet per kommuninvånare, minska energiförbrukningen i fastigheter vid renoveringar genom installation av energisnåla maskiner, belysningsarmaturer och minimera användningen av eldningsolja i fastigheter samt förse flera fastigheter med solceller och vidare undersöka system som kan bidra till energibesparingar. Vid bilbyten eftersträvas bilar med el- eller hybriddrift som även kan laddas vid fastigheter försedda med solcellsanläggning.

Måluppföljning

Likt 2022 har sammanställningen gjorts enligt landskapets mall för energianvändning för kommuner. Mallen tillhandahålls av nätverket bärkraft.ax och Jomala har fått äran att vara med och utveckla mallen som är öppen för alla. Redovisningen finns som bifogad bilaga, och nedan följer en sammanfattning.

Jomala kommun hade 2023 en total elenergiförbrukning om 2 770,05 MWh varav inköpt energi uppgår till 2686,76 MWh. Under året har en ny solcellsanläggning monterats vid Vikingagården och den tillsammans med kommunens tidigare anläggningar har tillsammans producerat 79,51 MWh varav 67,42 MWh har kunnat användas i verksamheten. Fastigheterna har vid flertalet tillfällen varit egenförsörjande av elenergi under årets lopp, och nämnvärt är att Sviby daghem under tre månader producerade över 50% av elenergin som användes i fastigheten.

I slutet av året påbörjades även montering av solceller på Vikingahallen samt att det för 2024 finns planer för en till två anläggningar till.

Uppvärmningen av fastigheter med oljeeldning som primär uppvärmning upphörde 2015, vartefter oljepannorna normalt endast använts för toppeffekter. Vid Österkulla daghem har oljepannan enbart provkörts och en elpanna hjälper till vid spetslaster. Vid Södersunda skola finns oljepannan kvar för att hjälpa till med värmen i fastigheten vintertid.

Utsläpp av tillsluten CO² för värmeenergi uppgick till 15,64 ton, medan för elenergi var CO² utsläppen 0,0 ton. Från tidigare år har man räknat med ett visst CO² utsläpp även fast kommunen har "grön el" avtal medan för 2023 används "market-based" metoden vilket ger ett noll utsläpp då det finns avtal om "grön el".

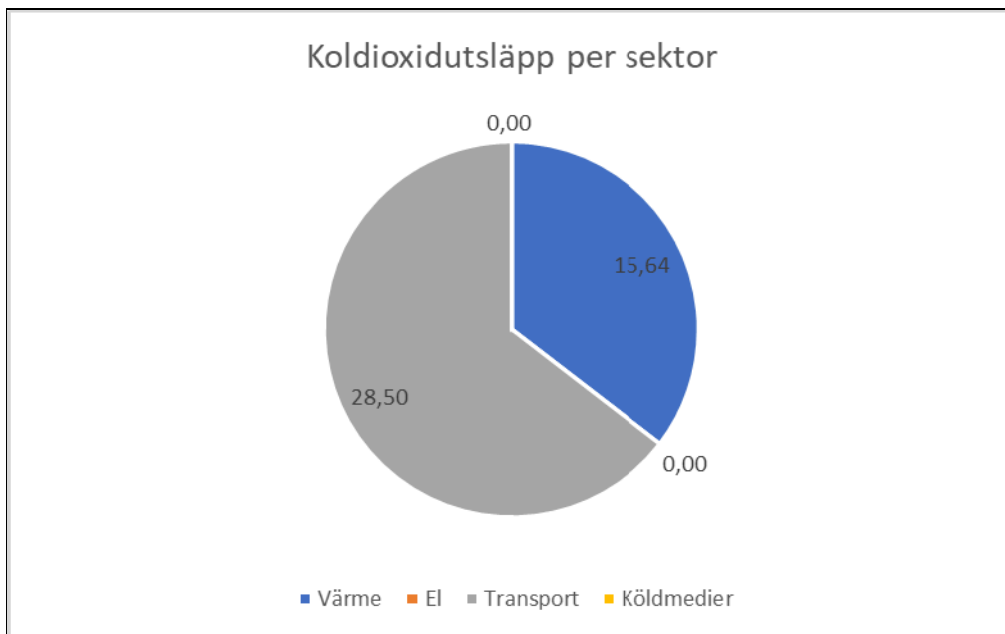
Förbrukningen av fjärrvärme var 2023 totalt 1 722,72 MWh, varav Jomala Energi Ab levererade 1 426 MWh och Mariehamns Energi Ab 296,72 MWh.

Antalet körda kilometer inom förvaltningarna var 2023 totalt 201 114 km, medan 34 880 km av totalen är det som våra elbilar rullat. Under 2023 kunde vi glädjande ta i bruk 4st nya hel el bilar samt en ladd hybrid. Den totala energiförbrukningen för laddning av dessa bilar uppgår till 12 541,7 kWh.

Jomala Kommun	2022	2023
Elenergiförbrukning (köpt)	2 637 MWh	2 687 MWh
Varav elbilsladdning	3,0 MWh	12,54 MWh
Oljeförbrukning	2,0 m3	2,7 m3
Jomala Energi Ab	1 286 MWh	1 426 MWh
Mariehamns Energi Ab	269 MWh	297 MWh
Totalt utsläpp CO ² *	57,29 ton	44,14 ton
Körda kilometer	215 866 km	201 114 km

*Presenteras nedan i cirkel- och stapeldiagram

Tabellen visar en ökning på dom flesta poster vilket också kan förväntas en växande kommun. Det totala utsläppet av CO² har minskat enligt tabellen vilket dels beror på att kommunen kunnat ta i drift flertalet elbilar samtidigt som beräkningsmetoden för "grön el" nu baseras på ena annan metod.

1.1.7 Uppskattning av den sannolikt kommande utvecklingen

Kommunens ekonomi är fortsättningsvis i balans men står inför en utmaning de kommande åren. I kommunens ekonomiplan visas stora underskott som täcks av det historiska resultatet men långsiktigt klarar inte kommunen att bära en sådan kostnadsökning. Lån kan komma att behöva upptas i framtiden för större investeringar.

Jomala kommun fortsätter växa med bl.a. ett nytt daghem på Möckelö Strand och en utökning av Vikingaåsens skola men även en omfattande satsning på investeringar om 1 000 000 euro inom fritidsförvaltningen. Två daghemsbyggnationer är i planeringsstadiet och ett äldreboende ska byggas. Både serviceutförande och förvaltning kommer att behöva stärkas framöver.

1.1.8 Bedömning av de viktigaste säkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens utveckling

Påtagliga risker för att kommunen inte ska uppnå sina mål är bland annat att kommunen och kommunalförbunden inte finner ett samarbete var kostnadseffektivitet uppnås. Jomala kommuns totala kostnadsandel inom kommunalförbunden står för 42 procent av kommunens totala kostnader 2023. Totalt står köptjänster från externa samarbetsparter för 49 procent av den totala kostnaden 2023 vilket betyder att hälften av budgeten styrs genom avtal, ombud och kommunalförbundsdirektiv.

1.2. REDOGÖRELSE FÖR HUR KOMMUNENS INTERNA KONTROLL OCH RISKHANTERING HAR ORDNATS

1.2.1. Ordnande av intern kontroll

Syftet med den interna kontrollen i Jomala kommun är att säkerställa att kommunens verksamhet är effektiv och att de beslut som fattas baserar sig på korrekt information. Med en god intern kontroll ska förverkligandet av uppställda mål samt iakttagandet av lagar, förordningar och fattade beslut säkerställas.

Ansvarsfördelningen för den interna kontrollen framgår av riktlinjerna för intern kontroll. Kommunfullmäktige fattar beslut om grunderna för kommunens interna kontroll och riskhantering genom att fastslå riktlinjer för den interna kontrollen. Kommunstyrelsen har tillsammans med kommundirektören det övergripande ansvaret för organiseringen av den interna kontrollen. Ekonomen ansvarar för samordning och rapportering av den interna kontrollen och förvaltningscheferna ansvarar för det praktiska genomförandet av den interna kontrollen. Enheternas verksamhetsansvariga och platschefer ansvarar för att antagna stadgor, policys, regler och riktlinjer efterföljs på enheterna samt att övriga anställda är informerade om dessa. Övriga anställda är skyldiga att följa antagna regler och anvisningar i sin arbetsutövning och rapportera brister till närmast överordnad.

Kommunstyrelsen har godkänt en intern kontrollplan för året, vilken förvaltningarna har arbetat fram utifrån sina riskanalyser. Kommunens plan för intern kontroll revideras årligen och tas upp till kommunstyrelsen för behandling. Detta är även ett sätt att lyfta utvecklingsmöjligheter för den interna kontrollen. Varje år gör förvaltningarna sedan en ny bedömning av årets risker, där både tidigare identifierade risker och eventuella nya värderas.

Förvaltningarnas riskanalyser ska enligt kommunens riktlinjer utarbetas under januari till mars, i april till maj sammanställs materialet till kommunens internkontrollplan för året. I maj lyfts den interna kontrollplanen till styrelsen för godkännande. Under maj till september arbetar förvaltningarna med att utföra de planerade kontrollerna. I oktober utvärderar och rapporterar förvaltningarna resultatet av de genomförda kontrollerna för att i november behandlas av kommunstyrelsen var eventuella förbättringsåtgärder beslutas.

Iakttagande av bestämmelser, föreskrifter och beslut

Kommunens organisation har fastställts i förvaltningsstadgan samt i budget och bokslut. Inom varje resultat- och balansräkningsenhet finns en anslagsansvarig och godkännare som har fastställts genom budgeten. Tjänsteinnehavare med beslutanderätt är skyldiga att i löpande nummerordning föra förteckning över fattade tjänstemannabeslut samt publicera dem för allmänheten. Kommunstyrelsen, nämnd eller motsvarande organ har tagit del av dessa beslut.

Måluppfyllelse, tillsyn över användningen av medel, kompetent och tillförlitlig resultatutvärdering

Kommunfullmäktige har godkänt rambudgeten med nettoanslag för kommunens drift. Ekonomikansliet förser förvaltningarna med rapporter för de månatliga budgetuppföljningarna. Kommunstyrelsen har under året behandlat

budgetuppföljningen genom tertialrapporter var information om budgetavvikelser inom drifts-, investerings- och finansieringsdelen lyfts. I samband med behandlingen av kommunstyrelsens dispositionsmedel ges mer detaljerad information kring befarande överskridningar gällande driftsdelen. I bokslutet och verksamhetsberättelsen presenteras hur väl mål- och verksamhetsidéer har uppfyllts.

Tillsyn av anskaffning, överlåtelse och skötsel av tillgångar

Investeringarna faller under kommunstyrelsens eller nämnds ansvarsområde. Kommunstyrelsen ansvarar för skötsel av de kommunala fastigheter som ingår i det interna hyressystemet.

Avtal

Kommunens avtal finns samlade i elektroniska och fysiska mappar. De fysiska mapparna förvaras i ett brandsäkert arkiv som enbart ska öppnas vid behov. Uppföljning av avtalsvillkor och preskribering åligger ansvarig tjänsteman.

Fakturahantering

Ett elektroniskt fakturaattesteringssystem används inom kommunen. Det innebär att fakturan hanteras av en fakturaregistrerare, en sakkunnig granskare och en godkännare inom varje enhet innan utbetalning. Fakturor med utländsk valuta hanteras i dag utanför det elektroniska attesteringssystemet men följer samma attesteringsriktlinjer. Detta ökar säkerheten vid fakturahanteringen eftersom fakturan behandlas i flera steg av olika personer. Ekonomikansliet utför även kontroller av mervärdesskatthantering och kontosättning innan fakturan betalas och bokförs.

1.2.2. Ordnande av riskhantering

Kommunens riktlinjer för intern kontroll utgör grunden för kommunens ordnande av riskhantering. Risker i anslutningen till verksamheten, investeringar och finansiering bärs i regel av kommunen. För att minska verksamhetsriskerna arbetar kommunens förvaltningar proaktivt och strukturerat för att identifiera och minimera riskerna. Arbetet innebär att varje förvaltning gör en riskanalys av vilka risker som omger deras verksamhet samt värderar dessa utifrån sannolikhet och konsekvens. Värderingen ligger sedan till grund för vilka risker som prioriteras för kontroll och uppföljning i en kontrollplan under året.

I den interna kontrollplanen presenteras vad som ska granskas under året, momentets riskvärde, hur denna risk/rutin/system ska granskas, vem som är ansvarig för att genomföra granskningen och till vem denne ska rapportera resultatet. Ekonomen i egenskap av samordnare för intern kontroll tillsammans med kommundirektören sammanställer hela kommunens interna kontrollplan vilken tas upp till styrelsen för godkännande under maj månad.

Uppföljning av de interna kontrollplanerna sker genom att förvaltningarna under oktober avger en kontrollrapport där resultatet av arbetet med kontrollplanen presenteras och riskvärdet bedöms på nytt. Resultatet presenteras till kommunstyrelsen som gör en samlad bedömning och utvärderar kommunens system för intern kontroll.

Under året har en utveckling skett av kommunens hantering och styrning av riskidentifiering och analys. Detta genom att förvaltningarnas mallar för riskanalys har

utvecklats med riskområden för att mer heltäckande omfatta strategiska, operativa, finansiella och efterlevnadsrisker. Arbetet med de nya riskanalyserna medförde ett första gångs merarbete för förvaltningarna, på grund av detta förlängdes arbetet med riskanalys och den interna kontrollplanen för 2023 beslutades av styrelsen i september. Under riskidentifieringen har 299 risker bearbetats (motsvarande 2022 var 182 risker) varav 30 riskområden har tagits upp i årets interna kontrollplan (2022: 29). Risker har även fortlöpande efter uppkomst hanterats under året.

Arbetet med den interna kontrollplanen förlängdes och i december rapporterade förvaltningarna om uppföljning av den interna kontrollplanen. Även förvaltningarnas mall för uppföljning har utvecklats under året med avvikelserapportering och ökat fokus på vidarearbetet med riskområdet efter kontrollperiodens slut.

Huvudsakliga fokusområden inom den interna kontrollen under året har varit operativa risker, personrisker, kompetensbrist, tillgång på personal samt finansiella risker.

I genomförandet av den interna kontrollplanen hade 4 riskområden ökade riskvärden efter genomförda kontroller. Utmaningar har identifierats och lyfts och vidareutveckling av kontrollerna fortsätter under 2024. I övrigt har det inte upptäckts några större brister under året, men kontrollmoment har föranlett rutinförbättringar. Kommunstyrelsen har tagit del av de resultat som framkommit av årets kontroller samt haft möjlighet att vid behov komma med åtgärdsförslag för att hantera eventuella brister och minska riskerna ytterligare.

1.2.3. Centrala slutledningar och utveckling av den interna kontrollen under ekonomiplaneringsperioden

Kommunstyrelsen övergripande bedömning har under 2023 resulterat i att godkänna genomförandet av planen för intern kontroll 2023 samt kommunens system för intern kontroll.

Utveckling av den interna kontrollen är ett fortgående arbete. Den interna kontrollen utvärderas löpande med syfte att upprätthålla en tillräckligt god intern kontroll och med en rimlig grad av säkerhet uppnå:

- Efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer och planer.
- Tryggande av kommunens personella, materiella och ekonomiska tillgångar.
- Ändamålsenlig- och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig rapportering och information om verksamheten.
- Följa kommunens verksamhetsidé.

Under 2023 har utvecklingsarbetet inom den interna kontrollen skett genom att utveckla kommunens verktyg för intern kontroll med tydligare mallar med fokus på att mer heltäckande omfatta strategiska, operativa, finansiella risker samt efterlevnadsrisker. Även mallar för uppföljning av den interna kontrollplanen har utvecklats med ökat fokus på vidarearbetet med riskmomenten efter kontrollperiodens slut. Utvecklingsarbetet fortskrider under 2024 med fokus på att ytterligare förbättra kvaliteten på riskanalys och riskhantering, samt att öka den interna styrningen i kommunens interna kontrollplan.

1.3. RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH FINANSIERINGEN AV VERKSAMHETEN

1.3.1. Räkenskapsperiodens resultat

EXTERN RESULTATRÄKNING (1 000 euro)	2023	2022
Verksamhetens intäkter	4 165	3 729
Verksamhetens kostnader	-32 143	-28 835
VERKSAMHETSBIDRAG	-27 977	-25 106
Skatteinkomster	23 513	21 197
Landskapsandelar	6 346	5 010
DRIFTSBIDRAG	1 881	1 101
Ränteintäkter	5	1
Övriga finansiella intäkter	2	1
Räntekostnader		
Övriga finansiella kostnader	-1	-1
ÅRSBIDRAG	1 887	1 101
Avskrivningar enligt plan	-1 541	-1 444
Avskrivningar av engångskaraktär		
Nedskrivningar	-111	-59
Extraordinära intäkter o. kostnader		
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	234	-403
Ökning eller minskning av avskr.differens	218	628
Ökning eller minskning av reserv		
Ökning eller minskning av fonder		
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	453	225

RESULTATRÄKNINGENS RELATIONSTAL	2023	2022
Verksamhetsintäkter/-kostnader	13,0 %	12,9 %
Årsbidragsprocent	5,5 %	3,7 %
Avskrivningsprocent	4,5 %	4,8 %
Årsbidraget i procent av avskrivningarna	122 %	76 %
Invånarantal per 31.12	5 698	5 616
Årsbidrag euro/invånare	331	196
Verksamhetsbidrag euro/invånare	4 910	4 470
Procentuell förändring verksamhetsbidrag	11,4 %	8,4 %

Verksamhetsintäkter/-kostnader: Beskriver hur stor procent av verksamhetsutgifterna som täcks med avgifter, försäljningsinkomster och andra verksamhetsinkomster.

Årsbidragsprocent: Beskriver hur stor del av intäkterna (verksamhetsintäkter + skatteintäkter + landskapsandelar) som blir över till avskrivningar, investeringar och amorteringar på lånen.

Avskrivningsprocent: Beskriver hur stor del av intäkterna (verksamhetsintäkter + skatteintäkter + landskapsandelar) som använts till planavskrivningar och nedskrivningar.

1.3.2. Finansiering av verksamheten

FINANSIERINGSANALYS (1000 euro)	2023	2022
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL		
Årsbidrag	1 887	1 101
Extraordinära poster		
Korrektivposter	199	-35
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	2 086	1 066
INVESTERINGAR		
Investeringar i anläggningstillg.	-5 796	-1 983
Investeringar i aktier och andelar		
Finansieringsandelar för invest.utg	1 041	467
Försäljningsinkomster av AT	79	27
SUMMA INVESTERINGAR	-4 677	-1 490
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.	-2 591	-423
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE		
UTLÅNING		
Minskning av utlåning		
Ökning av utlåning		
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET		
Ökning av långfristiga lån		
Minskning av långfristiga lån		
Förändring av kortfristiga lån		
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL		
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET		
Förvaltade medel och kapital		
Omsättningstillgångar		
Förändring fordringar	-1 191	32
Räntefria kort- o. långfristiga skulder	-41	1 599
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	-1 231	1 631
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	-3 822	1 208
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS		
Kassamedel 01.01.	13 419	12 211
Kassamedel 31.12.	9 597	13 419
	-3 822	1 208
FINANSIERINGSANALYSENS RELATIONSTAL		
Verksamh och inv kassaflöde under 5 år	-1 160 983	-740 798
Intern finansiering av investeringar	40 %	73 %
Låneskötselbidrag		
Likviditet (kassadagar)	92	159

1.4. DEN FINANSIELLA STÄLLNINGEN OCH FÖRÄNDRINGAR I DEN**1.4.1. Balansräkning**

	31.12.2023	31.12.2022
BESTÅENDE AKTIVA	23 716	20 618
Immateriella tillgångar	182	265
Övriga utg. Med lång verkn.tid	182	265
Övriga utg. med lång verkn.tid/pågående		
Materiella tillgångar	21 874	18 693
Mark- o. vattenområden	2 219	2 224
Byggnader	13 952	10 295
Fasta konstruktioner och anordningar	3 886	4 141
Maskiner och inventarier	761	506
Förskottsbetalningar och pågående anläggningar	1 057	1 527
Placeringar	1 659	1 659
Aktier och andelar	1 659	1 659
FÖRVALTADE MEDEL	1 411	1 411
Landskapsuppdrag	2	3
Donationsfondernas särskilda täckning	1 409	1 408
RÖRLIGA AKTIVA	12 037	14 669
Omsättningstillgångar		
Förskottsbetalningar		
Fordringar	2 440	1 250
Långfristiga fordringar	2	3
Lånefordringar		
Övriga fordringar	2	3
Kortfristiga fordringar	2 438	1 247
Kundfordringar	1 059	916
Lånefordringar		
Övriga fordringar	1 379	331
Resultatregleringar, fordringar		
Finansiella värdepapper		
Aktier och andelar		
Övriga värdepapper		
Kassa och bank	9 597	13 419
AKTIVA TOTALT	37 164	36 698

	31.12.2023	31.12.2022
EGET KAPITAL	-24 011	-23 559
Grundkapital	-10 000	-10 000
Övriga egna fonder		
Över/underskott från tidigare perioder	-13 559	-13 334
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-453	-225
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	-3 593	-3 812
Avskrivningsdifferens	-3 593	-3 812
Reserver		
AVSÄTTNINGAR	-273	
FÖRVALTAT KAPITAL	-1 411	-1 411
Landskapsuppdrag	-2	-3
Donationsfondernas kapital	-1 409	-1 408
Övrigt förvaltad kapital		
FRÄMMANDE KAPITAL	-7 875	-7 916
Långfristigt	-3 495	-3 395
Masskuldebrevslån		
Övriga skulder	-3 495	-3 395
Kortfristigt	-4 380	-4 521
Masskuldebrevslån		
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar		
Lån från offentliga samfund		
Erhållna förskott	-9	-7
Skulder till leverantörer	-2 088	-1 961
Övriga skulder	-720	-1 022
Resultatregleringar, skulder	-1 562	-1 530
PASSIVA TOTALT	-37 164	-36 698

Balansräkningens relationstal	2023	2022
Soliditet	74 %	75 %
Finansieringsförmögenhet euro/inv	732	1 204
Skuldsättningsgrad	23 %	26 %

Soliditet: Soliditeten visar kommunens förmåga att på sikt kunna stå för sina förpliktelser. Beräknas eget kapital i förhållande till balansomslutning.

Finansieringsförmögenhet euro/invånare: Finansieringsförmögenheten visar om de likvida tillgångarna räcker till för återbetalning av det främmande kapitalet. En negativ differens visar det främmande kapital som inte kan täckas med finansieringstillgångarna/likvida medel.

Skuldsättningsgrad: Skuldsättningsgraden anger hur stor del av kommunens driftsinkomster som skulle behövas för återbetalning av det främmande kapitalet. Ju lägre nyckeltalet för skuldsättningen desto bättre möjlighet har kommunen att klara av skuld amorteringen med inkomstfinansieringen.

	2023	2022
Lån 31.12		
Lån/inv		
Akkumulerat överskott	14 011 450	13 558 578
Akkumulerat överskott/inv	2 459	2 414
Likvida medel 31.12	9 596 831	13 418 957
Lån och hyresansvar 31.12	273 306	135 448
Lån och hyresansvar, euro/invånare	48	24
Lånefordringar 31.12	75 189	75 189
Invånarantal 31.12	5 698	5 616

1.5. TOTALA INKOMSTER OCH UTGIFTER

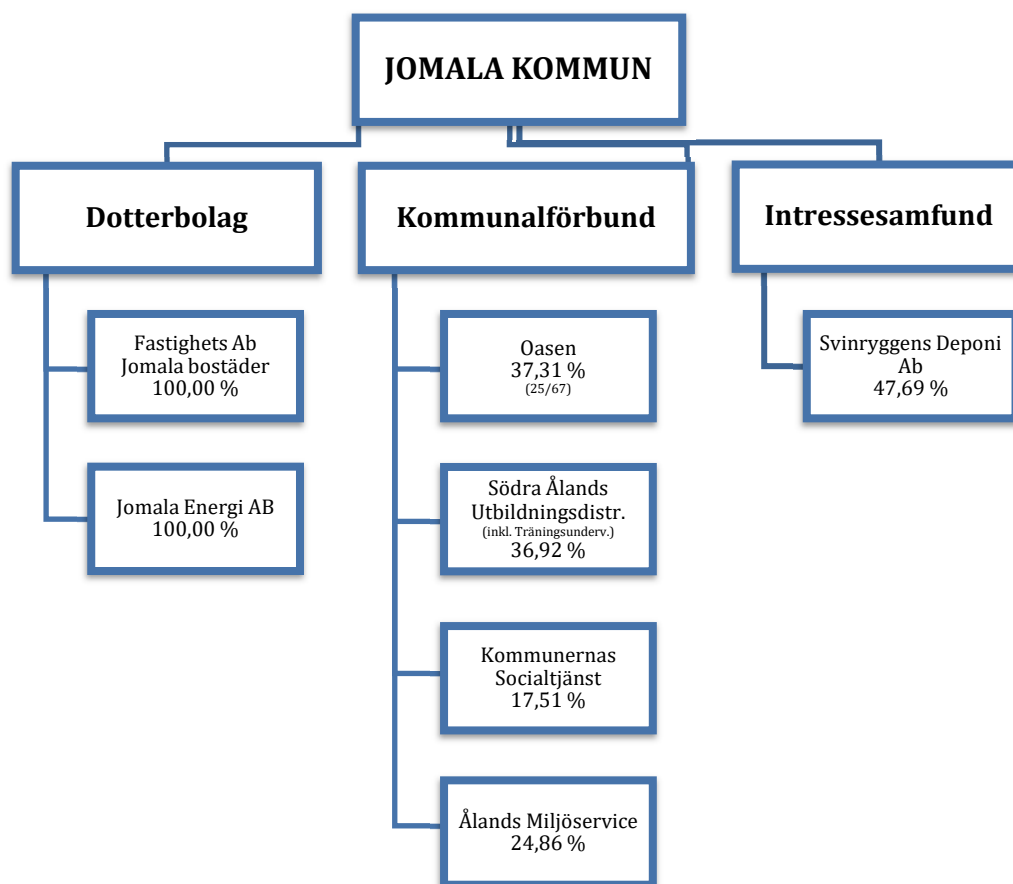
INKOMSTER	(1 000 euro)	UTGIFTER	(1 000 euro)
Verksamhet		Sysselsättning	
Verksamhetsintäkter	4 165	Verksamhetskostnader	-32 143
Skatteinkomster	23 513	Räntekostnader	
Landskapsandelar	6 346	Övriga finansiella kostnader	-1
Ränteintäkter	5	Extraordinära kostnader	
Övriga finansiella intäkter	2	Korrektivposter	
Extraordinära intäkter		- ökn. (+), minskn. (-) av avsättningar	126
Korrektivposter		Investeringar	
- Bestående aktiva	73	Investeringsutgifter	-5 796
Investeringar		Finansieringsverksamhet	
Finans.andelar för investeringsutgifter	1 041	Ökning av utlåningsfordringar	
Försäljn.ink. av tillgångar, bestående aktiva	79	Minskning av långfristiga lån	
Finansieringsverksamhet		Minskning av kortfristiga lån	
Minskning av utlåningen		Minskning av eget kapital	
Ökning av långfristiga lån		TOTALA UTGIFTER SAMMANLAGT	-37 814
Ökning av kortfristiga lån			
Ökning av eget kapital	0		
TOTALA INKOMSTER SAMMANLAGT	35 223		

1.6. KOMMUNKONCERNENS VERKSAMHET OCH EKONOMI

1.6.1. Sammanställning av samfund som ingår i koncernbokslutet

Kommunkoncernen Jomala kommun består, förutom av kommunen, av följande bolag och kommunalförbund:

Räkenskapsperioden för samtliga bolag och kommunalförbund i kommunkoncernen utgår 31.12 och bokföringsperiodens längd är 12 månader.

1.6.2. Styrning av koncernens verksamhet

I kommunens koncerndirektiv framgår det hur kommunen ska agera gentemot koncernbolagen. Kommunen utser representanter till koncernbolagens styrelser/stämmor som ska agera för kommunens bästa. Kommunen har, via initierade ärenden i kommunstyrelsen, informerats om koncernbolagens verksamhet. Kommunens representation i koncernbolagen är en mycket viktig informationskanal. Rutinerna för budgetuppföljning skiljer sig mellan de olika bolagen. En målsättning är att gemensamt med de andra ägarna skapa fungerande rutiner.

1.6.3. Väsentliga händelser som gäller koncernen

Från och med 1.1.2023 är Jomala kommun inte längre medlem i Ålands kommunförbund k.f. Inom kommunens dottersamfund Fastighetsaktiebolaget Jomalabostäder har direktörsposten varit vakant från oktober 2023. Samfundets styrelseordförande har fungerar som direktör under vakansen och fastighetsaktiebolaget har anlitat en disponent för att sköta administrativa uppgifter. Ålands Miljöservice k.f. har rekryterat en direktör och visar på positiva resultat under 2023. Inom kommunalförbundet Oasen har styrelseordförande avgått samtidigt som posterna för förbundsdirektör, ekonom och hr-ansvarig är vakanta. Kommunalförbundet och dess styrelse står inför en mycket utmanande period.

1.6.4. Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling

Inom koncernen är det främst kommunalförbunden som har en osäker utveckling. Detta beror dels på att modellen kommunalförbund gör att det byggs flera parallella administrativa och politiska strukturer men också på att modellen tycks minska det upplevda behovet av effektivisering. Vidare läggs på flera av de områden som kommunalförbunden verkar successivt på ytterligare verksamhetskrav genom lagstiftning. Jomala är medlem i kommunalförbund som verkar inom bl.a. skola, äldreomsorg och socialvård och alla dessa sektorer är i ständig förändring och är ofta föremål för politisk reformiver. Dessa organisationer där det p.g.a. fragmentiserat ägande saknas fast styrning är alltså samma organisationer som utsatta för ständigt ökade krav via lagstiftning. En förutsättning för att begränsa kostnaderna framöver är att de större ägarna i respektive kommunalförbund gör gemensam sak och utövar aktiv verksamhetsstyrning inklusive ser över själva organisationsmodellen. I annat fall är risken stor att kommunalförbundens andel av kommunens kostnader fortsätter att öka. Kommunfullmäktiges uppdrag till förvaltningen att utreda en försäljning av FAB Jomalabostäder under 2023 har pausats p.g.a. resursbrist.

1.6.5. Redogörelse för hur koncernövervakningen är ordnad

Intern kontroll är en process som handhas av kommunstyrelsen, ledningsgruppen och koncernbolagens styrelser. Syftet är att skapa en tillräckligt rättvisande bild av målsättningarnas uppnående. I beaktande bör tas att kommunen endast äger två bolag till 100 procent. För att säkerställa kommunens intressen och målsättningar är en dialog med koncernbolagen och skapandet av smidiga nätverk av största vikt.

1.6.6. Koncernbokslutet med nyckeltal**Resultaträkning för koncernen**

RESULTATRÄKNING (1000 euro)	2023	2022
Verksamhetsintäkter	12 914	11 721
Verksamhetskostnader	-40 881	-36 927
Andel av intressebolagens vinst/förlust	102	73
Verksamhetsbidrag	-27 866	-25 134
Skatteinkomster	23 513	21 197
Landskapsandelar	7 062	5 591
Driftsbidrag	2 709	1 654
Ränteintäkter	8	2
Övr. fin. Intäkter	2	1
Räntekostnader	-91	-40
Övr.fin.kostnader	-27	-3
Årsbidrag	2 600	1 614
Avskrivningar på anläggningstillgångar och övriga utgifter med lång verkningstid	-1 957	-1 840
Nedskrivning av bestående tillgångar	-111	
Extraordinära intäkter o. kostnader		0
Räkenskapsperiodens resultat	532	-227
Ökn el. minskn av avskr.diff		
Ökn el. minskn av reserv		
Ökn el. minskn av fonder		
Latent skatt	5	-2
Räkenskapsperiodens överskott	537	-228
Koncernresultaträkningens nyckeltal	2023	2022
Intäkter/kostnader	31,6 %	31,7 %
Årsbidragsprocent	6,0 %	4,2 %
Avskrivningsprocent	4,5 %	4,8 %
Årsbidraget i % av avskrivningarna	132,9 %	87,7 %
Årsbidrag euro/invånare	456	287
Verksamhetsbidrag euro/invånare	4 891	4 475

Finansieringsanalys för koncernen

FINANSIERINGSANALYS (1000 euro)		
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL	2023	2022
Årsbidrag	2 600	1 614
Extraordinära poster		0
Korrektivposter	98	82
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	2 698	1 696
INVESTERINGAR		
Investeringar i anläggningstillg.	-6 338	-2 783
Finansieringsandelar för invest.utg	1 041	468
Försäljningsinkomster av AT	79	27
SUMMA INVESTERINGAR	-5 219	-2 289
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.	-2 521	-593
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE		
UTLÅNING		
Minskning av utlåning		
Ökning av utlåning		
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET		
Ökning av långfristiga lån	211	357
Minskning av långfristiga lån	-241	-229
Förändring av kortfristiga lån	21	-1
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL	-40	-59
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET		
Förvaltade medel och kapital	13	6
Omsättningstillgångar	-9	-6
Förändring fordringar	-1 294	-125
Räntefria kort- o. långfristiga skulder	-92	1 550
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	-1 430	1 493
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	-3 951	900
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS		
Kassamedel 01.01	14 709	13 805
Kassamedel 31.12	10 758	14 705
	-3 951	900

Koncernfin. nyckeltal	2023	2022
Årsbidrag	2 600 113,54	1 613 628,97
Intern finansiering av investeringar	49 %	70 %
Räntekostnader	- 1 912,40	- 840,30
Låneskötselbidrag	10,8	7,1
Likviditet kassadagar	83	134

Balansräkning för koncernen

A K T I V A (1000 euro)	2023-12-31	2022-12-31
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	123	159
Övriga utgifter med lång verkningstid	182	265
Förskottsbetalningar		
Sa Immateriella tillgångar	306	425
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	2 233	2 237
Byggnader och konstruktioner	16 596	12 884
Fasta konstruktioner och anordningar	4 449	4 550
Maskiner och inventarier	997	743
Övriga materiella tillgångar	994	1 060
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggning	1 136	1 530
Sa Materiella tillgångar	26 404	23 004
Placeringar		
Övriga aktier och andelar	852	824
Övriga fordringar	14	
Sa Placeringar	867	824
SA BESTÅENDE AKTIVA	27 577	24 253
FÖRVALTADE MEDEL		
Landskapets uppdrag	2	3
Donationsfondernas särskilda teckning	1 583	1 597
SA FÖRVALTADE MEDEL	1 586	1 601
RÖRLIGA AKTIVA		
Sa Omsättningstillgångar	20	11
Fordringar		
Långfristiga		
Kundfordringar		
Övriga fordringar	2	3
Obetalda aktier/andelar		
Resultatregleringar		
Sa Långfristiga	2	3
Kortfristiga		
Försäljningsfordringar	1 548	1 387
Lånefordringar		
Övriga fordringar	1 488	468
Resultatregleringar	419	336
Sa Kortfristiga	3 455	2 191
Sa Fordringar	3 457	2 194
Finansiella värdepapper		
Övriga värdepapper		
Sa Finansiella värdepapper		
Kassa och bank	10 758	14 705
SA RÖRLIGA AKTIVA	14 235	16 910
SA AKTIVA	43 397	42 764

P A S S I V A (1000 euro)	31-12-2023	31-12-2022
EGET KAPITAL		
Grundkapital	10 000	10 000
Kapitaltillskott		
Andelar av kommuner som ska utträda		
Uppskrivningsfond		
Fond för verkligt värde		
Reservfond		
Övriga fonder		
Övriga fonder		
Sa Övriga fonder		
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	18 347	18 470
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	537	-228
SA EGET KAPITAL	28 885	28 242
MINORITETSANDEL	4	4
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER		
Avskrivningsdifferens		
Reserver		
SA ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER		
AVSÄTTNINGAR		
Övriga avsättningar	263	137
SA AVSÄTTNINGAR	263	137
FÖRVALTAT KAPITAL		
Landskapets uppdrag	2	3
Donationsfondernas kapital	1 626	1 627
SA FÖRVALTAT KAPITAL	1 628	1 630
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Skulder till kreditinstitut	1 938	1 996
Lån från offentliga samfund	282	201
Pensionslån		
Övriga skulder	3 665	3 566
Sa Långfristigt	5 885	5 763
Kortfristigt		
Skulder till kreditinstitut	292	300
Lån från offentliga samfund	32	21
Pensionslån		
Erhållna förskott	72	79
Leverantörsskulder	2 559	2 444
Övriga skulder	1 012	1 307
Skuld till kommuner		
Resultatregleringar	2 726	2 790
Latent skatteskuld	42	47
Sa Kortfristigt	6 734	6 988
SA FRÄMMANDE KAPITAL	12 619	12 752
SA PASSIVA	43 397	42 764

	2023	2022
Soliditet	67 %	66 %
Finansieringsförmögenhet euro/inv	284	740
Skuldsättningsgrad	35 %	39 %
Lån 31.12	2 543 694	2 518 250
Lån/inv	446	448
Ackumulerat överskott	18 884 579	18 241 616
Ackumulerat överskott/inv	3 314	3 248
Likvida medel 31.12	10 757 899	14 705 078
Lån och hyresansvar 31.12	2 858 986	2 700 959
Lån och hyresansvar, euro/invånare	502	481
Lånefordringar 31.12	14	
Invånarantal 31.12	5 698	5 616

1.7. BEHANDLING AV RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT OCH ÅTGÄRDER FÖR ATT BALANSERA EKONOMIN

I enlighet med 70 § kommunallagen (ÅFS 1997:73) ska kommunstyrelsen när verksamhetsberättelsen överlämnas föreslå åtgärder med anledning av räkenskapsperiodens resultat och för att balansera ekonomin. Räkenskapsårets resultat visar på 234 383 euro som tillsammans med en minskning av avskrivningsdifferensen om 218 489 euro bildar ett överskott om 452 872 euro för 2023. Med anledning av resultatet föreslår kommunstyrelsen att överskottet om 452 872 euro förs mot det fria egna kapitalet.

1.8. BUDGETUTFALLET

Kommunfullmäktige har den 2.4.2024 konstaterat att det för 2023 finns ramöverskridningar för bland annat centralförvaltningen, socialvården genom Kommunernas socialtjänst, äldre-förvaltningen samt lågstadiet.

Driftsbudgeten överskrider med 401 043 euro men kommunen som helhet redovisar dock ett överskott om 452 872 euro vilket är 1 551 755 euro bättre än budget.

1.8.1. Målen för verksamhet och ekonomi

Den allmänna målsättningen för den kommunala verksamheten för budgetåret var att utgående från kommunens verksamhetsidé producera samhällsservice så kvalitativt som möjligt inom de ekonomiska och personella ramar och resurser som kommunen har till sitt förfogande. Kommunens verksamhetsidé finns inskriven i kommunens förvaltningsstadga och lyder enligt följande:

"Kommunen ska i samråd med invånarna skapa och upprätthålla förutsättningar för att, inom ramen för befintliga resurser, på ett möjligast rationellt och effektivt sätt producera kommunal samhällsservice som motsvarar efterfrågan. I sin verksamhet eftersträvar kommunen en ekologisk, ekonomisk, kulturell och socialt hållbar utveckling med ett särskilt ansvar för kommande generationer. Kommunen ska i sin verksamhet eftersträva en god och frisk miljö, där det är hälsosamt och trivsamt att bo och vistas."

1.8.2. Sammandrag av kommunens budgetutfall

	BOKSLUT 2022	BUDGET 2023	BUDGET- ÄNDRING	BUDGET 2023 EFTER ÄNDRING	BOKSLUT 2023	AVVIKELSE MOT BUDGET	FÖRÄNDR. I % 2022-2023	REL. ANDEL i % 2023	ANDEL/ SKATTESATS
Centralförvaltningen	-1 148	-1 429	190	-1 239	-1 301	-62	13,3 %	5 %	0,77
Socialvård	-4 804	-4 900	0	-4 900	-5 304	-404	10,4 %	19 %	3,12
Äldreförvaltning	-2 932	-2 702	-834	-3 536	-3 536	0	20,6 %	13 %	2,08
Skolförvaltning	-13 924	-14 891	-380	-15 271	-15 327	-56	10,1 %	55 %	9,02
Biblioteksförvaltningen	-185	-187	0	-187	-190	-3	2,6 %	1 %	0,11
Fritidsförvaltningen	-476	-547	-55	-602	-587	15	23,2 %	2 %	0,35
Räddningsförvaltningen	-195	-206	0	-206	-229	-23	17,4 %	1 %	0,13
Tekniska förvaltningen	-1 499	-1 459	-320	-1 779	-1 758	21	17,3 %	6 %	1,03
Affärsverksamheten	149	209	0	209	303	94	103,4 %	-1 %	-0,18
Byggnämnden	-92	-83	-40	-123	-105	18	13,8 %	0,4 %	0,06
Driftsbudgetens netto	-25 108	-26 195	-1 439	-27 634	-28 035	-401	11,7 %	100 %	16,50

1.8.3. Driftsekonomidelens utfall

CENTRALFÖRVALTNINGEN

**BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR CENTRALFÖRVALTNINGEN
INKLUSIVE NÄRINGSVERKSAMHET**

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2023 efter ändringar	Bokslut 2023	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	206 701,52	213 040,70	0,00	0,00	213 040,70	214 574,11	1 533,41
Utgifter	-1 354 525,10	-1 641 784,63	190 000,00	0,00	-1 451 784,63	-1 515 183,69	-63 399,06
Nettoutg.	-1 147 823,58	-1 428 743,93	190 000,00	0,00	-1 238 743,93	-1 300 609,58	-61 865,65
Avskrivningar	-15 835,13	-42 893,72	0,00	0,00	-42 893,72	-11 824,51	31 069,21
Internt netto	467 594,26	573 641,11	0,00	0,00	573 641,11	608 394,52	34 753,41
Netto	-696 064,45	-897 996,54	190 000,00	0,00	-707 996,54	-704 039,57	3 956,97

Utfallet för centralförvaltningen visar ett underskott om 61 866 euro.

Övergripande uppdrag

Alla förvaltningar inom kommunen ska om ändamålsenligt upphandla externa tjänster. Förvaltningarna skall också samarbeta för att koordinera inköp av tjänster, material o dyl. för att uppnå inbesparingar.

Målsättningar

- Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 utreda en försäljning av Fastighetsaktiebolag Jomalabostäder.
- Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 med hjälp av en politiskt tillsatt kommitté se över Jomala kommuns förvaltningsorganisation samt digitaliseringsprocess.
- Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 upphandla internetabonnemang.
- Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 med hjälp av en politiskt tillsatt kommitté ta fram ett förslag om hur äldreomsorgen konkret skall arrangeras i Jomala avseende boendeservice, institutionsvård och demensvård från och med 2024. Det ska anställas en projektledare som tar fram underlag och kostnader för såväl nödvändiga investeringar som driftskostnader för äldreomsorg i egen regi.
- Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 utreda försäljning av det färdigplanerade Gölbyområdet som består av cirka sex hektar med femton planerade bostadstomter.
- Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 tillsätta en kommitté som ska utreda barnomsorgens behov och servicenivå i kommunen.
- Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 kartlägga assistentsituationen i kommunen.
- Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 tillsätta politisk kommitté som tar fram en klimatstrategi för kommunen.

Måluppföljning

- Utredningen har pausats pga. resursbrist.
- Kommittén har slutfört sitt arbete och resurser tillförts.
- Projektet har avbrutits pga. oändamålsenlighet.
- Kommittén har slutfört sitt arbete och en plan för nytt äldreboende är påbörjad.
- Projektet är avslutat, området är sålt.
- Kommittén har slutfört sitt arbete. En omorganisering av barnomsorgsförvaltningen är utförd.
- Översynen är gjord.
- Kommittén har slutfört sitt arbete. Förvaltningen har fått i uppdrag att konkretisera klimatplanen.

Centralförvaltningen

Kommunfullmäktige har under 2023 sammanträtt 10 gånger och sammanlagt behandlat 101 paragrafer (7 sammanträden och 78 paragrafer 2022).

Kommunens revisorer har under året varit Martin Slotte (KPMG, ordförande), Robert Lindfors och Gunilla Wik. Revisionen av 2023 års räkenskaper har skett genom en mellanrevision den 16-17 november 2023 samt slutrevision den 13 och 14 maj 2024.

Kommunstyrelsen höll under 2023 17 sammanträden och behandlade 291 paragrafer (14 sammanträden och 260 paragrafer 2022).

Centralförvaltningen ansvarar för kommunens centrala administration samt allmän och intern service till övriga förvaltningsenheter.

Centralförvaltningens anställda:

Tjänstebeteckning	2021	2022	2023
Kommundirektör	1	1	1
Kommunsekreterare	1	1	1
Personalchef	1	1	1
Ekonomichef	1	1	1
Ekonom	1	1	1
Byråsekreterare	2,95	3,1	3,1
Bokförare	1	1	1
Planläggare	1	1	1
Planerare	0	0,33	1
Lantbrukssekreterare	1	1	1
Totalt	10,95	11,43	12,1

Den egna planläggningen

Under 2023 färdigställdes följande planer i Jomala kommun:

1. Detaljplan för kvarteren 42–46 samt jordoch skogsbruks-, ströv-, park- och trafikområden i Västerkalmare by (Dnr 271/2021),
2. Detaljplaneändring för del av kvarter 42240 samt intilliggande parkområde inom fastighet 9–40 i Prestgården (218/2022),
3. Detaljplaneändring för tomt 1 i kvarter 43615 i Österkalmare (Dnr 361/2022),
4. Detaljplan för kvarteren 4352–4359 samt jord- och skogsbruks-, ströv- och trafikområden i Önningeby (Dnr 417/2020),

5. Detaljplan för fastigheterna Flygfältshusen 12:1, del av Flygfält 871:1 och Framnäs 6:82 i Sviiby (Dnr 400/2020),
6. Detaljplaneändring för del av kvarteret 4056 för industribyggnader, idrottsområde för häststallar och parkområde i Dalkarby (Dnr 22/2023),
7. Detaljplan för ES- och EP-område på fastighet 170-405-2-79 i Dalkarby (Dnr 92/2023),
8. Detaljplaneändring av kvarter 43133 och del av kvarter 43131 på Solberget (Dnr 349/2022),
9. Detaljplaneändring för tomt 14 i kvarter 42026 samt parkområde i Möckelö (100/2023).

Renhållningsmyndigheten Ålands miljöservice k.f. (Mise)

Kommunens avfallshantering sköts av Mise. Svinryggens Deponi Ab omhändertar hushållens farliga avfall. Kommunen har genom Mise även åtagit sig att hjälpa (praktiskt och ekonomiskt) företagen att uppfylla sitt lagstadgade producentansvar. Ägarstyrningen har intensifierats i syfte att effektivisera och sänka avgifter.

Näringsverksamheten och lantbruksstöd

Näringsverksamhetens ärenden handhas av kommunstyrelsen.

Lantbrukskansliet som upprätthålls av Jomala kommun är ett samarbete mellan kommunerna Jomala, Brändö, Kumlinge, Kökar, Lemland och Sottunga. Kostnadsfördelningen 2023 utföll så att Jomala stod för 64,63 procent, Lemland för 22,76 procent, Kökar för 1,81 procent, Sottunga för 1,03 procent, Brändö för 6,54 procent och Kumlinge för 3,23 procent av kostnaderna. Kansliet säljer även tjänster till Mariehamns stad.

Tabellen nedan visar antalet gårdar belägna i respektive kommun för vilka en huvudstödsansökan har lämnats in.

Aktiva gårdar	2021	2022	2023
Brändö	9	9	11
Jomala	58	55	49
Kumlinge	9	10	9
Kökar	4	4	4
Lemland	22	20	17
Mariehamn	2	2	1
Sottunga	6	6	5

Lantbrukskansliets anställda:

Tjänstebeteckning	2021	2022	2023
Lantbrukssekreterare	1	1	1
Byråsekreterare	0,1	0,1	0,1
Kontrollant			
*1 anställd på timbasis efter behov	*1	*1	

Ur tabellen ovan framgår inte arbetet som sker i enlighet med samarbetsavtalen som upprättats med Finströms och Hammarlands lantbrukskanslier.

SOCIALVÅRD

**BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR SOCIALVÅRDEN;
kommunalförbundet Kommunernas socialtjänst k.f.**

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget- ändring	Styrelsens disp.medel	Budget 2023 efter ändringar	Bokslut 2023	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12 207,72	12 207,72
Utgifter	-4 804 456,51	-4 900 000,00	0,00	0,00	-4 900 000,00	-5 316 682,32	-416 682,32
Nettoutg.	-4 804 456,51	-4 900 000,00	0,00	0,00	-4 900 000,00	-5 304 474,60	-404 474,60
Avskrivningar	-59 412,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Internt netto	-26,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-4 863 894,62	-4 900 000,00	0,00	0,00	-4 900 000,00	-5 304 474,60	-404 474,60

Socialtjänsten utförs sedan 1.1.2021 i sin helhet av kommunalförbundet kommunernas socialtjänst. Socialvården visar ett underskott om 404 475 euro vilket alltså beror på att de fördelade kostnaderna överskred budgeterade medel.

Kommunernas socialtjänst har ett pågående förvaltningstvistemål angående betalnings- och serviceproduktionsansvaret för ett par klienter. Kommunalförbundet har gjort en avsättning i sitt bokslut för 2023 för de tvistiga kostnaderna. Kommunen har därför kostnadsfört sin andel om 126 053 euro av kommunalförbundets kostnader rörande tvisten med hänvisning till försiktighetsprincipen.

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR ÄLDREFÖRVALTNINGEN; Inkl. Oasen boende- och vårdcenter k.f.

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget- ändring	Styrelsens disp.medel	Budget 2023 efter ändringar	Bokslut 2023	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	305 122,28	167 318,78	0,00	0,00	167 318,78	263 477,85	96 159,07
Utgifter	-3 237 531,78	-2 869 650,94	-833 690,00	0,00	-3 703 340,94	-3 799 717,12	-96 376,18
Nettoutg.	-2 932 409,50	-2 702 332,16	-833 690,00	0,00	-3 536 022,16	-3 536 239,27	-217,11
Avskrivningar	-1 717,48	-21 717,48	0,00	0,00	-21 717,48	-3 113,16	18 604,32
Internt netto	-159 682,52	-197 303,00	0,00	0,00	-197 303,00	-196 490,36	812,64
Netto	-3 093 809,50	-2 921 352,64	-833 690,00	0,00	-3 755 042,64	-3 735 842,79	19 199,85

Äldreomsorgens ram på 3 536 022 euro visar ett underskott om 217 euro. Äldreomsorgen har under året fått känna av volymökningarna på de flesta områdena med störst inverkan på boendeservicen som förverkligats genom Oasens boende- och vårdcenter. Kommunen hade budgeterat medel för totalt 24,26 vårdplatser med snittpris per vård dygn på 215 euro inklusive grundavgift i enlighet med kommunförbundets budget för 2023. Oasen informerade under året om beräkningsfel i vård dygnskostnader som sedermera enligt Oasens bokslut landade i snitt på 264 euro per vård dygn inklusive grundavgiften. Totalt hade kommunen en beläggningsgrad på Oasen motsvarande 27,97 vårdplatser. Oasens merkostnad blev totalt 31 197 euro.

Utöver Oasen förverkligades dygnet runt boendeservice under 2023 också genom Folkhälsans demensboende och Stiftelsen hemmet. Medel inom anslaget hade endast reserverats för en klient för ett halvt verksamhetsår, vilket resulterade till en merkostnad om totalt 51 178,45 euro. Två klienter fick vänta på lämplig vårdplats som klinikfärdiga inom Åhs, vilket resulterade till en ytterligare merkostnad om totalt 72 510,00 euro.

Inom hemvården ökade både antalet klienter och hemservicebesök under 2023 och resulterade till högre hemserviceavgifter under en period då det samtidigt uppstod en inbesparing i personalkostnader p g a svårigheten att tillsätta korta vikariat och akuta behov av personalförstärkning. Trots att personalbrist till viss del kompenseras genom köptjänster blev den totala inbesparingen inom hemvårdens anslag 108 230,64 euro. I inbesparingen ingår Statskontorets bidrag för omsorgen av frontveteraner till ett belopp om totalt 51 516,10 euro som felaktigt gynnade hemvårdens ram i stället för Oasens där frontveteraner de facto erhöll sina tjänster.

Stödtjänstavgifterna för 2023 och klientens pris för en matportion på 6,90 fastställdes enligt vad som avtalats med idkaren Kök & Restaurang på Rönngården. Sedan avtalet med den nämnda leverantören sades upp vid ingången till 2023 har maten till stödtjänstklienter ombesörjts av Ålands Björntjänster för ett avtalat pris om 8,17 euro portion exkl. moms. Denna mellanskillnadskostnad tillsammans med faktum att inom öppenvården har särskilt

vårdbehövande i behov av stödtjänster ökat märkbart i jämförelse mot 2022, utgjorde en merkostnad om totalt 6 856,51 euro.

Ett överskott motsvarande 31 977,86 euro inom närståendevården beror på att arvodesklasserna blev lägre än kalkylerats trots ökat antal vårdbehövande. Den lagstadgade ledigheten har huvudsakligen arrangerats i boendeservice varför anslaget, som främst avsetts för avlösarservice i hemmet, genererat en inbesparing motsvarande 2 279,03 euro.

Inom servicehuset sparades in på lönekostnader då befattningen aktivitetskoordinator blev vakant mot slutet av året. Därtill har aktiviteter i högre grad anordnats i egen regi istället för köptjänster. Total inbesparing motsvarande 5 470,67 euro.

Äldreomsorg på distans (ÄlDis) avslutades per 31.12.2022 varav inga medel budgeterades för verksamheten. Inom anslaget uppstod dock ett överskott motsvarande 11 834,77 euro som beror på förändringen i semesterlönereservationen. Lägre program- och licenskostnader resulterade en inbesparing motsvarande 1 939,46 euro inom förvaltningen.

Tjänstemannabeslut	2021	2022	2023
Personal/ Förvaltning	188	159	133
Äldreomsorg	53	39	67
Folkhälsan	0	2	1
Hemservice	19	5	10
Hemserviceavgifter	40	13	33
Trygghetslarm	10	13	13
Närståendevård	6	5	9

Institutionsvård och ESB

Behovet av vårdplatser specifikt för minnessjuka har varit stort. I viss mån skulle klienter kunna vårdats på lägre vårdnivå om plats på ESB funnits.

De vårdbehövande skrivs in i boendeservice i allt senare skede, medelåldern är hög och vård- och omsorgsbehovet ofta omfattande. EBS Liljan har varit fullbelagd så gott som hela året även om en vårdbehövande tillfälligt under en period vårdats på en annan vårdnivå.

OASEN, institutionsvård	2021	2022	2023 Mål	2023
Antal platser	19	17	16	20
Antal vårdtagare	30	32	30	31
Vårddygn, totalt	6 205	5 359	5 618	6 673
OASEN, ESB Liljan	2021	2022	2023 Mål	2023
Antal platser	10	10	10	10
Antal vårdtagare	17	12	13	15
Vårddygn, totalt	3 010	3 579	3 560	3 519

Annan boendeservice

Folkhälsans Allaktivitetshus	2021	2022	2023
Vårddygn	365	365	365
Antal vårdtagare	1	1	1
Stiftelsen hemmet	2021	2022	2023
Vårddygn			123
Antal vårdtagare			1

Hemservice och stödtjänster

Antalet hemservicebesök ökar stadigt samtidigt som plötsligt uppkomna vikariat blivit allt svårare att tillsätta. Vid utförande av stödtjänster har bristen på personal delvis kompenseras genom köptjänster.

Hemservicepersonal	Antal	Därav obesatta
Närvårdare	9	1,69
Hemserviceledare	1	0,25

Hemservice	2021	2022	2023 Mål	2023
Antal besök	8 221	11 421	10 536	13 018
Åldringar (huvudmannen 65-74 år)	588	276	250	725
Åldringar (huvudmannen 75-84 år)	2 902	5 003	4 416	3 826
Åldringar (huvudmannen över 85 år)	1 864	2 627	2 237	5 557
Övriga	829	365	442	262
Handikappade	2 038*	3 150*	3 191	2 648
Hemservice	2021	2022	2023 Mål	2023
Antal hushåll	51	51	50	71
Åldringar (huvudmannen 65-74 år)	3	4	2	10
Åldringar (huvudmannen 75-84 år)	19	22	18	19
Åldringar (huvudmannen över 85 år)	19	24	19	30
Övriga	5	6	5	5
Handikappade	5*	9*	6*	7*

* Omfattar hemservicetjänster sålda till Kommunernas socialtjänst k.f. (KST)

Matservice	2021	2022	2023 Mål	2023
Antal hushåll som erhåller mat	42	40	40	53
Antal matportioner	4 248	4 990	4 782	7 113

Under 2023 har 13 st. nya trygghetstelefoner installerats. Totalantalet trygghetslarm som nu finns i kommunen är 36 st. varav 3 tillhör klienter som ingår i KST:s ansvarsområde.

Närståendevård

Antalet närståendevårdsklienter totalt blev något fler i jämförelse mot 2022 även om antalet ersatta dagar sjönk. Nyttjande av lagstadgad ledighet går stadigt uppåt.

Från 65 år	2021	2022	2023
Antal klienter	24	24	26
Antal ersatta dagar	7 746	7 187	7 067
Lagstadgad ledighet, antal dagar	125	205	241
Annan ledighet, antal dagar	69	64	143

Servicehuset Rönngården

Periodrummet	2021	2022	2023
Nyttjade dygn	0	0	63

Servicehusets periodrum nyttjas i regel endast under en övergångsperiod i väntan på att en lägenhet i huset blir ledig för inflyttning. I servicehuset anordnas aktiviteter både av kommunens aktivitetskoordinator och utomstående aktörer.

Daglig verksamhet

Oasens dagverksamhet för personer med kognitiv sjukdom nyttjas flitigt som en form av avlastning för närståendevården. Deltagande beviljas mot anhållan.

UNDERVISNINGS- OCH KULTURVERKSAMHETEN

SKOLFÖRVALTNINGEN

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR SKOLGÅNG I ANNAN KOMMUN OCH LÅGSTADIESKOLORNA

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2023 efter ändringar	Bokslut 2023	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	391 759,81	384 950,00	0,00	0,00	384 950,00	554 759,83	169 809,83
Utgifter	-5 799 071,41	-5 741 092,00	-253 000,00	-50 000,00	-6 044 092,00	-6 246 028,89	-201 936,89
Nettoutg.	-5 407 311,60	-5 356 142,00	-253 000,00	-50 000,00	-5 659 142,00	-5 691 269,06	-32 127,06
Avskrivningar	-75 904,36	-165 201,74	0,00	0,00	-165 201,74	-67 694,37	97 507,37
Internt netto	-702 632,41	-876 594,43	0,00	0,00	-876 594,43	-880 963,64	-4 369,21
Netto	-6 185 848,37	-6 397 938,17	-253 000,00	-50 000,00	-6 700 938,17	-6 639 927,07	61 011,10

Ramen för skolgång i annan kommun och lågstadieskolorna i Jomala visar ett budgetunderskott om 32 127 euro där Vikingaåsens skola hade ett underskott om 1 502 euro och Södersunda skola ett överskott om 3 528 euro. Skolgång i annan kommun visar ett underskott om 34 121 euro.

Ledande tjänstemän inom skolförvaltningen:

Utbildningschef:	Mathias Eriksson
Rektor:	Susanne Hellström, lågstadieskolorna
Biträdande rektor:	Carina Jansson, Södersunda skola Pernilla Blomqvist, Vikingaåsens skola

Kostnad per elev	2021	2022	2023
Jomala kommun låg.	11 152	11 690	12 779
SÅUD, KHS inkl. förv. och elevvård	14 980	15 419	16 103
Träningsundervisningen	47 114	44 366	45 420
Specialfritidshemsverksamheten	10 170	14 899	18 922
Samarbetsavtal Mariehamn, låg*	10 090	10 365	10 996
Samarbetsavtal Mariehamn, hög*	11 761	12 315	12 738

*Inkl. slutreglering för 2022 och rabatt, elevtransporter ingår inte

LågstadieskolornaVikingaåsens skola

Prestations- och relationstal	Förverkligat 2021	Förverkligat 2022	Budget 2023	Förverkligat 2023
Medeltal elever vt/ht	272	275,5	275,5	278,5
Total timresurs	620,5	647,5	688,0	671,5
Timresurs per elev	2,28	2,35	2,50	2,41

Södersunda skola

Prestations- och relationstal	Förverkligat 2021	Förverkligat 2022	Budget 2023	Förverkligat 2023
Medeltal elever vt/ht	102	96,5	95,0	94
Total timresurs	249,5	238	238	237
Timresurs per elev	2,45	2,47	2,51	2,52

Skolgång i annan kommun

Då det är frågan om en ren köptjänst saknas egna målsättningar för ansvarsområdet. Elever från Jomala kommun kan gå i andra kommuners skolor på följande grunder:

- Samarbetsavtal med Mariehamns stad
- På förälders ansökan

Samarbetsavtal med Mariehamns stad

Antal elever	Förverkligat 2021	Förverkligat 2022	Budget 2023	Förverkligat 2023
Medeltal vt/ht	120,5	122,5	117	122

Kostnaden för eleverna som ingår i samarbetsavtalet med Mariehamns stad blev 139 412 euro mer än budgeterat och kostnaden för dessa elevers skolskjuts som inte ingår i samarbetsavtalet har blivit 1 743 euro mindre än budgeterat.

På förälders ansökan

Antal elever	Förverkligat 2021	Förverkligat 2022	Budget 2023	Förverkligat 2023
Medeltal vt/ht	9,5	9,5	7,5	7,5

Kostnaden för elever som erhåller skolgång i annan kommun har blivit 127 621 euro mindre än budgeterat och antalet elever blev i linje med vad som budgeterats.

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR KOMMUNALFÖRBUNDET SÖDRA ÅLANDS UTBILDNINGSDISTRIKT, INKLUSIVE TRÄNINGS- UNDERVISNINGEN

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2023 efter ändringar	Bokslut 2023	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Utgifter	-3 257 326,01	-3 516 515,00	0,00	0,00	-3 516 515,00	-3 579 724,28	-63 209,28
Nettoutg.	-3 257 326,01	-3 516 515,00	0,00	0,00	-3 516 515,00	-3 579 724,28	-63 209,28
Avskrivningar	-82 995,06	-51 724,66	0,00	0,00	-51 724,66	-51 724,66	0,00
Internt netto	-4 892,78	-3 082,42	0,00	0,00	-3 082,42	-3 082,42	0,00
Netto	-3 345 213,85	-3 571 322,08	0,00	0,00	-3 571 322,08	-3 634 531,36	-63 209,28

Kommunen är medlem i kommunalförbundet Södra Ålands utbildningsdistrikt (SÅUD). Betalningsandelen baseras på kommunalförbundets budgetförslag. Kommunen betalar bruttokostnaderna för verksamheten och erhåller landskapsandelar även för den verksamhet som handhas av kommunalförbundet. Ramen för högstadiet visar ett budgetunderskott om 63 209 euro.

Andelen elever från Jomala i Kyrkby högstadieskola (KHS) blev 52,5 % mot budgeterade 52,4 %. KHS, förvaltningens och elevvårdens budget har överskridits med 42 945 euro.

Andelen elever från Jomala i Träningsundervisningen (TRA) blev 32,8 % mot budgeterade 31,0 %. Träningsundervisningens budget har överskridits med 20 264 euro.

Högstadieundervisningen

Antalet elever vid KHS från Jomala kommun har under 2023 varit 192 elever i medeltal, vilket var två fler än budgeterat. Kostnaden per elev ökade från 15 419 euro per elev i bokslutet 2022 till 16 103 euro per elev i bokslutet 2023. Antalet undervisningsgrupper har under 2023 varit 21,5 och medeltalet på gruppstorleken har varit 17,1 elever/grupp. Storleken på undervisningsgrupperna är en grundförutsättning för ett lugnt och tryggt arbetsklimat.

Undervisningen har individanpassats och eleverna har fått stöd- och specialundervisning vid behov. KHS följer de rekommendationer som ges från övriga myndigheter och elevvårdande personal vad gäller elevernas förutsättningar och behov.

Träningsundervisningen

Antalet elever från Jomala i Träningsundervisningen (TRA) blev 10 mot budgeterade 9.

Kostnaden per elev i träningsundervisningen ökade från 44 366 euro i bokslutet 2022 till 45 420 euro i bokslutet 2023.

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR FRITIDSHEMSVERKSAMHETEN

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2023 efter ändringar	Bokslut 2023	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	85 299,34	77 500,00	0,00	0,00	77 500,00	105 781,86	28 281,86
Utgifter	-334 745,38	-412 308,00	0,00	0,00	-412 308,00	-427 353,59	-15 045,59
Nettoutg.	-249 446,04	-334 808,00	0,00	0,00	-334 808,00	-321 571,73	13 236,27
Avskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Internt netto	-44 680,90	-57 361,28	0,00	0,00	-57 361,28	-61 727,65	-4 366,37
Netto	-294 126,94	-392 169,28	0,00	0,00	-392 169,28	-383 299,38	8 869,90

Ramen för fritidshemsverksamheten visar ett budgetöverskott om 13 236 euro. Specialfritidshemmets kostnader har fördelats till eget kostnadsställe under fritidshemsverksamheten.

Humlan

1 halvdagsavdelning med 52 platser för skolbarn

Antal inskrivna barn 31.12 var 51 barn

	2021	2022	2023
Närvaro, procent	58	55	70
Frånvaro, procent	42	45	30
Vårdpersonal	2,81	2,76	3,07
Städare	0,10	0,10	
Kostnad/vårddag, euro	48,13	31,10	15,83
Avg. täckningsgrad, procent	24,66	34,66	49,32

Södersunda fritidshem

1 halvdagsavdelning med 26 platser för skolbarn

Antal inskrivna barn 31.12 var 13 barn

	2021	2022	2023
Närvaro, procent	80	76	77
Frånvaro, procent	20	24	33
Vårdpersonal	1,56	1,60	1,78
Städare	0,10	0,10	0,10
Kostnad/vårddag, euro	45,47	47,97	29,09
Avg. täckningsgrad, procent	15,65	22,99	35,30

Fritidshemmet Humlan har underskridit budget med 19 608 euro och Södersunda fritidshem har underskridit budget med 4 861 euro. Närvaron på fritidshemmen har ökat. Därför har intäkterna för fritidshemsavgifterna varit högre än budgeterat.

Fritidshemmet Ugglan är en köptjänst från Mariehamns stad och underskrider budget med 5 113 euro. Orsaken till underskridningen är att intäkterna för fritidshemsavgifterna är 2 631 euro högre än budgeterat och kundtjänsterna köpta av andra kommuner är 2 482 euro mindre än budgeterat. Under vårterminen erhöll 13 barn fritidshemsplats vid Ugglan, vilket är 2

mindre än budgeterat. Platserna vid fritidshemmet Ugglan faktureras enligt antal dygn som utnyttjas.

Specialfritidshemmet Tranan är en köptjänst från SÅUD och ordnas för elever vid träningsundervisningen och yrkesträningsprogrammet vid Ålands Gymnasium. Specialfritidshemsverksamhetens budget har överskridits med 16 347 euro.

Antalet elever från Jomala i specialfritidshemsverksamheten var 8,5 i medeltal under året i jämförelse med det budgeterade antalet om 8 elever. Andelen elever i specialfritidshemsverksamheten blev 41,5 % mot budgeterade 40,0 %.

Kostnaden per elev i specialfritidshemsverksamheten ökade från 14 899 euro i bokslutet 2022 till 18 922 euro i bokslutet för 2023.

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR BARNOMSORGEN;

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget- ändring	Styrelsens disp.medel	Budget 2023 efter ändringar	Bokslut 2023	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	605 224,40	573 800,00	0,00	0,00	573 800,00	692 344,75	118 544,75
Utgifter	-5 615 094,01	-6 257 205,00	-77 275,00	0,00	-6 334 480,00	-6 427 046,37	-92 566,37
Nettoutg.	-5 009 869,61	-5 683 405,00	-77 275,00	0,00	-5 760 680,00	-5 734 701,62	25 978,38
Avskrivningar	-27 592,64	-31 381,29	0,00	0,00	-31 381,29	-20 540,53	10 840,76
Internt netto	-901 493,53	-1 117 891,07	0,00	0,00	-1 117 891,07	-1 137 919,59	-20 028,52
Netto	-5 938 955,78	-6 832 677,36	-77 275,00	0,00	-6 909 952,36	-6 893 161,74	16 790,62

Ramen för barnomsorgen visar på ett budgetöverskott om 25 978 euro. Överskottet beror bland annat på lägre kostnader än budgeterat för familjedagvård samt på att antalet mottagare av hemvårdsstöd varit färre än budgeterat. Till följd av att alla barn på Åland, sedan 1 augusti 2022, har rätt till barnomsorg upp till heltid, har barngruppernas storlek i början och slutet på dagen fortsatt att öka. För kommunens barnomsorg har detta lett till större intäkter än budgeterat, men också ett ökat behov av bemanning, varpå personalkostnaderna, framför allt vikariekostnaderna, varit högre än budgeterat.

Priserna för livsmedel har under året stigit, vilket lett till att budgeterade medel för dessa överskridits. Livsmedel är den i särklass största utgiftsposten vad gäller material och förnödenheter, och också den huvudsakliga orsaken till att det totala anslaget för denna grupp har överskridits.

På grund av brist på barnomsorgsplatser i Jomala kommun har det köpts fem platser i andra kommuner och kommunens tekniska förvaltning har införskaffat en modul, administrativ tillhörande daghemmet Vikingen, varpå barnomsorgen har beviljats ett tilläggsanslag á 25 000 euro för investering i förstagångsinventarier till denna.

Förverkligandet av ett digitalt system för barnadministration och närvarorapportering har under året inletts, men inte färdigställt. Även investering i digital utrustning har inletts och verkställts till en viss nivå, och resten verkställs under början av 2024.

Tjänstemannabeslut	2021	2022	2023
Barnomsorgsplats	131	135	97
Barnomsorg i annan kommun	3	10	3
Barnomsorgspersonal	412	394	383
Barnomsorgsavgift	877	841	892
Hemvårdsstöd	153	123	113
TOTALT	1576	1503	1488

Antal barn i verksamheten 31.12 och kostnad per barn	2021	2022	2023
Daghem	341	366	390
Gruppfamiljedaghem	0	0	0
Familjedaghem	2	2	0
TOTALT	343	368	390
Kostnad per barn	12 870,50	12 558,77	12902,63
Avgiftstäckningsgrad, procent	11,58	10,98	13,25

Specialbarnomsorgen	2021	2022	2023
Antal barn med assistent	19	18	19
Antal barn som speklär. arbetat m.	108	106	108
- 1 – 10 ggr, förebyggande insatser	37	40	56
- > 10 ggr, intensifierat stöd	71	66	52
Antal barn som erhållit språkstöd	41	41	28

Sedan höstterminen 2023 anställs inte längre språkstödslärare i barnomsorgen i Jomala, och verksamheterna fokuserar istället på att utveckla ett språkutvecklande arbetssätt där de språkliga insatserna kommer alla barn, inskrivna i kommunens barnomsorg, till gagn.

Daghem

Trollsländan

2 avdelningar med 21 platser för 3-6-åringar

1 avdelning med 14 platser för 2-4-åringar

1 avdelning med 15 platser för 1-3-åringar

1 avdelning med 12 platser för 1-3-åringar, utökat till 16 platser under 2023

Antal inskrivna barn 31.12 var 85 barn

	2021	2022	2023 Budget	2023
Beläggingsprocent jan-maj				
Kotten, 1-3 år	-	-	-	55
Mulle, 1-3 år	69	66	75	57
Knyttet, 2-4 år	70	62	75	67
Skrållan, 3-6 år	71	66	75	73
Trulsa, 3-6 år	66	63	75	78
Adm. föreståndare	1,00	1,00	1,00	1,00
Pedagogisk personal	14,85	15,76	16,23	19,41
Köks- och städpersonal	2,65	2,65	3,43	2,65
Kostnad/närvarodag, euro	85,96	85,33	73,43	97,51
Avgifternas täckningsgrad, procent	1078	10,67	9,69	9,86

Överby daghem

1 avdelning med 16 platser för 1-3-åringar

1 avdelning med 23 platser för 3-6-åringar

Antal inskrivna barn 31.12 var 39 barn

	2021	2022	2023 Budget	2023
Beläggingsprocent jan-maj				
Myran, 1-3 år	72	67	75	69
Grodan, 3-6 år	70	71	75	70
Pedagogisk personal	8,52	7,65	7,65	7,87
Köks- städpersonal	2,17	1,96	2,17	1,96
Kostnad/närvarodag, euro	93,39	96,85	81,76	96,51
Avgifternas täckningsgrad, procent	11,42	11,20	9,13	12,20

Österkulla daghem

1 avdelning med 21 platser för 3-6-åringar, utökat till 24 platser under 2023

2 avdelningar med 21 platser för 3-6-åringar

1 avdelning med 14 platser för 1-3-åringar

1 avdelning med 16 platser för 1-3-åringar

Antal inskrivna barn 31.12 var 92 barn

	2021	2022	2023 Budget	2023
Beläggingsprocent jan-maj				
Blåkulla, 1-3 år	78	61	75	68
Minikulla, 1-3 år	64	60	75	76
Grönkulla, 3-6 år	76	70	75	76
Gulkulla, 3-6 år	77	71	75	87
Lilkulla, 3-6 år	74	68	75	82
Adm. föreståndare	1,00	1,00	1,00	1,00
Pedagogisk personal	16,56	20,68	16,52	18,89
Köks- och städpersonal	3,43	3,43	3,43	3,43
Kostnad/närvarodag, euro	80,57	78,17	68,70	89,10
Avgifternas täckningsgrad, procent	12,84	14,70	11,87	12,33

Gottby daghem

1 avdelning med 23 platser för 3-6-åringar

Antal inskrivna barn 31.12 var 23 barn

	2021	2022	2023 Budget	2023
Beläggingsprocent jan-maj	69	62	70	70
Pedagogisk personal	4,46	5,62	3,94	3,94
Köks- och städpersonal	1,30	1,31	1,30	1,31
Kostnad/närvarodag, euro	86,79	87,57	71,98	111,26
Avgifternas täckningsgrad, procent	9,95	10,33	9,69	10,04

Sviby daghem

1 avdelning med 21 platser för 6-åringar, utökat till 24 platser under 2023

2 avdelningar med 21 platser för 3-5-åringar

1 avdelning med 16 platser för 1-3-åringar

1 avdelning med 14 platser för 1-3-åringar

Antal inskrivna barn 31.12 var 97 barn

	2021	2022	2023 Budget	2023
Beläggingsprocent jan-maj				
Topasen, 1-3 år	73	68	75	70
Rubinen, 1-3 år	72	70	75	79
Safiren, 3-5 år	73	71	75	73
Smaragden, 3-5 år	71	68	75	79
Diamanten, 6-åringar	73	69	75	80
Adm. föreståndare	1,00	1,00	1,00	1,00
Pedagogisk personal	23,49	22,37	17,79	19,97
Köks- och städpersonal	4,15	4,16	4,15	4,16
Kostnad/närvarodag, euro	89,81	84,16	73,97	94,79
Avgifternas täckningsgrad, procent	11,95	13,61	11,24	11,51

Vikingen

1 avdelning med 21 platser för 3-6-åringar, för 2-4-åringar under aug-dec 2023

1 avdelning med 16 platser för 1-3-åringar

1 avdelning med 19 platser för 5-6-åringar, under aug-dec 2023

Antal inskrivna barn 31.12 var 54 barn

	2021	2022	2023 Budget	2023
Belägningsprocent jan-maj				
Östan, 1-3 år	79	64	75	87
Västan, 3-6 år (2-4 år aug-dec 2023)	74	69	75	74
Sunnan, 5-6 år (aug-dec 2023)	-	-	-	-
Adm. föreståndare	0,52	0,52	0,52	0,52
Pedagogisk personal	9,00	9,63	7,48	8,84
Köks- och städpersonal	0,77	0,77	0,77	0,77
Kostnad/närvarodag, euro	104,31	127,01	71,02	82,00
Avgifternas täckningsgrad, procent	10,58	9,38	11,76	10,48

Den pedagogiska personalens antal varierar beroende på att antalet assistenter är olika från år till år. Dessutom utplaceras extra barnskötare (anställda av förvaltningen) på enheterna enligt behov inför varje verksamhetsår (0,52 och 0,65).

Familjedaghem

Anslaget avser tre familjedagvårdare, varav en är anställd i eget hem och två är anställda i barnens hem, med uppdrag att sörja för behov av skiftesomsorg.

Familjedaghem	2021	2022	2023 Budget	2023
Antal familjedaghem 31.12	1	1	3	1
Antal barn 31.12	2	2	5	3
Närvarodagar	42	49	400	32
Kostnad/närvarodag, euro	166,62	188,46	64,63	318,97
Avgifternas täckningsgrad, procent	0,00	0,00	3,87	0,00

Lekparker

Kyrkoby lekpark	Antal platser	Närv.procent	Kostnad/dag, euro	Täckningsprocent
2021	25	60	31,77	11,15
2022	25	60	25,02	9,50
2023 Budget	25	60	-	12,17
2023	25	40	31,21	11,09
Gottby lekpark	Antal platser	Närv.procent	Kostnad/dag, euro	Täckningsprocent
2021	25	61	31,05	11,39
2022	25	60	16,49	7,99
2023 Budget	25	60	-	11,86
2023	25	19	158,57	5,34

Hemvårdsstöd

Stöd för vård av barn i hemmet	2021	2022	2023 Budget	2023
Mottagare totalt under året	173	155	170	119
Grunddel/grundläggande stöd 31.12	65	70	65	78
Utökat hemvårdsstöd 31.12	17	20	20	58
Syskontillägg 31.12	38	40	40	50
Tilläggsdel 31.12	20	25	20	22
Hemvårdsstöd för syskon 31.12	12	15	12	9
Flerbarnsförhöjning 31.12	1	3	3	4
Partiellt stöd 31.12	33	30	30	56

BIBLIOTEKS- OCH KULTURFÖRVALTNINGEN

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR BIBLIOTEKS- OCH KULTURVERKSAMHETEN

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2023 efter ändringar	Bokslut 2023	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	24 701,87	26 326,00	0,00	0,00	26 326,00	26 198,43	-127,57
Utgifter	-209 850,36	-213 126,00	0,00	0,00	-213 126,00	-216 219,93	-3 093,93
Nettoutg.	-185 148,49	-186 800,00	0,00	0,00	-186 800,00	-190 021,50	-3 221,50
Avskrivningar	-16 248,49	-15 945,45	0,00	0,00	-15 945,45	-17 484,24	-1 538,79
Internt netto	-49 054,52	-83 825,30	0,00	0,00	-83 825,30	-84 678,04	-852,74
Netto	-250 451,50	-286 570,75	0,00	0,00	-286 570,75	-292 183,78	-5 613,03

Ramen för biblioteks- och kulturverksamheten i 2023 överskreds med 3 222 euro. Överskridningen beror på ökat vikariebehov under året.

Verksamhetsområde

- Biblioteksverksamhet
 - För skola och barnomsorg
 - För allmänheten
- Kulturverksamhet

PERSONAL	2021	2022	2023
Biblioteks- och kulturchef	1	1	1
Biblioteksbiträden	2,36	2,56	2,56

Under 2023 har den totala personalstyrkan varit 3,56.

Biblioteksverksamhet för allmänheten, skola och barnomsorg**Målsättningar**

- För allmänheten hålls biblioteket öppet i snitt minst 19 timmar per vecka.

Måluppföljning

- Biblioteket hölls öppet för skola 35 timmar i veckan och för allmänheten 19 timmar i veckan under 1.1 - 31.5 och 1.9 - 31.12.2023. Under skollovet på sommaren var kommunbibliotekets öppettider med personal totalt 17 timmar per vecka.
- Jomala bibliotek började med meröppet-service under hösten 2021. Nu är meröppettiden 43 h i veckan på vintern och 74 timmar i veckan på sommaren / under skollovet. Erfarenheterna har varit mycket goda. Meröppet har åldersgräns på 18 år och förutsätter användning av låne- och återlämningsautomat av låntagaren.

RELATIONSTAL	2021	2022	2023
Antal lån	52 378	51 243	51 429
Lån per invånare	9,9	9,15	9,15
Antal böcker och andra medier	30 791	29 273	29 753

Infobladet

Infobladet sammanställdes under året av April kommunikation Ab, trycktes på Mariehamns tryckeri Ab och distribuerades till alla hushåll i Jomala kommun av Åland Post Ab. Koordinering, korrekturläsning, fördelning till institutioner och prenumeranter samt publicering på kommunens hemsida sköttes av biblioteksförvaltningen. Sammanlagt 11 nummer gavs ut 2023.

Kulturverksamheten

Under året 2023 arrangerades totalt 8 konstutställningar i bibliotekets utställningshall. Det ordnades 9 träffar mellan publik och konstnärer, en konsert, en föreläsning och två litterära träffar/bokpresentationer. Ett samarbete med Vikingaåsens skola resulterade i att läshunden Ninni besökte skolan varannan vecka och träffade elever i behov av stöd i sin läsning.

Biblioteks- och kulturförvaltningen var medarrangör av midsommarfirandet vid Oasen/Kyrkan i samarbete med Jomala FBK. Biblioteks- och kulturförvaltningen beviljade bidrag till en konsert, en konstutställning och ett dansprojekt. Den totala bidragssumman var 1 000 euro.

FRITIDSFÖRVALTNINGEN

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR IDROTTS- OCH FRITIDSVERKSAMHETEN

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2023 efter ändringar	Bokslut 2023	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	159 600,46	172 775,62	0,00	0,00	172 775,62	180 629,09	7 853,47
Utgifter	-635 720,46	-719 940,01	-20 000,00	-35 000,00	-774 940,01	-767 347,85	7 592,16
Nettoutg.	-476 120,00	-547 164,39	-20 000,00	-35 000,00	-602 164,39	-586 718,76	15 445,63
Avskrivningar	-115 766,45	-155 687,02	0,00	0,00	-155 687,02	-121 869,80	33 817,22
Internt netto	-141 338,72	-256 764,01	0,00	0,00	-256 764,01	-248 650,38	8 113,63
Netto	-733 225,17	-959 615,42	-20 000,00	-35 000,00	-1 014 615,42	-957 238,94	57 376,48

Fritidsförvaltningen visar på ett budgetöverskott på 15 446 euro. Fritidsförvaltningen erhöll ett tilläggsanslag på 35 000 euro på grund av oförutsedda kostnader. Intäkterna för förvaltningen blev 3 400 euro bättre än budgeterat.

Förvaltningen har under året haft utmaningar med att klara av att balansera budgeten för året. Vissa planerade underhåll, framför allt byggande och underhåll av områden vid Vikingavallen underskreds med 16 000 euro, har flyttats fram och andra omprioriteringar har gjorts under året.

Personal			
	2021	2022	2023
Fritidschef	1,00	1,00	1,00
Fritidsledare	1,00	1,00	1,00
Anläggningsskötare	3,38	3,38	3,38
Ungdomsledare 1	0,47	0,47	0,47
Ungdomsledare, Frideborg			0,06
Totalt	5,85	5,85	5,91

Idrottsverksamhet

Kommunens idrottsanläggningar har varit mer eller mindre maximalt uthyrda måndag-fredag, för skolverksamheten dagtid och idrottsföreningarnas verksamhet kvällstid. På helgerna har bokningsläget varit gott med tränings- och matchverksamhet, framför allt fotboll, innebandy och volleyboll. Trots två inomhushallar har föreningarna önskemål om fler träningstider än vad kommunen kan erbjuda i dagsläget. Under året är JIK:s breda idrottsverksamhet, både ute och inne, den verksamhet som hyr mest av kommunens idrottsanläggningar. Under augusti-september hade kommunen ett modernt utegym på test, som uppskattades av besökarna.

Investeringar

Förvaltningen har förbättrat skid- och motionsbanan genom att renovera cirka 650 meter, den så kallade 3,5 km-slingan. Nya kallgaraget stod klart sista maj. Vikingahallen har under året fått ett nytt sportgolv, som uppskattas framför allt av skolgymnastiken och innebandyn. Fyra nya beachvolleyplaner stod klara öster om konstgräsplanen i juli. Vikingahallen har även fått ett nytt tak under året, medan arbetet med solcellerna inleddes strax före årsskiftet och ska stå klart i mars 2024. Byte av konstgräsmatta skulle ha genomförts under 2023 men investeringen flyttades fram ett år. Förvaltningen har under perioden infört digitala medlemskort för gym, squash, badminton och bordtennis via ett samarbete med Cardskipper.

Prestationstal	2021	2022	2023
Antal besök	55 287	59 467	60 143

Det finns ett mörkertal i antalet besökare eftersom man med dagens förutsättningar inte har möjlighet att föra statistik på alla som besöker våra idrottsanläggningar, motions- och skidspåret och/eller gymmet.

Verksamhetsunderstöd

Jomala IK har en bred idrottsverksamhet med bland annat fotboll, volleyboll, friidrott, orientering, innebandy, skidåkning och idrott för alla. Därtill finns föreningarna FBC Åland-innebandy och Gymnastics Åland. På ungdomssidan finns även följande föreningar; Ålands 4H-distrikt, Folkhälsan i Jomala och Hembygdens vänner. Föreningarna har beviljats medlems- och verksamhetsunderstöd med extra fokus på barn och ungdomar i åldrarna 7–20 år.

Ungdomsgårdens verksamhet

Verksamheten bedrivs av kommunens fritidsledare, ungdomsledare, ett antal inhoppande ungdomsledare och Jomala församling har lånat ut en av sina ungdomsledare varannan fredag. Förvaltningen har inrättat en ungdomsledartjänst på 47% av heltid under perioden. Under 2023 har fritidsförvaltningen fortsatt samarbetet med Hembygdens vänner och haft ungdomsverksamhet på Frideborg en gång i veckan. Ibrukttagande av ungdomslokalen i nya Vikingagården har bidragit till mycket fler besökare än vad annars varit fallet vilket tydligt syns i besöksstatistiken nedan.

Prestationstal	2021	2022	2023
Antal besök	1 690	2 470	3 549

Ungdomsverksamheten, totalt

Förutom ungdomsverksamheten på ungdomsgården erbjuder Jomala kommun sina ungdomar att besöka Mariehamns stads fritidsgårdar där de erhållit gårdskort subventionerat till fullo av Jomala kommun med totalt 610 besök av Jomalaungdomar. Samarbetet med fritidsledarna på Åland fortsätter med gemensamma evenemang, likaså samarbetet med kommunens lågstadieskolor samt KHS samt med kommunens föreningar. I statistiken nedan presenteras ungdomsverksamheten som helhet, inklusive ungdomsgårdens besöksiffror.

Prestationstal	2021	2022	2023
Antal besök	3 260	3 981	5 359

Övrigt

Fritidsförvaltningen har tillsammans med Ålands Skid- och Skidskyttecenter Ab ett fortlöpande avtal gällande skidbanornas skötsel, underhåll och preparering av underlaget. Fritidsförvaltningen assisterar även med pistning och spårning samt säljer skidkort på Vikingahallen. Kommunen erlägger årligen ett av parterna överenskommet driftsunderstöd. Avtalet medför bland annat att kommunens daghem, skolor och ungdomar under 17 år kostnadsfritt får skida på alla slingor som finns tillgängliga. Skidbolaget har under året haft ett rejält uppsving i sålda skidkort med tanke på den goda vintern i början och slutet av året med gynnsamma förhållanden för att producera konstsnö.

Målsättningar

- Fritidsförvaltningen ska under året arbeta fram en ungdomsstrategi för Jomala kommun.
- Fritidsförvaltningen ska under året aktivt arbeta tillsammans med reseindustrin för att öka antalet träningsläger och turneringar/tävlingar vid kommunens anläggningar samt utreda möjligheten att göra det tillsammans med andra anläggningar på Åland.
- Fritidsförvaltningen ska under året aktivt arbeta med att se över elförbrukningen för att på lång sikt sänka el- och uppvärmningskostnaderna. Ett åtgärdsprogram inklusive kostnader och potentiella inbesparingar presenteras inför budget 2024.
- Fritidsförvaltningen ska fortsätta med Sommarröris (åk 1-4) under sommaren med sysselsättning för 2-3 Jomala-ungdomar i samarbete med församlingen och någon av kommunens föreningar.

Måluppföljning

- Fritidsförvaltningen har flyttat fram framtagande av en ungdomsstrategi till 2024 i samarbete med en politiskt tillsatt arbetsgrupp.
- Fritidsförvaltningen har avtal med reseindustrin för att sälja Jomala kommuns anläggningar till potentiella utomländska kunder. Fritidsförvaltningen har haft tio träningsläger under perioden.
- Fritidsförvaltningen kan konstatera att installation av solpaneler på Vikingahallens tak är beräknat att spara 10–15 procent på årsbas. Installationen slutförs per sista mars 2024. Förvaltningen har gått inför att byta ut gammal belysning till LED både i Vikingahallen och vid skid- och motionsbanan under året, vilket ska bidra till att sänka elkostnaderna.
- Sommarröris arrangerades fyra veckor under sommaren för andra året i rad. Cirka 20 barn i åk 1-4 deltog med tre ledare, evenemanget var populärt och lyckat.

SAMHÄLLSTJÄNSTER**RÄDDNINGSFÖRVALTNINGEN****BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET**

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2023 efter ändringar	Bokslut 2023	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	389 963,68	369 945,00	0,00	0,00	369 945,00	426 387,95	56 442,95
Utgifter	-585 131,83	-575 945,00	0,00	0,00	-575 945,00	-655 587,02	-79 642,02
Nettoutg.	-195 168,15	-206 000,00	0,00	0,00	-206 000,00	-229 199,07	-23 199,07
Avskrivningar	-76 630,92	-159 957,26	0,00	0,00	-159 957,26	-77 985,12	81 972,14
Internt netto	-55 943,78	-59 306,10	0,00	0,00	-59 306,10	-49 780,28	9 525,82
Netto	-327 742,85	-425 263,36	0,00	0,00	-425 263,36	-356 964,47	68 298,89

Ramen för brand- och räddningsväsendet visar en överskridning om 23 199 euro. Detta har sin grund i att avgiftsintäkterna från kommunens byggnadsinspektion varit mindre än budgeterat, värmekostnaderna för brandstationerna har varit högre än beräknat samt att lönejusteringarna resulterat i högre kostnader än budgeterat för Jomala kommuns andel i de gemensamma kostnaderna för de gemensamma tjänsterna och beredskapsfunktionen. Jomala kommuns andel för de gemensamma kostnaderna i RÅL har även 2023 ökat, från budgeterat 37,06 % till 37,71 %.

Den gemensamma räddningsnämnden har under 2023 haft följande sammansättning:

Ordförande:	Aller Kristian, Jomala
Vice ordförande:	Sjögren Fanny, Vårdö
Ledamöter:	Berndtsson Krister, Geta
	Björnhuvud Karl-Fredrik, Eckerö
	Engman Caroline, Hammarland
	Göstas Ralf, Sund, från 15.5.23 Anders Jansson
	Karlsson Simon, Saltvik
	Lillie Alexandra, Lumparland
	Wikström-Nordberg Carola, Finström

Räddningschefen är föredragande och sekreterare i nämnden. Den gemensamma räddningsnämnden handhar och ansvarar för ärenden som berör brand- och befolkningsskyddet i de 9 avtalskommunerna med Jomala kommun som huvudman. Nämnden har sammanträtt 7 gånger och tagit beslut i 60 ärenden. Ansvarig för verksamhetsområdet är räddningschefen.

Jomala kommuns andel av tjänstemännens kostnader:

Personal	2023
Tjänstemän	37,71 % 1)
Bfs chef	2)
Sotare	Enligt avtal 3)
Bfs inspektör	Byggnads- och miljöinspektör 4)

- 1) Jomala kommuns andel av tjänstemännens kostnader (räddningschef, brandinspektör och brandmästare). Tjänsterna är gemensamma för räddningsområde Ålands landskommuner.
- 2) Ingår i det gemensamma räddningsområdet som en koordinerande del. Respektive kommun ska tillhandahålla en befolkningsskyddsinspektör eller motsvarande kontaktperson.
- 3) Den gemensamma räddningsnämnden har under verksamhetsåret sagt upp ingått avtal med privat entreprenör för sotningen i Jomala. Därmed kan fastighetsägare fritt välja yrkesutövare med godkänd yrkeskompetens om utförande av sotningstjänster.
- 4) Byggnads- och miljöinspektören är även befolkningsskyddsinspektör i Jomala kommun.

Brand- och räddningsväsende

Målsättning

- Fortgå med målsättningarna i antaget servicenivåbeslut 2022–2025.
- Verkställa utbyte av räddningsbil.
- Utföra information/utbildning för kommunens äldreomsorg.
- Brandsyn i flerbostadshus.

Måluppföljning

- Beslut angående sotningstjänster.
- Beslut i en för Åland räddningsmyndighet.
- Beslut och upphandling av räddningsbil.
- Ej verkställt på grund av personalfrånvaro.
- Brandsyn i flerbostadshus under arbete.

Sotnings- och brandsyneverksamheten

Tjänstemännen utför syner i samband med nybyggnad och biträder byggnadsinspektörerna vid kanalsyner, ibruktagningssyner och slutsyner. Ritningsgranskning av inlämnade ritningar för bygglov utförs av räddningsförvaltningens tjänstemän samt rådgivning till allmänhet och byggnadsinspektionerna i respektive avtalskommun.

	Eck 2023	Eck 2022	Fi 2023	Fi 2022	Ge 2023	Ge 2022	Ha 2023	Ha 2022	Jo 2023	Jo 2022	Lu 2023	Lu 2022	Sa 2023	Sa 2022	Su 2023	Su 2022	V 2023	V 2022	Totalt 2023	Totalt 2022
Brandsyn	8	3	24	14	9	2	6	11	20	27	3	2	31	4	18	4	9	1	128	68
Byggsyner	28	61	43	57	29	34	30	26	97	131	14	14	36	39	17	20	19	13	313	395
Sotningar	210	197	344	270	120	110	291	249	417	418	73	55	247	174	136	71	79	73	1917	1617
Övriga	2	10	9	20	3	5	7	8	34	38	0	3	6	7	4	11	3	4	68	106
Sammanställning brandsyneobjekt 2021																			Summa	Antal/ År
1-års objekt	6		16		2		4		21		3		9		4		1		66	66
2-års objekt	5		7		3		3		16		2		4		5		5		50	25
3-års objekt	22		26		8		16		64		10		15		16		12		189	63
Stugbyar	21		6		4		10		4		1		4		5		2		57	57
Flerbostadsobjekt	7		40		8		25		59		3		19		8		3		172	34,4
Gränsfall	26		65		14		41		91		7		41		27		6		318	106
Uthyrningsstugor	37		22		9		13		24		2		18		13		4		142	28,4
Totalt	124		182		48		112		279		28		110		78		33		994	379,8

En syneintervall enligt räddningsförordningen (§§ 40-41 2006:111) för landskapet Åland kan vara 1,2,3, eller 5-årig. Till rubriken "gränsfall" i tabellen ovan hör bl.a. lantbruk och mindre enskilda firmor. Dessa syner har varit nedprioriterade och enbart synats i samband med ny-, till- och ombyggnader. Större djurstall bör prioriteras men har inte utförts på grund av tids- och resursbrist. I denna kategori föreligger det även ett behov för översyn av

brandsynföreskrifterna där man även bör väga in samhällsnyttan med att lägga resurser på mindre verksamheter utan anställda.

Räddningstjänstuppdrag i avtalskommunerna under verksamhetsåret 2023

Prestations och relationstal	Budget 2023	Utfall 2023
Eckerö	18	23
Finström	27	32
Geta	7	9
Hammarland	20	24
Jomala	60	84
Lumparland	3	9
Saltvik	26	35
Sund	10	9
Vårdö	4	5
Totalt	175	230

Verksamheten under året

Under verksamhetsåret har samtliga kommuner på Åland beslutat sig för att ingå samarbete om en för Åland räddningsmyndighet där Jomala kommun kommer att stå som huvudman. Detta kommer att medföra vissa omställningar för de nio kommunerna i Räddningsområde Ålands landskommuner där bl.a. den kommunala budgethanteringen inom brand- och räddningsväsendet framledes ska skötas inom egen kommunal förvaltning. Den nya räddningsmyndigheten startar upp 1.5.2024. Jomala kommun står inför en utmaning då ändamålsenliga utrymmen saknas och är i behov att skapas för den operativa ledningsfunktionen.

En förändring inom sotningstjänster har även ändrats för Jomala kommun. Den gemensamma räddningsnämnden har under året beslutat att frångå avtalet och numer kan fastighetsägare fritt välja godkända yrkesutövare för utförande av sotningstjänster. Detta efter att Ålands landskapsregering svarat på den gemensamma räddningsnämndens skrivelse från 2019 med förfrågan att gällande lagstiftning om möjligt kunde revideras att sotningstjänster kunde öppnas upp för konkurrens utan prisreglering. Skrivelsen föranledde ingen förändring i nuvarande lagstiftning.

Under verksamhetsåret har arrangerats kurs i släckningsarbete under arbetstid av RåL:s tjänstemän som riktades främst till samarbetskommunernas anställd personal för att om möjligt förstärka beredskapen i kommunerna dagtid. Åtta deltagare fullföljde kursen. Ingen deltagare från Jomala kommun deltog.

Kommunens avtalsbrandkårer Jomala FBK och Gottby FBK har också under verksamhetsåret givit bistånd till andra kommuner vid händelser.

SAMHÄLLSTJÄNSTER OCH ÖVRIGA TJÄNSTER

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR TEKNISKA FÖRVALTNINGEN

Ramen omfattar förvaltning, kollektivtrafik samt underhåll av vägar, parker och byggnader.

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2023 efter ändringar	Bokslut 2023	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	179 944,23	166 535,02	0,00	0,00	166 535,02	193 338,08	26 803,06
Utgifter	-1 678 974,51	-1 625 068,98	-320 000,00	0,00	-1 945 068,98	-1 951 253,56	-6 184,58
Nettoutg.	-1 499 030,28	-1 458 533,96	-320 000,00	0,00	-1 778 533,96	-1 757 915,48	20 618,48
Avskrivningar	-887 437,22	-1 075 225,34	0,00	0,00	-1 075 225,34	-1 129 567,71	-54 342,37
Internt netto	1 124 034,00	1 553 173,74	0,00	0,00	1 553 173,74	1 460 817,72	-92 356,02
Netto	-1 262 433,50	-980 585,56	-320 000,00	0,00	-1 300 585,56	-1 426 665,47	-126 079,91

Ramen för tekniska förvaltningen visar på ett budgetöverskott om 20 619 euro.

Enligt kommunfullmäktiges beslut §31/2.5.2023 har det beslutats att fastigheten för Diamanten skall rivas. Avskrivning av restvärdet för fastigheten belastar året med ett belopp om 111 355 euro.

Personal	2021	2022	2023
Teknisk chef	1	1	0,8
Kommuntekniker	1	1	1,0
Byråsekreterare	1	1	0,8
VA-tekniker	1	1	0,5
Servicemän	6	7	6,2
Städtjänst	1	1	1,0

Avfallshantering

Handhas av Kommunalförbundet för Ålands Miljöservice (Mise).

Förvaltning av vägar och parker, kollektivtrafik och jord- och lantbrukslägenheter

Prestationstal	2021	2022	2023
Kommunalavvägarnas längd, meter	43 872	43 872	43 872
Varav ytbelagda	31 285	31 285	31 437
Kommunalvägskostnad, euro/km	941	1 855	1 785
Gatornas längd, meter	24 759	24 759	23 900
kostnad, euro/km	3 348	3 836	5 650
GC-ledernas längd, meter	16 656	16 656	28 800
kostnad, euro/km	1 981	2 141	1 845
Privata infarter som plogas, st	360	341	384

Kommunalvägar, gator och GC-leder

Prestationstalen för de gator och GC-leder där kommunen utför plogning, halkbekämpning, samt underhåll av belysning har inför bokslutet uppdaterats. För kostnadsfördelningen mellan gator och GC leder används schablonvärden vilka för årets bokslut kan ge viss deviation i fördelningen av underhållskostnaderna mellan GC-leder och gator. Både landskapsregeringen och Jomala kommun har under flera år utvecklat gång och cykelleder både längs kommunala och landskapets vägar. Jomala kommun övertar underhållet av GC-lederna från landskapet då det är färdigbyggda, i årets verksamhetsberättelse inkluderas dessa GC leder i prestationstalen.

Under 2023 har en ny gång och cykelvägsplan för åren 2024–2034 utarbetats och fastställts av kommunfullmäktige. Planering och budgetarbete för förverkligande av planerna har under året påbörjats.

Plogningskostnader har på grund av en för tiden onormalt lång vinter med växlande temperaturer förorsakat en överskridning av budget för kommunens gator, GC-leder och även de privata vägarna.

Parker, lekparker och allmänna områden

I parkområdet bakom församlingen i Prestgåden by fick parkstugan en översyn. Samtidigt förnyades klätterställningen och gungställningen. Underhållet sker i övrig löpande i enlighet med fastslagna riktlinjer.

Byggnader och lokaler

Under året 2023 har fastigheten för diamanten tagits ur bruk då det återigen uppenbarats brister i inomhusmiljön. Verksamheten har i stället flyttats till modulbyggnader i anslutning till Rubinens avdelning. Omfördelningen återspeglas i budgeten där kostnaderna för Rubinen överskridit sin budget, underskottet kompenseras i och med lägre kostnader vid Diamanten. Större renoveringar och investeringar har upptagits i investeringsdelen.

Fastigheternas utfall	2021	2022	Budget	2023
Externa intäkter	131 090,60	145 444,44	127 124,02	147 627,45
Externa kostnader	-1 010 798,85	-1 049 831,49	-1 274 770,59	-1 254 375,12
Summa	-879 708,25	-904 387,05	-1 147 646,57	-1 106 747,67
Interna intäkter	1 503 384,19	1 647 748,00	2 110 470,00	2 105 070,07
Interna kostnader	-408 232,87	-374 256,24	-397 906,61	-505 837,00
Summa	1 095 151,32	1 273 491,76	1 712 563,39	1 599 233,07
Avskrivningar	-633 238,24	-620 776,52	-724 604,24	-736 544,20
Nedskrivningar				-111 355,27
TOTALT	-417 795,17	-251 671,81	-159 687,42	-355 414,07

Fastigheternas externa utfall avviker något från budget. Huvudsakligen till följd av att fastigheten för Diamanten vid Sviby dagis tagits ur bruk. I och med att Vikingaåsens skola färdigställdes snabbare än planerat ökade de interna kostnaderna. En nedskrivning av Diamantens restvärde har skett till följd av beslutet att fastigheten skall rivas.

AFFÄRSVERKSAMHETEN

VATTEN- OCH AVLOPPSVERKET

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR VATTEN- OCH AVLOPPSVERKET:

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget- ändring	Styrelsens Disp medel	Budget 2023 efter ändringar	Bokslut 2023	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	1 276 238,05	1 371 403,89	0,00	0,00	1 371 403,89	1 354 942,08	-16 461,81
Utgifter	-1 127 254,42	-1 162 239,50	0,00	0,00	-1 162 239,50	-1 051 976,91	110 262,59
Nettoutg.	148 983,63	209 164,39	0,00	0,00	209 164,39	302 965,17	93 800,78
Avskrivningar	-144 294,54	-230 582,00	0,00	0,00	-230 582,00	-150 566,87	80 015,13
Internt netto	-50 746,45	-102 624,07	0,00	0,00	-102 624,07	-49 421,05	53 203,02
Netto	-46 057,36	-124 041,68	0,00	0,00	-124 041,68	102 977,25	227 018,93

Inför året 2023 var det budgeterade utfallet av verksamhetsåret fastställt till ett positivt nettoresultat före avskrivningar om 209 164 euro. I och med att både tjänsten som VA-tekniker och tjänsten som teknisk chef varit vakanta under delar av året har lönekostnaderna varit avsevärt mycket lägre än fastställt, vilket bidragit till det ökade resultatet.

Relationstal	2021	2022	2023
Vattenverket			
Antal abonnenter	2 241	2 276	2 294
Såld vattenmängd, m ³	343 762	336 207	338 916
Inköpt vattenmängd, m ³	449 518	478 289	444 053
Spillprocent	21,5	26,9	21,9
Vattenpris, exkl. moms	1,56	1,59	1,68
Avloppsverket			
Antal anslutna abonnenter	1 179	1 203	1 211
Debiterad avloppsvattenmängd, m ³	225 080	217 683	225 679
Avloppsvattenpris, exkl. moms	2,75	2,81	3,00

Under 2023 har 18 nya abonnenter anslutits till kommunens vattenverk och 8 till avloppsverket.

BUDGETUPPFÖLJNING AV RAMEN FÖR BYGGFÖRVALTNINGEN

Ramen omfattar byggnämnden, byggnadstillsyn och miljötillsyn.

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget- ändring	Styrelsens disp medel	Budget 2023 efter ändringar	Bokslut 2023	Avvikelse efter ändringar
Externa:							
Inkomster	77 679,97	104 750,00	0,00	-40 000,00	64 750,00	79 564,07	14 814,07
Utgifter	-170 143,91	-188 124,09	0,00	0,00	-188 124,09	-184 746,63	3 377,46
Nettoutg.	-92 463,94	-83 374,09	0,00	-40 000,00	-123 374,09	-105 182,56	18 191,53
Avskrivningar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Internt netto	-14 723,00	-15 778,00	0,00	0,00	-15 778,00	-15 160,80	617,20
Netto	-107 186,94	-99 152,09	0,00	-40 000,00	-139 152,09	-120 343,36	18 808,73

Ramen för byggförvaltningen visar på ett budgetöverskott om 18 192 euro. Anledningen till resultatet är att de beviljade tilläggsmedlen inte fullt ut behövdes. Under hösten blev antalet ärenden fler än vad som förväntades men totalt för året blev intäkterna lägre än det som i grunden budgeterades. Detta på grund av mindre storlek på projekten än ett normalår.

Byggnämnden har under 2023 haft följande sammansättning:

Ordförande:	Jansson Dennis
Vice ordförande:	Klingberg Dick
Ledamöter:	Stenroos Fredrica
	Johansson Jeanette
	Skogberg Ann
	Sjölund Jani
	Sederström Dick

Kommunstyrelsens representant: Blomqvist Susanne

Föredragande och sekr.: Dannström Guy, byggnads- och miljöinspektör

Personal	2021	2022	2023
Byggnads- och miljöinspektör	1	1	1
Byggnadsinspektör	1	1	1
Byråsekreterare	0,5	0,5	0,5

Byggnadstillsyn

Bygglovsärenden har behandlats löpande. Fortlöpande information och sakkunskap gällande byggnadstillsyn och miljöinspektion har givits till kommuninvånare, främst vid handläggning av bygglovsärenden.

Prestationstal	2021	2022	2023
Antal beviljade bygglov	144	124	109
varav egnahemshus	33	24	24
Flerbostadshus	7	12	9
fritidshus	2	2	1
Nettokostnad/Tillstånd	213	517	594
Antal syner	322	345	350

Antalet beviljade bygglov för nybyggnation av egnahemshus var 24 varav parhus 6 Flerbostadshus 9 (vilket tillsammans utgör totalt 33 nya bostäder). Antalet beviljade bygglov för nybyggnation av byggnader för arbetsplatser var 2. Mängden byggnationen i kommunen har under 2023 varit lite under medel. Det totala antalet beviljade tillstånd var 177 och av dessa rör 107 byggnader med totalt i 16 759 m² våningsyta. Av beviljade tillstånd har 99 skett på tjänstemannanivå. Totalt har 99 paragrafer behandlats i nämnden under året fördelat på 11 sammanträden.

Miljötillsyn

Prestationstal	2021	2022	2023
Antal beviljade avloppstillstånd	16	9	10

1.8.4. Investeringsdelens utfall

Beloppen i tabellerna nedan anges i tusental.

Total användning av budgetmedel 2023

Jomala kommun har totalt nettoinvesterat 4 755 737 euro under 2023. Totalbudget för året var 12 309 929 euro, varav 6 445 129 euro överfördes från 2022 och 4 041 000 euro var beviljade tilläggsmedel under 2023. Under året har projekteringen för Rönngården avbrutits och projekten för ny konstgräsplan och reservkraft till Vikingaåsens skola sköts upp till 2024. Dessa åtgärder minskade investeringsbudgeten med 472 500 euro. Årets utfall har blivit lägre än budgeterat på grund av att investeringsbudgeten består av några stora projekt vars projekttid sträcker sig över flera, bl.a. daghem på Möckelö Strand, om- och tillbyggnad av Vikingaåsens skola som förväntas slutföra gårdsprojektdelen under 2024 och flera projekt inom affärsverksamheten som avstannat p.g.a. vakanser inom tekniska förvaltningen under året.

CENTRALFÖRVALTNINGEN**IT investeringar centralförvaltningen**

81301	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-12	-9	0	-12	0	-12	-9	3
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-12	-9	0	-12	0	-12	-9	3

IT-investeringar i form av inköp av datorer verkställdes till merparten. De datorer som inte byttes ut räknas inrymmas i budget för 2024.

Kommunens ERP-investeringar

81302	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-200	-313	-241	0	-126	-126	-72	54
Inkomst	0	168	168	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-200	-146	-74	0	-126	-126	-72	54

Anslaget avser upphandling, inköp och implementering av ett nytt ekonomisystem samt lönesystem. Ekonomisystemsprojektet kommer fortlöpa under 2024 och outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2024.

Bil till hemvården

82201	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-80	-84	0	0	-80	-80	-84	-4
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-80	-84	0	0	-80	-80	-84	-4

Anslaget avser anskaffning av två ersättande tjänstebilar till hemvården.

SKOLFÖRVALTNINGEN***Vikingaåsens skola, inventarier***

83201	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-460	-131	0	-215	-245	-460	-131	329
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-460	-131	0	-215	-245	-460	-131	329

Anslaget avser nyanskaffning av inventarier till Vikingaåsens skolas om- och tillbyggnad. Utfallet omfattar anskaffningar till etapp 1 och 2. Inventarieanskaffningen till etapp 3 är pågående under 2024.

Inventarier barnomsorg

83203	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-95	-67	-21	-45	-29	-74	-46	28
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-95	-67	-21	-45	-29	-74	-46	28

Anslaget avser inventarier och IT-utrustning till barnomsorgen. Under året har medel tilldelats för förstagångsinventarier till modulen vid Vikingen. Införskaftet av IT-utrustning är påbörjat under 2023 och planeras färdigställas i januari 2024. outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2024.

IT-investeringar Vikingaåsen

83301	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-147	-101	0	-118	-29	-147	-101	46
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-147	-101	0	-118	-29	-147	-101	46

Utfallet avser uppdateringar och nyanskaffningar i enlighet med skolans IKT-plan. Årets anslag omfattar även en utökning av IKT-planen, om 55 000 euro, i anslutning till tillbyggnationen av Vikingaåsens skola.

IT-investeringar Södersunda

83302	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-20	-4	0	-20	0	-20	-4	16
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-20	-4	0	-20	0	-20	-4	16

Utfallet avser uppdateringar och nyanskaffningar i enlighet med skolans IKT-plan.

BIBLIOTEKSFÖRVALTNINGEN***Biblioteket, inventarier***

84201	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-48	-48	-43	0	-5	-5	-5	0
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-48	-48	-43	0	-5	-5	-5	0

Utfallet avser inventarier till bibliotekets nya lokaler i Vikingagården.

FRITIDSFÖRVALTNINGEN**Vikingahallen**

85101	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-235	-197	0	-210	-25	-235	-197	38
Inkomst	38	23	0	23	15	38	23	-15
Nettoutgift	-198	-175	0	-188	-10	-198	-175	23

Utfallet avser nyanlagt golv samt viss isolering och byte av vattenskadade plattor på takets insida.

Anläggning av solpaneler har påbörjats under slutet av 2023 men beräknas vara färdigställt under första kvartalet 2024. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2024.

Konstgräsplan

85102	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	0	0	0	-450	450	0	0	0
Inkomst	0	0	0	88	-88	0	0	0
Nettoutgift	0	0	0	-363	363	0	0	0

Anslaget avser nyanläggning av konstgräsmatta. Projektet blev uppskjutet till 2024.

Varmförråd

85112	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-242	-242	-49	0	-193	-193	-193	0
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-242	-242	-49	0	-193	-193	-193	0

Anslaget avser ett varmförråd. Projektet verkställdes i maj 2023.

Idrottsanläggningar

85113	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-29	-34	0	-18	-11	-29	-34	-5
Inkomst	0	6	0	0	0	0	6	6
Nettoutgift	-29	-28	0	-18	-11	-29	-28	1

Beachvolleyplanerna och förbättringar på skid- och motionsbanan färdigställdes i juni respektive september 2023.

TEKNISKA FÖRVALTNINGEN**Byggnader och lokaler****Gottby fastighetsförbättring**

86101	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-20	-18	0	-6	-14	-20	-18	2
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-20	-18	0	-6	-14	-20	-18	2

Omdisponering av budgetmedel enl. KST§ 109/29.5.2023 för installation av nya datakablar och uppdatering av belysning. Projektet färdigställdes i augusti 2023.

Österkulla fastighetsförbättring

86104	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-28	-21	0	-28	0	-28	-21	7
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-28	-21	0	-28	0	-28	-21	7

Utfallet avser installation av ny kylanläggning och montering av nya fönster. Visst arbete relaterade till fönstermonteringen kvarstår. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2024.

Safiren fastighetsförbättring

86105	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-20	-11	0	-20	0	-20	-11	9
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-20	-11	0	-20	0	-20	-11	9

Utfallet avser förnyad gårdsbelysning vilket förväntas vara färdigställt inom maj 2024. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2024.

Vikingagården fastighetsförbättring

86112	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-30	-8	0	0	-30	-30	-8	22
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-30	-8	0	0	-30	-30	-8	22

Anslaget avser projektering för tillbyggnation av Vikingagården med två nya daghemsavdelningar enligt beslut KST § 73/24.4.2023. Tillbyggnationen förväntas vara färdigställt till hösten 2025. Outnyttjade budgetmedel överförs till 2024.

Rönngården, fastighetsförbättring

86113	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-6	-5	0	-5	-1	-6	-5	1
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-6	-5	0	-5	-1	-6	-5	1

Anslaget avsåg planeringskostnader för ett effektiviserat serviceboende samt installation av elbilsaddare vid fastighetens parkeringsplats. Projektet för effektiviserat serviceboende avbröts enligt KFG § 32/2.5.2023. Installation av elbilsaddare färdigställdes i juni 2023.

Kommunkansliet, fastighetsförbättring

86115	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-250	-207	-180	-43	-28	-71	-27	44
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-250	-207	-180	-43	-28	-71	-27	44

Utfallet avser installation av elbilsaddare och garageportar. Kvarvarande arbeten med förnyande av belysning samt lastreglering relaterat till de nya elbilsaddarna beräknas verkställas under 2024. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2024.

Trollsländan, fastighetsförbättring

86116	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-20	0	0	-20	0	-20	0	20
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-20	0	0	-20	0	-20	0	20

Anslaget avser förnyelse av belysning för fastigheten. Projektet har upphandlats och beräknas bli färdigställt under 2024. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2024.

Södersunda, fastighetsförbättring

86117	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-40	-20	-20	0	-20	-20	0	20
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-40	-20	-20	0	-20	-20	0	20

Anslaget avser renovering av två klassrum vilket verkställdes vid årsskiftet 2022/2023. Budgetmedel överflyttades till 2023 men har inte behövt nyttjas.

Vikingaåsen fastighetsförbättring

86118	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-4 775	-4 490	-796	-70	-3 909	-3 979	-3 694	285
Inkomst	1 000	1 000	0	0	1 000	1 000	1 000	0
Nettoutgift	-3 775	-3 490	-796	-70	-2 909	-2 979	-2 694	285

Utfallet avser om- och tillbyggnad av Vikingaåsens skola vilket verkställdes i december 2023. Kvarvarande del är gårdprojektet vilket beräknas vara färdigställt december 2024. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2024. Investeringen har finansierats genom Bergman och Dahlbloms fond i enlighet med KFG § 89/8.12.2020.

Projektering daghem, Möckelö Strand

86119	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-4 990	-633	-16	0	-4 974	-4 974	-616	4 357
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-4 990	-633	-16	0	-4 974	-4 974	-616	4 357

Anslaget avser nybyggnation av ett daghem i Möckelö Strand. Projektet fortlöper och förväntas vara färdigställt våren 2025. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2024.

Inköp av modul

86129	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-475	-473	-413	0	-62	-62	-60	2
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-475	-473	-413	0	-62	-62	-60	2

Utfallet avser inköp av modul och gårdsarbeten. Projektet färdigställdes i januari 2023.

Södersunda, redskap

86140	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-6	-6	0	-6	0	-6	-6	0
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-6	-6	0	-6	0	-6	-6	0

Utfallet avser anskaffning av lekredskap.

Gottby daghem, redskap och inventarier

86144	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-5	-2	0	-5	0	-5	-2	2
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-5	-2	0	-5	0	-5	-2	2

Utfallet avser lekredskap och gårdsinventarier.

Överby daghem, redskap och inventarier

86145	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-4	-3	0	-4	0	-4	-3	0
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-4	-3	0	-4	0	-4	-3	0

Utfallet avser lekredskap och gårdsinventarier.

Trollsländan, redskap och inventarier

86146	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-21	-11	0	-21	0	-21	-11	9
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-21	-11	0	-21	0	-21	-11	9

Utfallet avser lekredskap, gårdsinventarier och förnyade köksinventarier.

Safiren, redskap och inventarier

86147	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-7	-4	0	-7	0	-7	-4	3
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-7	-4	0	-7	0	-7	-4	3

Utfallet avser lekredskap och gårdsinventarier.

Rubinen, redskap och inventarier

86148	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-2	-1	0	-2	0	-2	-1	1
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-2	-1	0	-2	0	-2	-1	1

Utfallet avser lekredskap och gårdsinventarier.

Österkulla, redskap och inventarier

86149	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-16	-18	0	-16	0	-16	-18	-2
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-16	-18	0	-16	0	-16	-18	-2

Utfallet avser lekredskap, gårdsinventarier och förnyade köksinventarier.

Verkstad/Förvaringshall

86150	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-15	-1	-1	0	-14	-14	0	14
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-15	-1	-1	0	-14	-14	0	14

Utfallet avser inmätning av tomt för vidare planering. Projektet fortlöper under 2024 och budgetmedel överflyttas

Solcellspaneler

86151	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-21	-20	0	-45	24	-21	-20	1
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-21	-20	0	-45	24	-21	-20	1

Utfallet avser solcellsininstallation för samlingshuset som är ibruktagen juli 2023, resterande budgetmedel har omdisponerats enl KST§ 109/29.5.2023

Kyrkoby lekpark, redskap och inventarier

86154	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-25	-16	0	-25	0	-25	-16	9
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-25	-16	0	-25	0	-25	-16	9

Utfallet avser lekredskap och gårdsinventarier samt renovering av parkstuga.

Ny daghemsfastighet i Sviby

86155	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-100	-2	0	0	-100	-100	-2	98
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-100	-2	0	0	-100	-100	-2	98

Utfallet avser planeringskostnader gällande rivning och nybyggnad av daghem i Sviby. Medel tillkommit under året enligt KST § 72/24.4.2023 och KFG 31/2.5.2023. Projektet fortlöper och förväntas vara färdigställt under hösten 2026, medel flyttas över till aktuellt budget år.

Kommunalvägar**Sandbacksvägen**

86209	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-20	-21	0	0	-20	-20	-21	-1
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-20	-21	0	0	-20	-20	-21	-1

Utfallet avser icke utförd vägförrättning.

Gator inom detaljplaner**Norra Bergshöjden, byggnadsplaneområde**

86316	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-13	0	0	-13	0	-13	0	13
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-13	0	0	-13	0	-13	0	13

I samband med förverkligandet av det privata bostadsområdet i Sviby har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att stå för kostnader för anläggande av kommunalteknik. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsverk.

Kasberget Södra, byggnadsplaneområde

86320	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-13	0	0	-13	0	-13	0	13
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-13	0	0	-13	0	-13	0	13

I samband med förverkligandet av det privata bostadsområdet på södra Kasberget har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att stå för kostnader för anläggande av kommunalteknik. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsverk.

Kasberget Norra, byggnadsplaneområde

86323	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-13	-5	0	-13	0	-13	-5	8
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-13	-5	0	-13	0	-13	-5	8

I samband med förverkligandet av det privata bostadsområdet på norra Kasberget har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att stå för kostnader för anläggande av kommunalteknik. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsverk.

Övriga vägar och leder**GC-led Kalmarnäsvägen**

86407	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-307	-35	-19	0	-287	-287	-15	272
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-307	-35	-19	0	-287	-287	-15	272

Utfallet avser projekteringskostnader av GC-led längs Kalmarnäsvägen. Anslaget avser även utförande av projektet som fortlöper under 2024. Budgetmedel överflyttas till påföljande budgetår.

GC-led Möckelö Strand

86408	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-80	-6	-6	0	-74	-74	0	74
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-80	-6	-6	0	-74	-74	0	74

Projektet har inväntat ny detalj och vägplan, fortlöper under 2024. Budgetmedel överflyttas till 2024.

GC-led Sviby - Kantarellen

86409	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-40	0	0	-40	0	-40	0	40
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-40	0	0	-40	0	-40	0	40

Anslaget avser projekteringskostnader för ny GC-led. Budgetmedel överflyttas till 2024

Belysning**GC-belysning Vesterkalmare - Solberget**

86509	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-40	-1	0	-40	0	-40	-1	39
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-40	-1	0	-40	0	-40	-1	39

Projektet avser belysningen kring rondellområdet. Stödmedel från Landskapsregeringen om 40 000 euro inkom under 2021. Utfallet avser planeringskostnader, projektet planeras att verkställas under 2024.

Belysning Möckelövägen

86510	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-55	-2	0	-55	0	-55	-2	53
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-55	-2	0	-55	0	-55	-2	53

Anslaget avser förnyande av belysning längs möckelövägen. Utfallet avser planeringskostnader. Budgeterade medel flyttas till 2024.

Fordon**Servicebil**

86601	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-240	-223	-84	-90	-20	-110	-139	-29
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-240	-223	-84	-90	-20	-110	-139	-29

Utfallet handlar om en serie bilanskaffningar mellan 2020-2023. 2020 budgeterades en bil om 40 000 euro, 2021 en bil om 50 000 euro, 2022 en bil om 40 000 euro och 2023 två bilar om 90 000 euro. Leveransen för bilen 2020 blev försenad och budgeterade medel 2020 fördes ej över till 2021. Istället sköts bilinköp nr 2 till 2022 och bilinköp 3 och 4 sköts till 2023 och tanken var att bilinköp 5 skulle äskas på nytt i budget 2024 men har verkställts under 2023.

RÄDDNINGSFÖRVALTNINGEN**Släckningsbil**

87204	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-30	-41	-37	0	7	7	-4	-11
Inkomst	0	12	0	0	0	0	12	12
Nettoutgift	-30	-29	-37	0	7	7	8	1

Anslaget avser utvecklande utrustning för lastväxlarenhet. Anskaffningen slutfördes 2023 och stödmedel har inkommit.

Transportfordon, Jomala FBK

87206	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-750	0	0	-750	0	-750	0	750
Inkomst	338	0	0	338	0	338	0	-338
Nettoutgift	-413	0	0	-413	0	-413	0	413

Anslaget avser förnyande av en räddningsbil J 15 enligt av landskapsregeringen fastställd fordonsplan. Räddningsbilen är upphandlad och beställd. Leverans förväntas ske december 2024.

AFFÄRSVERKSAMHETEN**Vatten- och avloppsverkverk serviceledningar**

89101	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-16	0	0	-30	14	-16	0	16
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-16	0	0	-30	14	-16	0	16

Anslaget avser vatten- och avloppsledningar samt ledningar till nya abonnenter på befintliga stamnät. Det budgeterade beloppet för affärsverksamhetens serviceledningar bygger på ett antagande om antalet anslutningar under året. Medel förblev oyntnyttjade då affärsverket saknade personalresurser.

Relining

89110	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-50	-5	0	-50	0	-50	-5	45
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-50	-5	0	-50	0	-50	-5	45

Anslaget avser projektering av avloppsstamsrenovering längs Sundblomvägen. Projektet avbröts 2021.

Avloppsstam till Lotsbroverket

89221	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-640	-39	-39	0	-601	-601	0	601
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-640	-39	-39	0	-601	-601	0	601

Projektering påbörjades 2017 i samarbete med Ålands vatten Ab, Norra Ålands avloppsvatten Ab och Mariehamns stad. Projektet fortgår 2024. Outnyttjade budgetmedel överflyttas till 2024.

Stamledning, Dalkarby

89223	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-140	-133	-6	0	-134	-134	-127	7
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-140	-133	-6	0	-134	-134	-127	7

Utfallet avser utvidgande av VA området vid Klockargatan. Små arbeten återstår och budgetmedel flyttas till 2024

Stamledning, Sviby - Mariehamns stad

89224	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-250	-7	-7	0	-243	-243	0	243
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-250	-7	-7	0	-243	-243	0	243

Anslaget avser förnyande av vattenledning längs flygfältsvägen. Projektet fortlöper och förväntas färdigställt aug. -24. Budgetmedel flyttas över.

Stamledning, Kalmarnäs - Vesterkalmare

89225	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-200	0	0	-200	0	-200	0	200
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-200	0	0	-200	0	-200	0	200

Anslaget avser förnyande av avloppsstamledning. Projektet fortlöper under 2024 och budgetmedel flyttas över.

Pumpstation, Jomalaby

89303	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-17	-28	-15	0	-2	-2	-13	-11
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-17	-28	-15	0	-2	-2	-13	-11

Utfallet avser merkostnader pga sprängning vid anläggande av pumpstation. Projektet är färdigställt

Breddningsbassänger

89304	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-150	-36	-17	0	-133	-133	-19	114
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-150	-36	-17	0	-133	-133	-19	114

Anslaget avser breddningsbassänger vid avloppspumpstationerna runt vattenskyddsområden. Utfallet avser Sundblomsvägen som är ibruktagen juli -23.. Jettböle förväntas färdigställas under 2024. Medel flyttas över.

Huvudmätare till vattenstamledning

89306	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-30	-17	-17	0	-13	-13	0	13
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-30	-17	-17	0	-13	-13	0	13

Anslaget avser anskaffning av tre huvudmätare till vattenstamledningen för förbättrade möjligheter av uppföljning och åtgärdande av vattenläckage. Projektet fortlöper under 2024 och budgetmedel överflyttas.

Pumpstation, Ingby

89307	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-39	-26	0	-25	-14	-39	-26	13
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-39	-26	0	-25	-14	-39	-26	13

Utfallet avser inköp av utrustning, projektet fortlöper och installationen planeras till 2024. Budgetmedel överförs.

Slamtömningsstation, Dalvägen

89308	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-15	0	0	-15	0	-15	0	15
Inkomst	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettoutgift	-15	0	0	-15	0	-15	0	15

Projektet avbryts då det beslutats att Mariehamns stads mottagningsstation skall utnyttjas för ändamålet.

Totalt	Total budget	Använt totalt	Använt tidigare år	Årets budget	Budget förändr.	Budget efter förändring	Årets utfall	Avvikelse årets budget
Utgift	-15 590	-7 823	-2 027	-2 744	-10 941	-13 685	-5 796	7 889
Inkomst	1 375	1 208	168	448	928	1 375	1 041	-335
Nettoutgift	-14 215	-6 615	-1 860	-2 296	-10 014	-12 310	-4 756	7 554

1.8.5. Resultaträkningsdelens utfall

EXTERN RESULTATRÄKNING (1 000 euro)	Ursprunglig budget	Budget-ändring	Budget efter ändringar	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	3 628	-40	3 588	4 165	577
Försäljningsintäkter	2 419		2 419	2 611	193
Avgiftsintäkter	963	-40	923	1 065	142
Understöd och bidrag	16		16	130	114
Övriga intäkter	231		231	286	55
Försäljningsvinster				73	73
Verksamhetens kostnader	-29 823	-1 399	-31 222	-32 143	-921
Personalkostnader	-11 765	-161	-11 927	-12 203	-276
Köp av tjänster	-14 273	-1 302	-15 575	-16 261	-686
Material, förnödenheter, varor	-2 249	-32	-2 281	-2 399	-118
Understöd och bidrag	-1 141		-1 141	-956	185
Övriga kostnader	-394	96	-298	-324	-26
VERKSAMHETSBIDRAG	-26 195	-1 439	-27 634	-27 977	-344
Skatteinkomster	22 629		22 629	23 513	883
Landskapsandelar	5 836		5 836	6 346	510
DRIFTSBIDRAG	2 270	-1 439	831	1 881	1 050
Ränteintäkter	16		16	5	-11
Övriga finansiella intäkter	4		4	2	-2
Räntekostnader					
Övriga finansiella kostnader				-1	-1
ÅRSBIDRAG	2 290	-1 439	851	1 887	1 035
Avskrivningar enligt plan	-1 950		-1 950	-1 541	409
Avskrivningar av engångskaraktär					
Nedskrivningar				-111	-111
Extraordinära intäkter o. kostnader					
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	340	-1 439	-1 099	234	1 333
Ökning eller minskning av avskr.differens				218	218
Ökning eller minskning av reserv					
Ökning eller minskning av fonder					
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	340	-1 439	-1 099	453	1 552

1.8.6. Finansieringsdelens utfall

FINANSIERINGSANALYS (1000 euro)	Ursprunglig budget	Budget- ändring	Budget efter ändringar	Bokslut	Avvikelse
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE					
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL					
Årsbidrag	2 290	-1 439	851	1 887	1 035
Extraordinära poster					
Korrektivposter				199	199
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	2 290	-1 439	851	2 086	1 235
INVESTERINGAR					
Investeringar i anläggningstillg.	-2 744	-9 941	-12 685	-5 796	6 889
Investeringar i aktier och andelar					
Finansieringsandelar för invest.utg	448	-73	375	1 041	666
Försäljningsinkomster av AT				79	79
SUMMA INVESTERINGAR	-2 296	-10 014	-12 310	-4 677	7 633
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.	-6	-11 453	-11 458	-2 591	8 868
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE					
UTLÅNING					
Minskning av utlåning					
Ökning av utlåning					
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET					
Ökning av långfristiga lån					
Minskning av långfristiga lån					
Förändring av kortfristiga lån					
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL					
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET					
Förvaltade medel och kapital					
Omsättningstillgångar					
Förändring fordringar				-1 191	-1 191
Räntefria kort- o. långfristiga skulder	150		150	-41	-191
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	150		150	-1 231	-1 381
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	144	-11 453	-11 308	-3 822	7 486
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS					
Kassamedel 01.01.				13 419	
Kassamedel 31.12.				9 597	
	144	-11 453	-11 308	-3 822	7 486

Finansieringsdelens enskilda anslagsområden	2023	2023	Diff
	Bokslut	Budget	
Skatteintäkter			
Kommunalskatt	21 610 363	20 654 309	956 054
Samfundsskatt	1 422 936	1 546 465	-123 529
Fastighetsskatt	352 709	328 404	24 305
Övriga skatteinkomster	126 538	100 000	26 538
	23 512 546	22 629 178	883 368
Landskapsandelar			
Andel för skattekomplettering	2 433 511	2 260 922	172 589
Andel för grundskola	2 298 987	2 287 315	11 672
Andel för socialvård (äldreomsorg)	446 916	462 334	-15 418
Andel för kultur	90 303	90 303	
Övriga landskapsandelar	1 076 179	735 000	341 179
	6 345 897	5 835 874	510 023
Budgeterade räntor och dividender, utfall			
Utgifter	-7		-7
Inkomster	1 697	20 000	-18 303
Totalt	1 689	20 000	-18 311

1.9 SAMMANDRAG AV NOTER

RESULTATRÄKNING	2023	2022
Verksamhetsintäkter	4 092 109	3 702 236
Personalkostnader	12 202 840	10 696 377
Arvode till revisorer	9 077	10 017
Köp av tjänster	16 260 862	14 692 577
Avsättningar	272 819	
Försäljningsvinster	73 382	26 810
Skatteintäkter och landskapsandelar		
Skatteintäkter	23 512 546	21 196 714
Landskapsandelar	6 345 897	5 010 032
Förändringar i avskrivningsdifferenser	218 488	627 716
BALANSRÄKNING	2023	2022
Kommunens placeringar i aktier och andelar		
Aktier i dottersamfund	103 413	103 413
Andelar i kommunalförbund	1 211 780	1 271 192
Aktier i intressesamfund	44 106	44 106
Övriga aktier och andelar	224 582	224 582
Övriga andelsfordringar	75 189	75 189
Avskrivningsdifferens	3 593 322	3 811 810
Donationsfondernas särsk. täckning	1 409 392	1 407 884
Långfristiga fordringar, totalt	1 968	2 952
Kortfristiga fordringar, totalt	2 438 299	1 246 811
Resultatregleringar, aktiva		
Eget kapital, totalt 31.12	24 011 450	23 558 578
Kortfristiga skulder	2 818 164	2 990 475
Långfristiga skulder	3 495 060	3 395 160
Resultatregleringar, passiva	1 562 051	1 530 318
UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN	2023	2022
Erhållna garantier	556 642	370 660
Hyses och leasingansvar	273 306	135 448
Ansvarsförbindelser	574 026	639 513
Återbetalningsansvar mervärdesskatt	1 178 740	757 841

2. RESULTATRÄKNING

EXTERN RESULTATRÄKNING	2023	2022
Verksamhetens intäkter	4 165 491,00	3 729 045,61
Försäljningsintäkter	2 611 311,11	2 406 609,69
Avgiftsintäkter	1 065 197,97	960 459,81
Understöd och bidrag	129 772,63	83 706,89
Övriga intäkter	285 827,33	251 459,22
Försäljningsvinster	73 381,96	26 810,00
Verksamhetens kostnader	-32 142 824,39	-28 834 634,50
Personalkostnader	-12 202 839,94	-10 696 377,25
Köp av tjänster	-16 260 862,17	-14 692 577,49
Material, förnödenheter, varor	-2 399 355,92	-2 204 627,34
Understöd och bidrag	-955 927,23	-989 247,79
Övriga kostnader	-323 839,13	-251 804,63
VERKSAMHETSBIDRAG	-27 977 333,39	-25 105 588,89
Skatteinkomster	23 512 545,87	21 196 714,43
Landskapsandelar	6 345 896,54	5 010 032,17
DRIFTSBIDRAG	1 881 109,02	1 101 157,71
Finansiella intäkter och kostnader	5 645,39	33,99
Ränteintäkter	4 893,47	790,99
Övriga finansiella intäkter	1 703,91	727,99
Räntekostnader		
Övriga finansiella kostnader	-951,99	-1 484,99
ÅRSBIDRAG	1 886 754,41	1 101 191,70
Avskrivningar enligt plan	-1 541 015,70	-1 444 422,29
Avskrivningar av engångskaraktär		
Nedskrivningar	-111 355,27	-59 412
Extraordinära intäkter o. kostnader		
Extraordinära intäkter		
Extraordinära kostnader		
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	234 383,44	-402 642,70
Ökning eller minskning av avskr.differens	218 488,47	627 715,52
Ökning eller minskning av reserv		
Ökning eller minskning av fonder		
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	452 871,91	225 072,82

3. FINANSIERINGSANALYS

FINANSIERINGSANALYS	2023	2022
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL		
Årsbidrag	1 886 754,41	1 101 191,70
Extraordinära poster		
Korrektivposter	199 436,86	-34 855,81
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	2 086 191,27	1 066 335,89
INVESTERINGAR		
Investeringar i anläggningstillg.	-5 796 237,34	-1 983 364,38
Investeringar i aktier och andelar		
Finansieringsandelar för invest.utg	1 040 500,00	467 000,00
Försäljningsinkomster av AT	78 601,78	26 810,00
SUMMA INVESTERINGAR	-4 677 135,56	-1 489 554,38
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.	-2 590 944,29	-423 218,49
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE		
UTLÅNING		
Minskning av utlåning		
Ökning av utlåning		
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET		
Ökning av långfristiga lån		
Minskning av långfristiga lån		
Förändring av kortfristiga lån		
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL		
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET		
Förvaltade medel och kapital		
Omsättningstillgångar		
Förändring fordringar	-1 190 503,68	32 143,51
Räntefria kort- o. långfristiga skulder	-40 677,88	1 598 637,73
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	-1 231 181,46	1 630 781,24
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	-3 822 125,75	1 207 562,75
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS		
Kassamedel 01.01.	13 418 956,64	12 211 393,89
Kassamedel 31.12.	9 596 830,89	13 418 956,64
	-3 822 125,75	1 207 562,75

4. BALANSRÄKNING

	31.12.2023	31.12.2022
BESTÅENDE AKTIVA	23 715 767,66	20 617 621,11
Immateriella tillgångar	182 292,09	265 265,64
Övriga utg. med lång verkn.tid	182 292,09	265 265,64
Övriga utg. med lång verkn.tid/pågående		
Materiella tillgångar	21 874 405,41	18 693 285,31
Mark- o. vattenområden	2 219 033,92	2 224 253,74
Byggnader	13 952 210,50	10 295 345,61
Fasta konstruktioner och anordningar	3 885 896,83	4 140 966,42
Maskiner och inventarier	760 736,82	505 968,57
Förskottsbetalningar och pågående anläggningar	1 056 527,34	1 526 750,97
Placeringar	1 659 070,16	1 659 070,16
Aktier och andelar	1 659 070,16	1 659 070,16
FÖRVALTADE MEDEL	1 411 424,80	1 411 263,77
Landskapsuppdrag	2 032,50	3 379,50
Donationsfondernas särskilda täckning	1 409 392,30	1 407 884,27
RÖRLIGA AKTIVA	12 037 097,88	14 668 719,95
Omsättningstillgångar		
Förskottsbetalningar		
Fordringar	2 440 266,99	1 249 763,31
Långfristiga fordringar	1 968,00	2 952,00
Lånefordringar		
Övriga fordringar	1 968,00	2 952,00
Kortfristiga fordringar	2 438 298,99	1 246 811,31
Kundfordringar	1 059 486,18	915 855,07
Lånefordringar		
Övriga fordringar	1 378 812,81	330 956,24
Resultatregleringar, fordringar		
Finansiella värdepapper		
Aktier och andelar		
Övriga värdepapper		
Kassa och bank	9 596 830,89	13 418 956,64
AKTIVA TOTALT	37 164 290,34	36 697 604,83

	31.12.2023	31.12.2022
EGET KAPITAL	-24 011 450,42	-23 558 578,41
Grundkapital	-10 000 000,00	-10 000 000,00
Övriga egna fonder		
Över/underskott från tidigare perioder	-13 558 578,51	-13 333 505,59
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-452 871,91	-225 072,82
AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	-3 593 321,61	-3 811 810,08
Avskrivningsdifferens	-3 593 321,61	-3 811 810,08
Reserver		
AVSÄTTNINGAR	-272 818,82	
FÖRVALTAT KAPITAL	-1 411 424,80	-1 411 263,77
Landskapsuppdrag	-2 032,50	-3 379,50
Donationsfondernas kapital	-1 409 392,30	-1 407 884,27
Övrigt förvaltad kapital		
FRÄMMANDE KAPITAL	-7 875 274,69	-7 915 952,57
Långfristigt	-3 495 060,00	-3 395 160,00
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar		
Masskuldebrevslån	0,00	0,00
Övriga skulder	-3 495 060,00	-3 395 160,00
Kortfristigt	-4 380 214,69	-4 520 792,57
Masskuldebrevslån		
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar		
Lån från offentliga samfund		
Erhållna förskott	-9 427,78	-6 963,44
Skulder till leverantörer	-2 088 263,85	-1 961 015,35
Övriga skulder	-720 472,39	-1 022 496,14
Resultatregleringar, skulder	-1 562 050,67	-1 530 317,64
PASSIVA TOTALT	-37 164 290,34	-36 697 604,83

5. NOTER

Noter till resultaträkningen

1. Tillämpade bokslutsprinciper

Jomala kommuns bokslut är uppgjort i enlighet med de allmänna bokslutsprinciperna; kontinuitetsprincipen, konsekvensprincipen, försiktighetsprincipen, prestationsprincipen och avvikande är att skatteinkomsterna bokförs enligt kontantprincipen.

Räkenskapsperiodens inkomster har upptagits som intäkter i resultaträkningen och från intäkterna har avdragits de utgifter som sannolikt inte längre medför motsvarande inkomst (kostnader) samt förlusterna. De inkomst- och utgiftsposter som under pågående räkenskapsperiod bokförs enligt kontantprincipen bokförs i bokslutet som intäkt respektive kostnad mot kontona fordringar och skulder i balansräkningen.

Anskaffningsutgiften för bestående aktiva har aktiverats och avskrivs enligt en på förhand fastställd plan. Inkomsten/bidrag för investering med framställningstid över flera perioder har periodiserats enligt framställningsgrad.

Fordringar och skulder upptas till nominellt belopp, liksom i balansen upptagna värdepapper.

Kommunalförbundsandelar för Oasen boende- och vårdcenter k.f. är upptagna enligt kommunens andel av kommunalförbundets grundkapital per 31.12.2022.

Kommunalförbundsandelar för Södra Ålands högstadiedistrikt k.f. är upptagna enligt kommunens andel av kommunalförbundets grundkapital per 31.12.2022.

Kommunalförbundsandelar för Ålands Miljöservice k.f. (Mise) är upptagna enligt kommunens andel av kommunalförbundets grundkapital per 31.12.2022.

Kommunalförbundsandelar för Kommunernas Socialtjänst k.f. (KST) är upptagna enligt kommunens andel av kommunalförbundets grundkapital per 31.12.2022.

2. Kommunens verksamhetsintäkter enligt uppgiftsområde

	2023	2022
Centralförvaltning	154 397	156 845
Social- och hälsovård	263 589	305 122
Undervisning och kultur	1 559 714	1 266 586
Samhällstjänster	578 793	513 938
Övriga tjänster	180 674	183 507
Affärsverksamhet	1 354 942	1 276 238
Omsättning	4 092 109	3 702 236
Försäljningsvinst	73 382	26 810
Verksamhetsintäkter totalt	4 165 491	3 729 046

3. Skatteintäkter och landskapsandelar

Skatteintäkter	2023	2022
Kommunalskatt	21 610 363	18 865 418
Samfundsskatt	1 422 936	1 882 466
Fastighetsskatt	352 709	340 488
Övriga skatteinkomster	126 538	108 342
Skatteintäkter totalt	23 512 546	21 196 714
Landskapsandelar	2023	2022
Andel för skattekomplettering	2 433 511	2 209 239
Andel för grundskola	2 298 987	2 083 966
Andel för socialvård (äldreomsorg)	446 916	625 094
Andel för kultur	90 303	85 137
Övriga landskapsandelar	1 076 179	6 596
Kapitalskattekomensation		
Landskapsandelar totalt	6 345 897	5 010 032

4. Specifikation av köpta tjänster

	2023	2022
Köp av kundtjänster	13 786 842	12 301 717
Köp av övriga tjänster	2 474 020	2 390 860
Köp av tjänster totalt	16 260 862	14 692 577

5. Avskrivningsplan för Jomala kommun

En på förhand uppgjord avskrivningsplan har tillämpats vid avskrivningar av anläggningstillgångar. De planerade avskrivningarna är beräknade enligt den ekonomiska livslängden baserad på anskaffningsutgiften. Anskaffningsutgiften 1.1.1999 är baserad på historiska värden på vilka gjorts planenliga avskrivningar. Nya avskrivningsplanen tillämpas på investeringar aktiverade under 2013 och senare. Tidigare anläggningstillgångar förväntas följa tidigare angiven avskrivningsplan.

Immateriella tillgångar

Etablerings- och org.utgifter	5 år	linjär
Forsknings och utv.utgifter	2 år	linjär
ADB program	2 år	linjär
Betalningsandelar Kf moduler	20 år	linjär
Betalningsandelar Kf byggnader	20 år	linjär
Betalningsandelar Kf lös egendom	2 år	linjär
Betalningsandelar anslutningavg.	20 år	linjär

Materiella tillgångar

Förvaltningsbyggnader	20 år	linjär
Skol- och daghemsbyggnader	20 år	linjär
Fritidsbyggnader	20 år	linjär
Ekonomibyggnader	10 år	linjär
Bostadsbyggnader	30 år	linjär
Gator, vägar, torg o. parker	15 år	linjär
Broar, kajer, badinrättningar	10 år	linjär
Övriga jord- o. vattenkonstruktioner	15 år	linjär
Vattennät	30 år	linjär

Avloppsnät	30 år	linjär
Fjärrvärmenät	20 år	linjär
Elledningar, transformatorer och utebelysning	15 år	linjär
Telefonnät, central och abonnentcentraler	10 år	linjär
Naturgas	20 år	linjär
Övriga rör- och kabelnät	15 år	linjär
Maskiner och anordningar vid el-, vatten- och dyl.	10 år	linjär
Fasta lyft- och flyttanordningar	15 år	linjär
Trafikregleringsanordningar	10 år	linjär
Övriga fasta maskiner, anordningar och konstruktioner	10 år	linjär
Fartyg av järn	15 år	linjär
Fartyg av trä o. andra flytande arbetsmaskiner	8 år	linjär
Övriga transportmedel	4 år	linjär
Övriga tunga maskiner	10 år	linjär
Övriga rörliga transportmaskiner	5 år	linjär
Övriga lätta maskiner och dylika anordningar	5 år	linjär
ADB-utrustning	3 år	linjär
Övriga inventarier	3 år	linjär

Små enskilda anskaffningar av anläggningstillgångar, vilkas anskaffningsutgift är under 10 000 euro upptas som årskostnad (KST § 277/14.12.2020).

6. Förändringar i avsättningar

	2023	2022
Andel av kommunalförbundens underskott 1.1		32 929
Ökning under räkenskapsperioden		
Minskning under räkenskapsperioden		-32 929
Andel av kommunalförbundens underskott 31.12		
Andel av kommunalförbundens tvistiga poster 1.1		
Ökning under räkenskapsperioden	272 819	
Minskning under räkenskapsperioden		
Andel av kommunalförbundens tvistiga poster 31.12	272 819	

7. Vinster/förluster vid försäljning, bestående aktiva

	2023	2022
Övriga verksamhetsintäkter		
Vinster från försäljning av mark- och vattenområden	56 695	26 810
Övriga försäljningsvinster	16 687	
Försäljningsvinster totalt	73 382	26 810
Övriga verksamhetskostnader		
Förlust vid försäljning av fastigheter		24 883
Försäljningsförluster totalt		24 883

8. Förändringar i avskrivningsdifferenser

	2023	2022
Förändringar i anslutning till investeringsreservering	218 488	218 488
Justering av avskrivningsdifferensen pga. garantibelopp*		409 227
Förändringar i avskrivningsdifferens totalt	218 488	627 716

*En byggtida garanti inbetalades under 2022 och minskade anskaffningen för Vikingagården. Justeringen gjordes för att avskrivningsdifferensen i balansen ska motsvara restvärdet av anskaffningen. Avskrivningen för Vikingagården och avskrivningsdifferensen tar ut varandra för resterande avskrivningstid.

Noter till balansräkningen

1. Immateriella och materiella tillgångar

	Imm rättigheter i byggnader	Imm rättigheter i löseendom	Mark- och vattenområden	Byggnader	Fasta konstr. o. anordning	Maskiner o. inventarier	Förskottsbet. och påg. anläggningar
Anskaffn.utgift 01.01	2 119 892,99	187 208,74	2 224 253,74	27 764 772,86	12 051 157,16	3 926 205,42	1 723 611,29
Ökning				5 511 075,34	164 764,62	590 621,01	
Minskning			-5 219,82				-470 223,63
Anskaffn.utgift 31.12	2 119 892,99	187 208,74	2 219 033,92	33 275 848,20	12 215 921,78	4 516 826,43	1 253 387,66
Ack planavskr 01.01	1 854 627,35	187 208,74		8 432 177,43	7 044 990,44	3 041 481,55	
Årets planavskrivningar	82 973,55	0,00		720 355,18	413 834,21	323 852,76	
Rest efter planavskr.	182 292,09	0,00	2 219 033,92	24 123 315,59	4 757 097,13	1 151 492,12	1 253 387,66
Nedskrivningar				111 355,27			
Ack fin.andel 01.01				9 037 249,82	865 200,30	378 755,30	196 860,32
Årets finans.andelar				1 022 500,00	6 000,00	12 000,00	
Finans.andel 31.12				10 059 749,82	871 200,30	390 755,30	196 860,32
Bokföringsvärde 31.12	182 292,09	0,00	2 219 033,92	13 952 210,50	3 885 896,83	760 736,82	1 056 527,34

Vid ombyggnad av vägar har Jomala kommun gått in för att hålla vägförrättningar. På de ersättningar som kommunen erlägger till enskilda markägare betalas ränta. Räntan och ersättningen aktiveras och ingår i kostnaden för respektive vägombyggnad.

2. Placeringar bland bestående aktiva

	Aktier och andelar				Övriga fordringar
	Aktier				Fordringar
	Aktier koncernbolag	intressebolag/ samfund	Kommunförbunds andelar	Övriga aktier och andelar	
Anskaffningsutgift 1.1	103 413	44 106	1 211 780	224 582	75 189
Ökningar					
Minskningar					
Anskaffningsutgift 31.12	103 413	44 106	1 211 780	224 582	75 189
Nedskrivningar					
Uppskrivningar					
Bokföringsvärde 31.12	103 413	44 106	1 211 780	224 582	75 189

3. Dottersammanslutningar, kommunalförbundsandelar samt ägarintressesammanslutningar

Aktier i dotterbolag	2023	2022
Fastighets Ab Jomalabostäder	100 913	100 913
Jomala Energi Ab	2 500	2 500
	103 413	103 413
Andelar i kommunalförbund	2023	2022
Oasen Boende- och vårdcetner k.f.	408 514	408 514
Södra Ålands högstadiedistrikt k.f.	441 510	441 510
Träningsundervisningen	46 078	46 078
Kommunernas socialtjänst k.f.	290 820	290 820
Ålands Miljöservice k.f.	24 858	24 858
	1 211 780	1 211 780
Aktier och andelar i intressesamfund	2023	2022
Ålands skid- och skidskyttecentrum Ab	20 000	20 000
Svinryggens Deponi Ab	24 106	24 106
	44 106	44 106
Övriga aktier och andelar	2023	2022
Åda Ab	800	800
Ålands Vatten Ab	212 085	212 085
Ålands Elandelslag	1 985	1 985
Ålands Telefonandelslag	1 589	1 589
Ålands Vindenergi Ab	8 123	8 123
	224 582	224 582
Övriga andelsfordringar	2023	2022
Anslutningsavgifter, Jomala Energi Ab	75 189	75 189

Marknadsvärdet/återanskaffningsvärdet för aktier och andelar bedöms vara det samma som bokföringsvärdet = inköpspriset.

4. Förvaltad kapital

	2023	2022
Theodor Mattssons minnesfond	2 731	2 912
Stipendiefond Södersunda	3 113	3 340
Bergmans och Dahlbloms fond	1 403 548	1 401 631
Donationsfondernas totalt	1 409 392	1 407 884

Kommunfullmäktige har genom § 8/10.01.2012 beslutat att upprätta fonden *Bergmans och Dahlbloms fond*. I fonden ingår två danaarv som kommunen erhållit under 2011 samt överflyttade medel från den avslutade pensionärsbostadsfonden. Fonden består av likvida medel om 1 052 358 euro, värdeandelar om 1 190 euro och värderade marktillgångar om 350 000 euro. Marken är värderad lägre än marknadsvärdet då det framtida användningsområdet är osäkert. Kommunfullmäktige beslöt 2012 att fonden kan användas till utbyggnad inom kommunens äldreomsorg, barnomsorg, skola samt kulturella aktiviteter för äldre. Danaarvet efter Olof Bergman omfattade 68 värdeandelar inom Ålands Skogsindustrier Ab som förvaltas på ett värdeandelskonto. Samtliga värdeandelsförändringar behandlas inom fonden.

Bergmans och Dahlbloms fond finansierade om- och tillbyggnationen av Vikingaåsens skola med 1 000 000 euro i enlighet med KFG § 89/8.12.2020. Beloppet betalades ut i början av 2024 och ligger således kvar under fondmedel per 31.12.2023.

5. Specifikation över fordringar

	2023		2022	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Kundfordringar		1 059 486		915 855
varav FAB Jomalabostäder		3 147		
varav Jomala Energi Ab		43		
varav Södra Ålands Utbildningsdistrikt k.f.		13 612		64 579
varav Oasen k.f.		6 426		6 287
Övriga fordringar	1 968	1 378 813	2 952	330 956
varav Ålands kommunförbund				8 973
varav Södra Ålands Högstadies distrikt k.f.				85 289
varav Oasen k.f.		130 536		
Resultatregleringar				
Fordringar totalt	1 968	2 438 299	2 952	1 246 811

Under övriga fordringar är finansieringen av om- och tillbyggnationen av Vikingaåsens skola genom Bergmans och Dahlbloms fond upptagna eftersom beloppet betalades ut i början av 2024. Sista etappen för byggnaden togs i bruk i slutet av december för att således aktiveras och avskrivs varpå beloppet om 1 000 000 euro upptogs i projektet som finansieringsandel.

6. Förändringar i det egna kapitalet

	2023	2022
Eget kapital 01.01	23 558 579	23 333 506
Grundkapital 01.01	10 000 000	10 000 000
Förändring under perioden		
Grundkapital 31.12	10 000 000	10 000 000
Anslutningsfond 01.01		
Förändring under perioden		
Anslutningsfond 31.12		
Övriga egna fonder 01.01		
Förändring under perioden		
Övriga egna fonder 31.12		
Överskott från tidigare år 01.01	13 558 579	13 333 506
Fört till grundkapital		
Räkenskapsperiodens resultat	452 872	225 073
Balanserade vinstmedel 31.12	14 011 450	13 558 579
Eget kapital totalt 31.12	24 011 450	23 558 579

7. Över-/underskott och resultatbehandlingsposter från föregående räkenskapsperiod.

	2023	2022
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12	13 558 579	13 333 506
Räkenskapsperiodens över-/underskott	452 872	225 073
Övriga egna fonder 31.12		
avskrivningsdifferens 31.12	3 593 322	3 811 810
Frivilliga reserver 31.12		
Ackumulerat över-/underskott och resultatbehandlingsposter	17 604 772	17 370 389

8. Specifikation av avskrivningsdifferenser

	2023	2022
Vikingagården		
Avskrivningsdifferens 1.1	3 811 810	4 439 526
Årets förändring	-218 488	-627 716
Avskrivningsdifferens 31.12	3 593 322	3 811 810
Förändringar i avskrivningsdifferens totalt	3 593 322	3 811 810

9. Långfristiga skulder

	2023	2022
Övriga skulder (anslutningsavgifter)	3 495 060	3 395 160
Långfristiga skulder totalt	3 495 060	3 395 160

10. Specifikation över skulder

	2023		2022	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Erhållna förskott		9 428		6 963
Leverantörsskulder		2 088 264		1 961 015
varav Jomala Energi Ab		21 033		22 554
varav Ålands kommunförbund		4 647		9 379
varav Södra Ålands Utbildningsdistrikt k.f.		48 770		65 247
varav Oasen k.f.		224 980		194 204
varav Kommunernas socialtjänst k.f.		0		0
varav Åland Miljöservice k.f.		6 108		6 416
Övriga skulder	3 495 060	720 472	3 395 160	1 022 496
varav Kommunernas socialtjänst k.f.		165 283		47 822
Resultatregleringar		1 562 051		1 530 318
Skulder totalt	3 495 060	4 380 215	3 395 160	4 520 793

11. Övriga skulder

	2023	2022
Övriga skulder, långfristiga		
Anslutningsavgifter	3 495 060	3 395 160
Övriga skulder totalt	3 495 060	3 395 160

12. Resultatregleringar, passiva

	2023	2022
Resultatregleringar, passiva		
Semesterlöneskuld inkl. lönebikostn.	1 562 051	1 529 916
Resultatregleringsskulder, Tränings.		
Resultatregleringsskulder, SÅHD		
Löneklareringskonto*		402
Resultatregleringar, passiva totalt	1 562 051	1 530 318
* återbetalning under årets sista dagar justerades i lönekörning, januari 2023.		

Noter utanför balansräkningen

1. Erhållna garantier

Ålands Bygg Ab, Daghem Möckelö Strand		
Arbetstidsgaranti, Nordea	455 700,00	(t.o.m. 20.04.2025)
Premont Ab, Vikingaåsens skola		
Garanti under garantitiden, ÅAB	69 140,00	(t.o.m. 18.03.2026)
Karlsson Schakt & Transport Ab, Klockargatan VA		
Borgensförsäkring Ömsen, garantitida garanti	2 389,60	(t.o.m. 10.1.2026)
Schaktkompaniet Ab, Mjölkdalsvägen		
Borgensförsäkring Ömsen, garantitida garanti	1 970,00	(t.o.m. 15.2.2025)
Schaktkompaniet Ab, Torpvägen		
Borgensförsäkring Ömsen, garantitida garanti	3 120,00	(t.o.m. 15.2.2025)
CB Konstruktion, kallgarage vid Vikingahallen		
Borgensförsäkring Ömsen, byggnadsgaranti	19 870,00	(t.o.m. 31.8.2023)
JM Produkt Ab/Fjäder, takarbeten på Vikingahallen		
Borgensförsäkring Ömsen, takarbeten	1 568,00	(t.o.m. 6.2.2026)
Solel Åland Ab, solceller vid Vikingahallen		
Borgensförsäkring Ömsen, montage & installation	936,00	(t.o.m. 30.6.2026)
Kerko Group Oy, sportgolvet i Vikingahallen		
Borgensförsäkring Nordea, sportgolv	1 948,00	(t.o.m. 31.10.2025)
Garantier sammanlagt		
2023	556 641,60	euro
2022	370 660,00	euro

2. Hyres- och leasingansvar

Hyresansvar	2023	2022
Hyresansvar för maskiner och anordningar	258 992	110 789
Hyresansvar totalt	258 992	110 789
därav andel för nästa räkenskapsperiod	166 256	100 465
därav avetableringsavgifter som ingår i avtal	81 522	40 980
Leasingansvar		
Leasingansvar för maskiner och anordningar	14 315	24 659
Leasingansvar totalt	14 315	24 659
därav andel för nästa räkenskapsperiod	14 288	14 288
Hyresansvar totalt	273 306	135 448

3. Ansvarsförbindelser

På koncernbolags skuld

Jomala Energi Ab Banklån Ålandsbanken; 31.12.2023 saldo 574 025,59 euro
Kommunen borgar för 1 500 000,00 euro

Sammanlagt:	2023	574 025,59 euro
	2022	639 513,07 euro

4. Markanvändningsavtal

Nedanstående visar kommunens förbindelser i form av markanvändningsavtal vilka fortfarande är i kraft:

Detaljplaneområde Norra Kasberget i Sviby;

Minimax Ab 24,8 ha

Avtal ingicks 2008 och förnyades 2009 i samband med att en planändring gjordes. Kommunen har förbundit sig att delta i kostnaderna för byggande av stamledningar för vatten och avlopp till ett belopp om 2 440 euro per tomt. Ersättningen erläggs i efterskott till markägaren i enlighet med kommunfullmäktiges årliga budgetbeslut. *Projektet är slutsynat, kommunen ersätter dock fram tills att alla tomter är sålda.*

Detaljplaneområde Södra Kasberget i Sviby;

Dalbo affärsfastigheter Ab 6,64ha

Skogshyddan Ab 9,0 ha

Avtal ingicks 2008. Kommunen har förbundit sig att delta i kostnaderna för byggande av stamledningar för vatten och avlopp till ett belopp om 2 440 euro per tomt. Ersättningen erläggs i efterskott till markägaren i enlighet med kommunfullmäktiges årliga budgetbeslut. *Projektet är slutsynat, kommunen ersätter dock fram tills att alla tomter är sålda.*

Detaljplaneområde fastigheten Söderskog, Björsby by;

Karl-Gustav Falkenberg 37 416,5 m²/21 502 m² till kommunen

Avtalet ingicks 2013. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av överlåtet parkområde, skyddsgrönområde, område för samhällsteknisk service och fornminnesområde. Markägaren ska färdigställa

gator och allmänna områden samt vatten och avloppsförsörjningen inom 18 månader från det att byggnationen har påbörjats och gatorna ska vara belagda med asfalt 12 månader efter att första bygglovets beviljats. I övrigt har förverkligandet inte någon avtalad tidsplan.

Nora-hus Ab har förvärvat området 2020 och genom köpebrev åtagit sig att genomföra ovannämnda åtgärder.

Detaljplaneområde i Vesterkalmare by, Kalmarnäs II (Hasselbacken);

Björn Lindfors	850 m ² /850 m ² till kommunen
Edgar Kalm	1,3 ha/6 707 m ² till kommunen
Mariterra Ab	3,3 ha/17 827 m ² till kommunen

Avtalen ingicks 2014. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det kommande underhållet av överlåtna gatu- och parkområden. Gator och allmänna områden ska vara färdigställda inom 18 månader från det att byggnationen har påbörjats. De ska synas och godkännas av kommunen senast den 31 december 2019 i enlighet med gåvobrev ingångna 2016.

Gaturitningar antogs av kommunstyrelsen genom § 126/22.6.2020 över vilka ett besvär lämnades in. Kommunstyrelsen har genom § 151/17.8.2020 inlämnat utlåtande över besväret till Ålands förvaltningsdomstol.

Detaljplaneområde i Kungsö by, kvarter 41818-41821 och 4187;

Kerstin Elevall	7,3 ha/276 m ² till kommunen
-----------------	---

Avtalet ingicks 2014. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom underhållet av överlåtet område för samhällsteknisk service. Vattenförsörjningen ska vara färdigställd inom 18 månader från det att byggnationen har påbörjats.

Detaljplaneområde i Möckelö by, för fastigheterna 3:39, 3:42, 3:44 och del av fastigheten 3:50 samt lantbruksområde;

Alm Johan Reinholt Hannes dödsbo	7,7 ha/46 500 m ² till kommunen
Nora-hus Ab	

Avtalet ingicks 2015 och reviderades 2019 då Nora-hus Ab övertog det aktuella området. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av överlåtet park- och gatuområde. Markägaren ska senast den 31 december 2026 ha slutfört byggandet i enlighet med avtalet.

Detaljplan för Slänten 2:55, Byggbacken 2:61 och Widmans 2:62 samt del av Södergård-Rosenholm 4:84 och Möckelövägen (HV1)-Trouville 895:1:216 i Möckelö;

Widmans Betong Ab	2,03 ha/1 840 m ² till kommunen
Byggnadsfirma Hans Mattsson Ab	2,97 ha/10 310 m ² till kommunen

Avtalen ingicks 2017. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av överlåtna områden för parkområde, skyddsgrönområde och gatuområde. Markägarna ska senast den 31 december 2022 ha slutfört byggandet i enlighet med avtalen. Kommunen deltar för närvarande i konkursbevakning till följd av Byggnadsfirma Hans Mattsson Ab:s konkurs 6.11.2020. Ärendet behandlades i kommunstyrelsen 7.12.2022/§ 237, beslutet blev att tidsfristen för förverkligande av markanvändningsavtalets åtaganden förlängs till 31.12.2023 samt att vite ej erläggs. Ärendet behandlades igen av kommunstyrelsen § 274/18.12.2023 och beslutet blev att markanvändningsavtalets tidsfrist för utförande förlängs med ett år till 31.12.2024 samt att vite inte ska erläggas.

Detaljplaneändring för del av kv. 4205 samt del av park och trafikområde i Möckelö by

Ålands landskapsregering 5,8 ha
Avtalet ingicks 2018. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet av överlåtet parkområde. Markägaren ska färdigställa parkområdet genom plantering av barr- och lövträd. Markägaren ska ha slutfört färdigställandet och åtgärderna ska ha synats senast den 31 december 2023.

Detaljplaneändr. för kv. 4363, lantbruksområde och ES-område i Österkalmare by

Boris Lundgren 839 m²
Avtalet ingicks 2019. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet på de områden som överläts till kommunen. Vad gäller underhållet av den kommunalteknik som ska byggas av markägaren övergår underhållet till kommunen när byggnationerna synats och godkänts av behörigt organ i kommunen. Markägaren ska färdigställa gata/vändplan senast 31.12.2024.

Detaljplaneändr. för kv. 4208 och 4209 samt park- och gatuområde i Möckelö by

Varuboden på Åland Ab 2 696 m²
Avtalet ingicks 2021. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom den framtida skötseln av gångstigen. Markägaren ska färdigställa gångstig och parkområde senast 31.5.2024.

Detaljplan för del av fastigheterna Backas 6:4 och Fridhem 3:44 samt detaljplaneändring av lantbruksområde i Ingby by

Backas Brink Ab 2,02 ha parkområde och 0,99 ha gatuområde/GC-väg
Avtalet ingicks 2022. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet på de områden som ägs av kommunen. Markägaren ska senast den 31 maj 2026 ha uppfyllt de åtgärder som stadgas i markanvändningsavtalet och dessa byggnationer ska också ha synats och godkänts av behörigt organ i Kommunen.

Detaljplaneändring för kvarter 4245 och 4246 samt gatu- och skyddsgrönområde i Sviby

Fastighets Ab Handelslänken
Handelsplats Öst Ab kommunen säljer 1340kvm för 46900 euro
Handelsplats Syd Ab
Avtalet ingicks 2022. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet på de områden som ägs av kommunen (vinterunderhåll av GC-leden och bussfilen). I övrigt har förverkligandet inte någon avtalad tidsplan.

Detaljplan för fastighet 5:126 samt detaljplaneändring för kvarter 42411 och gatu- och parkområden i Sviby

Ab Mathias Eriksson 0,22 ha parkområde och 0,66 ha strövområde
Avtalet ingicks 2022. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet på de områden som ägs av kommunen. Markägaren ska senast den 31 maj 2026 ha uppfyllt de åtgärder som stadgas i markanvändningsavtalet och dessa byggnationer ska också ha synats och godkänts av behörigt organ i Kommunen.

Detaljplan för fastigheten 8:0, Flygfyrrens ställager i Sviby

Flygfyrrens ställager

Avtalet ingicks 2022. Markägaren ska senast den 31 maj 2026 ha uppfyllt de åtgärder som stadgas i markanvändningsavtalet och dessa byggnationer ska också ha synats och godkänts av behörigt organ i Kommunen.

Detaljplan för kvarteren 42–46 samt jord- och skogsbruks-, ströv-, park- och trafikområden i Västerkalmare by (Dnr 271/2021)

Edgar Kalm m.fl. 1200 m² parkområde, 3700 m² gatuområde

Avtalet ingicks 2023. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet på de områden och den kommunal teknik som överläts till kommunen. Markägaren ska senast den 31 maj 2028 ha uppfyllt de åtgärder som stadgas i markanvändningsavtalet och dessa byggnationer ska också ha synats och godkänts av behörigt organ i kommunen.

Detaljplan för kvarteren 4352–4359 samt jord- och skogsbruks-, ströv- och trafikområden i Önningeby (Dnr 417/2020)

Karl Christer Johansson m.fl. 1150 m² gatuområde

Avtalet ingicks 2023. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet på de områden och den kommunal teknik som överläts till kommunen. Markägaren ska ha uppfyllt de åtgärder som stadgas i markanvändningsavtalet innan bygglov beviljas och dessa byggnationer ska också ha synats och godkänts av behörigt organ i kommunen.

Detaljplan för fastigheterna Flygfältshusen 12:1, del av Flygfält 871:1 och Framnäs 6:82 i Sviby (Dnr 400/2020)

Crestum Ab 14486 m² parkområde, 3566 m² trafikområde

Avtalet ingicks 2023. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter, förutom det framtida underhållet på de områden och den kommunal teknik som överläts till kommunen. Markägaren ska senast den 31 maj 2028 ha uppfyllt de åtgärder som stadgas i markanvändningsavtalet och dessa byggnationer ska också ha synats och godkänts av behörigt organ i kommunen.

Avtal om anläggande av gata och övrig kommunal teknik i samband med förverkligande av detaljplaneändring för kvarter 4053 och park- och idrottsområde

Holmbergs Fastighets Ab gatuområde

Avtalet ingicks 2023. Kommunen har inte åtagit sig några skyldigheter förutom att genom fastighetsförrättning efter färdigställande överta gatuområdet samt det framtida underhållet på det gatuområde som överläts till kommunen. Markägaren ska senast den 31 maj 2028 ha uppfyllt de åtgärder som stadgas i avtalet och dessa byggnationer ska också ha synats och godkänts av behörigt organ i kommunen.

5. Samarbets- och partnerskapsavtal

Kommunens samarbets- och partnerskapsavtal listas nedan:

Samarbets- och partnerskapsavtal		
Beskrivning	Samarbetsparter	Period
1 Avtal gällande anförtröende av uppgift som avtalschef.	Ålands kommunförbund och Jomala kommun.	24 april 2013 – tillsvidare.
2 Avtal om lantbrukssamarbete där Jomala kommun tillhandahåller lantbrukskansli för avtalskommunerna.	Lemlands kommun, Kökars kommun, Sottunga kommun, Kumlinge kommun, Brändö kommun och Jomala kommun.	27 december 2005 – tillsvidare.
3 Avtal om lantbrukssamarbete där avtalskommunerna bistår varandra i lantbruksadministrationen.	Finströms kommun och Jomala kommun.	8 december 2008 – tillsvidare. <i>Avtalet ersätts av ny version fr.o.m. 18.9.2012</i>
4 Avtal om lantbrukssamarbete där avtalskommunerna bistår varandra i lantbruksadministrationen.	Hammarlands kommun och Jomala kommun.	13 oktober 2003 – tillsvidare. <i>Avtalet ersätts av ny version fr.o.m. 18.9.2012</i>
5 Samarbetsavtal gällande ledande och behandling av avloppsvatten till Lotsbroverket.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	18 augusti 2006 – tillsvidare.
6 Avtal om medborgarinstitutets vuxenutbildning.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	22 oktober 2009 – tillsvidare.
7 Avtal om gemensamt räddningsområde med Jomala kommun som huvudman.	Eckerö kommun, Finströms kommun, Geta kommun, Hammarlands kommun, Lemlands kommun, Lumparlands kommun, Saltviks kommun, Sunds kommun, Vårdö kommun och Jomala kommun.	16 augusti 2010 – tillsvidare.
8 Samarbetsavtal om skolplatser.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	1 augusti 2013 – tillsvidare. <i>Avtalet ersätts av ny version fr.o.m. 11.4.2023</i>
9 Samarbetsavtal om fritidshemsplatser.	Mariehamns stad och Jomala kommun.	1 augusti 2012 – tillsvidare. <i>Avtalet ersätts av ny version fr.o.m. 11.4.2023-31.7.2043.</i>
10 Samarbetsavtal om Uncan	Mariehamns stad och Jomala kommun.	20 november 2020 - tillsvidare
11 Samarbetsavtal om skötsel av motionsbanor för skidning	Ålands Skid- och Skidskyttcentrum AB	1 november 2005 - tillsvidare
12 Avtal om kommunal ersättning för grundskoleutbildning via Waldorfskolan.	Waldorf Åland r.f. och Jomala kommun.	1 januari 2018 – tillsvidare.
13 Samarbetsavtal rörande sammanhållen hemvård.	Ålands Hälso- och Sjukvård och Jomala kommun.	18 april 2013 – tillsvidare. <i>Avtalet ersätts från 1.1.2021 av nytt samverkansavtal.</i>
14 Samverkansavtal boendeservice	ÅHS, KST, kommunerna	1.6.2021 tillsvidare.
15 Finansieringsavtal gällande Svinryggens deponi AB	Mariehamns stad, Andelsbanken Åland, Svinryggens Deponi AB	2.12.2020 tillsvidare
16 Avtal om gravskötsel av 2 gravplatser vid gravgården	Jomala församling och Jomala kommun	11.6.2020 - 31.12.2029
17 Avtal med livsmedelsverket lantbruksstöd	Livsmedelsverkets landsbygdstjänster	10.5.2021 tillsvidare
18 Avtal om försäljning av tjänster inom hemservice	Kommunernas socialtjänst k.f.	1.1.2021 tillsvidare
19 Upphandlingsamverkan ÅHS	ÅHS	1.1.2021 tillsvidare

6. Rättegångar och skadeståndskrav

Kommunen har ett pågående förvaltningstvistemål med ÅHS och KST angående betalnings- och serviceproduktionsansvaret för en klient. Den summan som berörs i ärendet var vid utgången av 2023 cirka 820 260 euro. KST och ÅHS har ytterligare pågående förvaltningstvistemål som berör andra kommuner. Vid utgången av 2023 uppgår den totala summan, var KST är part, till 1 499 281 euro. KST har gjort en avsättning för detta i sitt bokslut för 2022 och 2023 varpå kommunen har kostnadsfört sin andel av kommunalförbundets kostnader med hänvisning till försiktighetsprincipen.

7. Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt

Enligt mervärdesskattelagen tillämpas från och med 1.1.2008 en tioårig justeringsplikt gällande mervärdesskatteavdrag eller återbäringar vilka erhållits på basis av utgifter för nybygge eller grundrenovering, om fastigheten eller en del av den tas i användning som inte berättigar till avdrag eller återbäring.

Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt			
Utgifter för nybygge, till- eller ombyggnad av fastigheter			
	Mervärdesskatt	Momsansvar	
		2023	2022
År 2014 färdigställda fastigheter			
Rubinen	1 200		120
Vikingahallen ventilation och belysningsarmatur	49 412		4 941
År 2015 färdigställda fastigheter			
Raststuga Gottby lekpark	13 448	1 345	2 690
Ombyggnad av Kommunalgården	10 423	1 042	2 085
År 2016 färdigställda fastigheter			
Bergvärmepump, Södersunda skola	27 214	5 443	8 164
Bergvärmepump, Österkulla daghem	11 060	2 212	3 318
Automatalarm, Diamanten	3 752	750	1 126
Automatalarm, Trollsländan	2 944	589	883
År 2020 färdigställda fastigheter			
Vikingagården	1 049 306	629 584	734 515
År 2023 färdigställda fastigheter			
Vikingaåsens skola, om- och tillbyggnad	597 528	537 775	
Återbetalningsansvar gällande mervärdesskatt 31.12.2022		1 178 740	757 841

Noter angående personal, revisors arvoden och transaktioner med intressenter

1. Antal anställda 31.12 (årsverken)

	2023	2022
Centralförvaltning	11,07	10,19
Social- och hälsovård	10,13	12,25
Undervisning och kultur	195,04	186,39
Samhällstjänster	8,76	8,57
Övriga tjänster	6,80	6,59
Affärsverksamhet	3,78	4,46
Totalt	235,58	228,44

2. Kommunens personal och personalkostnader

	2023	2022
Penninglöner	9 759 845	8 652 530
Pensionskostnader	1 941 444	1 627 585
Övriga lönebikostnader	399 126	330 736
Summa	12 100 414	10 610 851
Arvoden till förtroendevalda	84 002	70 060
Mötesarvoden till anställda	18 424	15 467
Personalkostnader totalt	12 202 840	10 696 377

3. Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda

	2023	2022
Ålands Socialdemokrater	57	74
Redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda totalt	57	74

4. Arvoden till revisorer

	2023	2022
Revisionsarvoden	9 077	10 017
Arvoden till revisorer totalt	9 077	10 017

5. Transaktioner med intressenter

Inga transaktioner som skulle avvika från sedvanliga marknadsenliga förhållanden har genomförts med kretsen av närstående/intressenter.

6. KONCERNRESULTATRÄKNING

RESULTATRÄKNING	2023	2022
Verksamhetsintäkter		
Försäljningsintäkter	10 449 176,89	9 760 271,69
Avgiftsintäkter	1 501 422,71	1 348 762,39
Understöd och bidrag	220 102,72	168 268,08
Övriga intäkter	669 454,60	416 455,66
Försäljningsvinster	73 381,96	26 810,00
Sa Verksamhetsintäkter	12 913 538,87	11 720 567,82
Verksamhetskostnader		
Personalkostnader	-19 717 134,83	-17 422 378,12
Köp av tjänster	-16 041 509,57	-14 829 660,53
Material, förnödenh., varor	-3 159 823,46	-2 846 196,73
Understöd	-1 209 864,08	-1 242 260,08
Övriga kostnader	-753 160,65	-586 860,69
Sa Verksamhetskostnader	-40 881 492,58	-36 927 356,15
Andel av intressebolagens vinst/förlust	101 611,98	72 918,15
VERKSAMHETSBIDRAG	-27 866 341,74	-25 133 870,19
Skatteinkomster	23 512 545,87	21 196 714,43
Landskapsandelar	7 062 483,75	5 591 312,48
DRIFTSBIDRAG	2 708 687,88	1 654 156,72
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	7 854,58	1 505,79
Övriga finansiella intäkter	1 912,40	840,30
Räntekostnader	-91 416,20	-39 934,86
Övriga finansiella kostnader	-26 925,13	-2 938,98
Sa Finansiella intäkter och kostnader	-108 574,34	-40 527,75
ÅRSBIDRAG	2 600 113,54	1 613 628,97
Avskrivningar på anläggningstillgångar och övriga utgifter med lång verkningstid	-1 956 943,62	-1 840 136,22
Nedskrivning på bestående anläggningstillgångar	-111 355,27	
Extraordinära intäkter och kostnader		
Extraordinära intäkter		
Extraordinära kostnader		
Sa Extraordinära intäkter och kostnader		
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	531 814,65	-226 507,25
Ökn el. minskn av avskr.diff		
Ökn el. minskn av reserv		
Ökn el. minskn av fonder		
Latent skatt	5 275,00	-1 929,00
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	537 089,65	-228 436,25

7. FINANSIERINGSANALYS FÖR KONCERNEN

FINANSIERINGSANALYS		
DEN EG. VERKSAMHETENS O. INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL	2023	2022
Årsbidrag	2 600 113,54	1 613 628,97
Extraordinära poster		
Korrektivposter	97 691,40	82 461,46
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	2 697 804,93	1 696 090,43
INVESTERINGAR		
Investeringar i anläggningstillg.	-6 338 247,20	-2 783 494,98
Finansieringsandelar för invest.utg	1 040 500,00	467 910,45
Försäljningsinkomster av AT	78 601,78	26 810,00
SUMMA INVESTERINGAR	-5 219 145,42	-2 288 774,52
NETTOKASSAFLÖDET VERKS. O INVEST.	-2 521 340,48	-592 684,09
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE		
UTLÅNING		
Minskning av utlåning		
Ökning av utlåning		
FÖRÄNDRINGAR I LÅNEBESTÅNDET		
Ökning av långfristiga lån	211 271,30	356 703,67
Minskning av långfristiga lån	-241 460,61	-228 863,90
Förändring av kortfristiga lån	21 491,87	-874,19
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL	-40 181,61	-59 397,42
ÖVRIGA FÖRÄNDRINGAR AV LIKVIDITET		
Förvaltade medel och kapital	13 420,13	5 867,35
Omsättningstillgångar	-8 769,55	-6 082,99
Förändring fordringar	-1 293 767,91	-124 789,31
Räntefria kort- o. långfristiga skulder	-91 529,65	1 550 039,47
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE	-1 429 526,02	1 492 602,68
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL	-3 950 866,51	899 918,59
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL BALANS		
Kassamedel 01.01	14 708 765,91	13 805 159,22
Kassamedel 31.12	10 757 899,40	14 705 077,81
	-3 950 866,51	899 918,59

8. KONCERNBALANSRÄKNING

A K T I V A	31-12-2023	31-12-2022
BESTÅENDE AKTIVA		
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	123 224,04	159 249,63
Övriga utgifter med lång verkningstid	182 292,09	265 265,64
Förskottsbetalningar	335,74	227,61
Sa Immateriella tillgångar	305 851,86	424 742,88
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	2 233 360,84	2 237 476,35
Byggnader och konstruktioner	16 596 227,34	12 883 581,30
Fasta konstruktioner och anordningar	4 448 836,84	4 550 055,78
Maskiner och inventarier	996 872,07	742 830,21
Övriga materiella tillgångar	993 507,01	1 060 242,95
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	1 135 635,57	1 530 299,63
Sa Materiella tillgångar	26 404 439,68	23 004 486,22
Placeringar		
Övriga aktier och andelar	852 144,10	823 923,88
Övriga fordringar	14 387	
Sa Placeringar	866 530,82	823 923,88
SA BESTÅENDE AKTIVA	27 576 822,37	24 253 152,98
FÖRVALTADE MEDEL		
Landskapets uppdrag	2 032,50	3 379,50
Donationsfondernas särskilda teckning	1 583 469,54	1 597 391,43
SA FÖRVALTADE MEDEL	1 585 502,04	1 600 770,93
RÖRLIGA AKTIVA		
Sa Omsättningstillgångar	20 025,28	11 186,22
Fordringar		
Långfristiga		
Kundfordringar		
Övriga fordringar	1 968,00	2 952,00
Sa Långfristiga	1 968,00	2 952,00
Kortfristiga		
Försäljningsfordringar	1 548 020,48	1 386 826,63
Lånefordringar		
Övriga fordringar	1 488 198,53	467 916,47
Resultatregleringar	419 048,42	336 027,78
Sa Kortfristiga	3 455 267,43	2 190 770,87
Sa Fordringar	3 457 235,43	2 193 722,87
Finansiella värdepapper		
Övriga värdepapper		
Sa Finansiella värdepapper		
Kassa och bank	10 757 899,40	14 705 077,81
SA RÖRLIGA AKTIVA	14 235 160,11	16 909 986,90
SA A K T I V A	43 397 484,52	42 763 910,81

P A S S I V A	31-12-2023	31-12-2022
EGET KAPITAL		
Grundkapital	10 000 000,00	10 000 000,00
Kapitaltillskott		
Andelar av kommuner som ska utträda		
Uppskrivningsfond		
Fond för verkligt värde		
Reservfond		
Övriga fonder		
Övriga fonder		
Sa Övriga fonder		
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	18 347 489,07	18 470 052,72
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	537 089,65	-228 436,25
SA EGET KAPITAL	28 884 578,71	28 241 616,48
MINORITETSANDEL	3 913,92	3 913,92
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER		
Avskrivningsdifferens		
Reserver		
SA ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER		
AVSÄTTNINGAR		
Övriga avsättningar	262 524,11	136 604,28
SA AVSÄTTNINGAR	262 524,11	136 604,28
FÖRVALTAT KAPITAL		
Landskapets uppdrag	2 032,50	3 379,50
Donationsfondernas kapital	1 625 842,87	1 626 529,23
SA FÖRVALTAT KAPITAL	1 627 875,37	1 629 908,73
FRÄMMANDE KAPITAL		
Långfristigt		
Skulder till kreditinstitut	1 937 880,92	1 995 896,83
Lån från offentliga samfund	281 583,37	201 348,94
Pensionslån		
Övriga skulder	3 665 138,92	3 566 215,59
Sa Långfristigt	5 884 603,21	5 763 461,37
Kortfristigt		
Skulder till kreditinstitut	292 049,68	300 327,81
Lån från offentliga samfund	32 179,77	20 676,66
Pensionslån		
Erhållna förskott	71 515,64	78 982,69
Leverantörsskulder	2 558 973,93	2 443 540,65
Övriga skulder	1 011 597,07	1 307 188,43
Skuld till kommuner		
Resultatregleringar	2 725 687,19	2 790 428,89
Latent skatteskuld	41 985,91	47 260,91
Sa Kortfristigt	6 733 989,19	6 988 406,04
SA FRÄMMANDE KAPITAL	12 618 592,40	12 751 867,41
SA P A S S I V A	43 397 484,52	42 763 910,81

9. NOTER TILL KONCERNEN

1. Tillämpade bokslutsprinciper för koncernbokslutet

Jomala kommun avser att årligen utveckla och förbättra koncernredovisningen i enlighet med gällande anvisningar. Om kommunen ska uppgöra ett komplett koncernbokslut behöver ytterligare information framkomma från koncernbolagens redovisningar.

Dotterbolaget producentorganisationen Proans ingår fortfarande i Ålands miljöservice k.f. (Mise). Jomala kommun har i samarbete med Mariehamns stad och andra medlemskommuner verkat för att de olika aktörernas respektive roller ska klargöras och särskiljas. Vid bokslutsarbetet har kommunen inte beaktat Mises dotterbolag, varför endast Mise intagits i koncernbokslutet.

Koncernens balansomslutning 2023 blev 43 397 485 euro (42 763 911 euro 2022) och resultatet för räkenskapsperioden blev 537 090 euro (-228 436 euro 2022). Kommun-koncernen utgör en ekonomisk helhet där Jomala kommun är modersamfund. För att ge en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning presenteras en balansräkning, resultaträkning och finansieringsanalys där koncernsamfunden behandlas som om de skulle vara en enda bokföringsskyldig.

Följande dotterbolag och kommunalförbund ingår i koncernen 2023: Fastighets Ab Jomalabostäder, Jomala Energi Ab, Södra Ålands högstadiedistrikt k.f. (inkl. Träningsundervisningen och specialfritidshemmet), Oasen boende- och vårdcenter k.f., Kommunernas socialtjänst k.f. och Ålands miljöservice k.f. Kommunen äger 47,69 procent i Svinryggens Deponi Ab vilket gör dem till ett intressesamfund. Intressesamfund sammanställs i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden. Från och med 1.1.2023 avslutades Jomala kommuns medlemskap i Ålands kommunförbund varpå kommunförbundet inte längre ingår i koncernen.

Koncerninterna fordringar och skulder har eliminerats. Jomala kommuns ägarandelar har likaledes eliminerats i enlighet med den så kallade Parivärdemetoden, vilken innebär att aktier och andelar i koncernsamfunden minskar posten *Placeringar* bland *Bestående aktiva* med lika mycket som koncernens aktie- eller grundkapital minskar under *Eget kapital*. Kommunens andel i koncernens balansräkning har räknats ut post för post utgående från ägarandelen.

Vid uppgörandet av finansieringsanalysen har kommunen använt sig av kommunalförbundens egna finansieringsanalyser och medtagit kommunens andelar.

Kommunalförbundens avskrivningsplaner följer kommunens varvid inga korrigeringar gjorts i förbundens planavskrivningar.

I koncernens balansräkning har frivilliga och skattebaserade reserver samt avskrivningsdifferensen fördelats på fritt eget kapital och latent skatteskuld.

Jomala kommuns andel i Mise uppgår till 24,86 % av grundkapitalet. Medlemskommunernas andel av kommunalförbundets tillgångar och ansvar för skulder fastställs i proportion till grundkapitalet. Tidigare och resterande delar av inbetalade medel från kommunerna, bland annat i form av utbetalt kapitaltillskott, har överförs från kommunalförbundets skulder till balanserad vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder. Detta på grund av att kommunens tidigare utbetalda medel till fullo inte

omvandlats till grundkapital och Jomala kommun kan inte med säkerhet förvänta sig att återfå tidigare utbetalade medel från kommunalförbundet. Kvarvarande kapitaltillskott återfinns i koncernbokslutet även under 2023 med hänvisning till försiktighetsprincipen. Koncernens andel av det totala kapitaltillskottet skiljer sig från kommunens andel av beloppet varpå en differens vid eliminering av innehav uppstår. Differensen upptas som minoritetsandel i koncernens balansräkning.

2. Koncernstrukturen

	Ägoandel	Årets resultat	Ägoandel av årets resultat
Dotterbolag			
Fastighets Ab Jomalabostäder	100,00 %	-8 533	-8 533
Jomala Energi Ab	100,00 %	3	3
Kommunalförbund			
Södra Ålands Utbildningsdistrikt k.f.	36,92 %		
Oasen boende- och vårdcenter k.f.	40,98 %		
Ålands miljöservice k.f.	24,86 %	428 104	106 419
Kommunernas socialtjänst k.f.	17,51 %		
Intressesamfund			
Svinryggens Deponi Ab	47,69 %	213 068	101 612

Ovanstående siffror är dotterbolagens egna resultat, vilka inte anpassats till kommunens redovisningsprinciper.

Noter till Resultaträkningen

1. Koncerninterna intäkter och kostnader

	Intäkter 2023	Kostnader 2023
Jomala Energi Ab	134 395,59	968,71
FAB Jomalabostäder	0,00	7 317,46
Södra Ålands högst.distr.	1 407 807,16	195 439,90
Oasen boende.o.vård. k.f.	1 126 103,74	25 151,48
Kommunernas socialtjänst k.f.	905 642,04	0,00
Ålands miljöservice k.f.	13 677,13	0,00
Summa	3 587 625,66	228 877,54
Jomala kommun	188 476,13	3 547 224,25

2. Koncernens personalkostnader

	2023	2022
Penninglön	16 098 635,70	14 408 063,61
Pensionskostnader	3 023 550,85	2 686 414,95
Övriga lönebikostnader	594 948,28	501 512,65
Summa	19 717 134,83	17 595 991,21

Noter till balansräkningen

1. Eliminering av koncerninterna fordringar och skulder

För kommunalförbunden har elimineringen av koncerninterna fordringar och skulder minskats utifrån ägarandelen.

Fordringar	Belopp i euro	Ägarandel	Elimineras i koncernbokslut
Jomala Energi Ab	75 231,59	100,00 %	75 231,59
FAB Jomalabostäder	0,00	100,00 %	0,00
Södra Ålands högst.distr.	0,00	36,92 %	0,00
Oasen boende.o.vård. k.f.	130 535,57	40,98 %	53 498,18
Kommunernas socialtjänst k.f.	0,00	17,51 %	0,00
Ålands miljöservice k.f.	0,00	24,86 %	0,00
			128 729,77
Skulder	Belopp i euro	Ägarandel	Elimineras i koncernbokslut
Jomala Energi Ab	25 333,00	100,00 %	25 333,00
FAB Jomalabostäder	0,00	100,00 %	0,00
Södra Ålands högst.distr.	69 941,93	36,92 %	25 822,91
Oasen boende.o.vård. k.f.	0,00	40,98 %	0,00
Kommunernas socialtjänst k.f.	165 283,00	17,51 %	28 941,05
Ålands miljöservice k.f.	0,00	24,86 %	0,00
			80 096,96
Fordringar mellan dotterbolag/kommunförbund	Belopp i euro	Ägarandel	Elimineras i koncernbokslut
Jomala Energi Ab	5 075,00	100,00 %	5 075,00
Jomala Energi Ab	3 382,29	100,00 %	3 382,29
Södra Ålands högst.distr.	35 937,00	36,92 %	13 268,12
Oasen boende.o.vård. k.f.	26 611,00	40,98 %	10 906,15
			32 631,56
Skulder mellan dotterbolag/kommunförbund	Belopp i euro	Ägarandel	Elimineras i koncernbokslut
Jomala Energi Ab	13 268,12	100,00 %	13 268,12
Jomala Energi Ab	10 906,15	100,00 %	10 906,15
Södra Ålands högst.distr.	9 161,00	36,92 %	3 382,29
Oasen boende.o.vård. k.f.	12 383,00	40,98 %	5 075,00
			32 631,56

2. Eliminering av kommunens ägarandelar

Jomala kommuns ägarandelar har eliminerats i enlighet med den så kallade Parivärde-metoden, vilken innebär att aktier och andelar i koncernsamfunden minskar posten *Placeringar* bland *Bestående aktiva* med lika mycket som koncernens aktie- eller grundkapital minskar under *Eget kapital* (1 315 176 euro).

3. Kapitaltillskott till Ålands miljöservice k.f. (Mise)

En del av kommunens tidigare utbetalda medel till Mise omvandlades under 2015 till en andel i kommunalförbundets nyinförda grundkapital. Kvarvarande av Mises kapitaltillskott har överförts till balanserad vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder. Detta på grund av osäkerhet kring Mises möjlighet att återbetala tidigare erhållna kapitaltillskott till kommunerna. Kapitaltillskottet återfinns i koncernboks-lutet även under 2023. Detta med hänvisning till försiktighetsprincipen.

4. Koncernens kort- och långfristiga lån

2023	Långfr. skulder	Kortfr. skulder	Totala skulder
Försäkringsinrättningar	0	0	0
Lån från offentliga samfund	281 583	32 180	313 763
Lån från finansiella institutet	1 917 353	289 769	2 207 123
Utnyttjad Checkkredit	0	44 820	44 820
Totalt	2 198 937	366 770	2 565 706
2022	Långfr. skulder	Kortfr. skulder	Totala skulder
Försäkringsinrättningar	0	0	0
Lån från offentliga samfund	145 808	14 973	160 782
Lån från finansiella institutet	1 964 710	224 570	2 189 281
Utnyttjad Checkkredit	0	44 820	44 820
Totalt	2 110 519	284 364	2 394 883

10. FÖRTECKNING ÖVER ANVÄNDA BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATSLAG

EGENTLIGA BOKFÖRINGSBÖCKER:

Dagbok, datalistor

Huvudbok, datalistor

Balansbok, separat inbunden för perioden

Bokslutsspecifikationer, separat inbundna för perioden

Inköpsreskontra, försäljningsreskontra och anläggningstillgångsregister är integrerade i bokföringen. Löner tas över via fil från löneprogrammet.

VERIFIKATSLAG:

Huvudbokförings- och bokslutsverifikat	verifikatserie 200-	pappersverifikat
Leverantörsreskontra	verifikatserie 100-	pappersverifikat
Försäljningsreskontra	verifikatserie 400-	
Anläggningstillgångsregister	verifikatserie 700-	
Löner	verifikatserie 600-	
Noter	verifikatserie 900-	pappersverifikat

11. UNDERSKRIFTER

Jomala den 6 maj 2024

Kommunstyrelsen i Jomala

Wille Valve, ordförande

Susanne Blomqvist

Sandra Listherby, vice ordförande

Jonas Eriksson

Nina Viktorsson

Anders Ekström

Linda Jansson

Christian Dreyer,
kommundirektör

12. REVISORSANTECKNING

Över verkställd revision har avgivits revisionsberättelse.

Jomala den 16 maj 2024

Martin Slotte, OFGR, GR
Ordförande för revisorerna

Gunilla Wik

Robert Lindfors

Revisionsberättelse 2023

Till Jomala kommunfullmäktige

Vi har granskat Jomala kommuns förvaltning, bokföring och bokslut för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023. Bokslutet omfattar kommunens balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt tablå över budgetutfall och verksamhetsberättelse. Bokslutet omfattar även koncernbokslut, som består av koncernens balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem.

Kommunstyrelsens och övriga redovisningsskyldigas skyldigheter

Kommunstyrelsen och övriga redovisningsskyldiga är ansvariga för kommunens förvaltning och skötseln av ekonomin under räkenskapsperioden. Kommunstyrelsen och den övriga koncernledningen ansvarar för styrningen av kommunkoncernen och ordnandet av koncernövervakningen. Kommunstyrelsen och kommundirektören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att det ger en rättvisande bild av kommunens resultat, dess ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet i enlighet med bestämmelser och föreskrifter om upprättande av bokslut. Kommunstyrelsen och kommundirektören har i verksamhetsberättelsen redogjort för ordnandet av kommunens interna kontroll och riskhantering samt koncernövervakning.

Kommunstyrelsen och kommundirektören ansvarar även för ordnandet av intern kontroll och den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns skyldigheter

Vi har granskat räkenskapsperiodens förvaltning, bokföring och bokslut i enlighet med god revisionssed inom den offentliga förvaltningen för att upptäcka väsentliga felaktigheter och rapportera om dem som resultat av granskningen. Vid granskningen av förvaltningen har vi utrett huruvida medlemmarna i förvaltningsorganen och de ledande tjänsteinnehavarna för uppgiftsområdena verkat enligt lag. Vid granskningen av huruvida den interna kontrollen och riskhanteringen samt koncernövervakningen i kommunen har ordnats på behörigt sätt har beaktats redogörelsen för dem i verksamhetsberättelsen. Vi skaffar oss en förståelse av den del av interna kontrollen som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga och för att uttala oss om ordnandet av den interna kontrollen, men inte för att uttala oss om effektiviteten i kommunens interna kontroll. Därtill har vi granskat riktigheten i uppgifterna som givits om grunderna för landskapsandelarna.

Vi har utfört granskningen för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida förvaltningen sköts enligt lag och fullmäktiges beslut. Bokföringen, principerna för upprättandet av bokslutet, dess innehåll och presentation har granskats i tillräcklig omfattning för att konstatera att bokslutet inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Granskningens resultat

Kommunens förvaltning har sköts enligt lag och fullmäktiges beslut.

Kommunens interna kontroll och riskhantering samt koncernövervakning har ordnats på behörigt sätt.

Uppgifterna som givits om grunderna för landskapsandelarna är riktiga.

Kommunens bokslut och det tillhörande koncernbokslutet är upprättade enligt bestämmelser och föreskrifter om upprättande av bokslut. Bokslutet ger en rättvisande bild av räkenskapsperiodens resultat, ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet.

Utlåtanden om godkännande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet

Vi förordar att bokslutet godkänns.

Vi förordar att de redovisningsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden.

Jomala den 16 maj 2024

Martin Slotte
Ordförande, OFGR, GR

Robert Lindfors

Gunilla Wik